నమ్మలేని నిజాలు

దొంగ కుక్కలు
పేదల బువ్వ మెక్కుదు
ఖులా దర్వాజా

స్థానిక వైరం
పడమర చదువు
తూర్పుకు దండం

గెలుపు చిత్రం
ముందేను విడుదల
ఆశకు జీవం.

వేడికి నివృత్తి
వస్తుందంటా నైరుతి
రైతుకు సద్గతి.

చెరువు మాయం
కొత్తకాలనీ ఖాయం
ప్రస్తుత న్యాయం

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

ప్రధాని మోదీ ఏదీ
పరీక్షా పే చర్చేది?
అనుమానం ఆరోపణ
ఏది నీకు నచ్చేది?.

కష్టపడే విద్యార్థులు
నీట్ పైన ఆందోళన !
జరపాలి సిట్టింగ్ జడ్జ్ తొ
సమగ్ర మైన విచారణ !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 27-6-2024 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026 సంపుటి :30 సంచిక:256 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా జితేందర్ రెడ్డి..

-ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ సమక్షంలో ఢిల్లీలో బాధ్యతలు
-అభినందించిన మంత్రి పొంగులేటి, ఇతర ప్రజా ప్రతినిధులు

హైదరాబాద్, జూన్ 26 :పార్లమెంట్ ఎన్నికల ముందు కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరిన బీజేపీ నేత ఏపీ జితేందర్ రెడ్డికి కాంగ్రెస్ కీలక బాధ్యతలు అప్పగించింది. ఈ క్రమంలో ఆయన ఈరోజు ఉదయం ఢిల్లీలో తెలంగాణ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి, మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస రెడ్డి, పలువురు కాంగ్రెస్ నేతలు పాల్గొన్నారు..

ఈ సందర్భంగా మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ హక్కుల కోసం కృషి చేస్తానన్నారు. విభజన అంశాల పరిష్కారం, కృష్ణానదిలో సమాన వాటా, రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారుల నిర్మాణానికి కృషి చేస్తానని ఈ సందర్భంగా చెప్పారు. కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధుల సాధన కోసం పని చేస్తానని చెప్పారు. మరోవైపు స్పోర్ట్స్ అడ్వైజర్ గా రాష్ట్రంలో క్రీడా సౌకర్యాలను మెరుగు పరిచేందుకు కృషి చేస్తానని, తెలంగాణను స్పోర్ట్స్ హబ్ గా తీర్చిదిద్దేందుకు ప్రయత్నిస్తానన్నారు. 2036లో ఒలింపిక్స్ క్రీడలను నిర్వహించే అవకాశం భారత దేశానికి వస్తే.. హైదరాబాద్ లోనూ కొన్ని ఈవెంట్ నిర్వహించేలా తన వంతు ప్రయత్నం చేస్తానని చెప్పారు.

వారిపై అనర్హత వేటు వేయండి-పోచారం, సంజయ్ లపై స్పీకర్ కు బీఆర్ఎస్ ఫిర్యాదు

హైదరాబాద్, జూన్ 26 :మాజీ మంత్రి పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి, జగిత్యాల ఎమ్మెల్యే సంజయ్ కుమార్‌పై బీఆర్ఎస్ నేత జగదీశ్ రెడ్డి స్పీకర్‌కు ఫిర్యాదు చేశారు. స్పీకర్‌కు ఫోన్ చేసిన స్పందించకపోవడంతో ఆయన ఈ-మెయిల్, స్పీడ్ పోస్ట్ ద్వారా వారిపై ఫిర్యాదు చేశారు. వారు గత అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీఆర్ఎస్ నుంచి గెలిచి ఆ తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరారు. దీంతో జగదీశ్ రెడ్డి ఫిర్యాదు చేశారు. పార్టీ మారిన ఆ ఎమ్మెల్యేలపై అనర్హత వేటు వేయాలని స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్, శాసన సభ సెక్రటరీకి ఫిర్యాదు చేశారు. ఇదివరకు పార్టీ మారిన దానం నాగేందర్, కడియం శ్రీహరి, తెల్లం వెంకట్రావులపై కూడా ఫిర్యాదు చేశారు.

బోనమెత్తనున్న భాగ్యనగరం.. ఆషాఢ బోనాలకు రూ. 20 కోట్లు మంజూరు

హైదరాబాద్, జూన్ 26 :భాగ్యనగరం బోనమెత్తనుంది. జులై 7వ తేదీ నుంచి ప్రారంభం కానున్న ఆషాఢ బోనాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని రకాల ఏర్పాట్లు చేస్తోంది. ఈ క్రమంలోనే ఆషాఢ బోనాలకు రూ. 20 కోట్లు మంజూరు చేసింది ప్రభుత్వం. ఈ మేరకు దేవదాయ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి శైలజా రామయ్యర్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

ఆషాఢ బోనాల ఏర్పాట్లపై దేవదాయ శాఖ మంత్రి కొండా సురేఖ బుధవారం సమీక్ష నిర్వహించారు. బేగంపేటలోని హరిత ప్లాజాలో ఈ సమీక్ష జరిగింది. సమీక్షలో హైదరాబాద్ ఇంచార్జి మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్, జీహెచ్ఎంసీ మేయర్ గద్వాల్ విజయలక్ష్మి, అధికారులు పాల్గొన్నారు. ఈ ఏడాది జులై 7 నుంచి 29తేదీ వరకు అత్యంత వైభవంగా బోనాల పండుగను నిర్వహించనున్నారు.

ఆషాఢంలో వచ్చే మొదటి ఆదివారం(జులై 7) రోజు భాగ్యనగరంలో బోనాల సంబరం ప్రారంభమవుతుంది. గోల్కొండ శ్రీ ఎల్లమ్మ ఆలయంలో తొలిపూజ నిర్వహించిన తర్వాత సికింద్రాబాద్ ఉజ్జయినీ మహంకాళి, లాల్ దర్వాజ మహంకాళి ఆలయంలో నెలరోజుల పాటూ ప్రతి గురువారం, ఆదివారం ప్రత్యేక పూజలు జరుగుతాయి. మళ్లీ గోల్కొండ కోటలోనే చివరి రోజు పూజ నిర్వహించడంతో బోనాల ఉత్సవాలు ముగుస్తాయి.

బోనాల జాతరకు భక్తులు అధిక సంఖ్యలో వస్తారని, మెట్రో, ఆర్టీసీ స్పెషల్ సర్వీసులు నడపాలని మంత్రి కొండా సురేఖ అధికారులకు సూచించారు. ఉచిత బస్సు సౌకర్యం ఉండటం వల్ల ఎక్కువ భక్తులు వచ్చే అవకాశం ఉంటుందని, అందుకు తగ్గట్లుగా ప్రత్యేకమైన ఏర్పాట్లు చేయాలన్నారు. ఉత్సవాల్లో కళాబృందాలను తీసుకురావడంతో పాటు, లేజర్ షోలు ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు మంత్రి వెల్లడించారు.

జూడాల సమ్మెకు దిగొచ్చిన కాంగ్రెస్ సర్కార్.. ఆ మూడు మెడికల్ కాలేజీలకు రూ. 204.85 కోట్లు కేటాయింపు

హైదరాబాద్, జూన్ 26 : ప్రభుత్వ వైద్య కాలేజీల్లో పని చేస్తున్న జూనియర్ డాక్టర్లు తమ సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ సమ్మెబాట పట్టిన సంగతి తెలిసిందే. నిన్న రాష్ట్ర వైద్యారోగ్య శాఖ మంత్రి దామోదర్ రాజనర్సింహాతో జరిపిన చర్చలు అసంపూర్ణంగా ముగిశాయి.ప్రతి నెల స్టైఫండ్ కోసం కార్యాలయాల చుట్టూ తిరగాల్సి వస్తోందని, గ్రీన్ ఛానెల్ ఏర్పాటు ప్రతి నెలా స్టైఫండ్ చెల్లించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని జూడాలు డిమాండ్ చేశారు. దీంతో పాటు పెరుగుతున్న మెడిసిన్ సీట్లకు అనుగుణంగా హాస్టళ్ల వసతి సౌకర్యాలు పెంచాలి. ఉస్మానియా ఆస్పత్రికి కొత్త భవనం నిర్మించకపోవడంతో భయంభయంగా వైద్యసేవలు అందించాల్సి వస్తుంది. వెంటనే కొత్త భవనం నిర్మించాలి. అలాగే కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలో రోడ్లు అధ్వానంగా ఉండడంతో తరచూ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయని.. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించాలని జూడాలు డిమాండ్ చేశారు. సమస్యలు పరిష్కారం అయ్యే వరకు సమ్మె కొనసాగిస్తామని ప్రభుత్వానికి తేల్చిచెప్పారు. ఈ నేపథ్యంలో జూడాల సమ్మెకు కాంగ్రెస్ పర్కార్ దిగొచ్చింది. వసతి గృహాల నిర్మాణం, రోడ్ల పునరుద్ధరణకు నిధులు కేటాయిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఇంకా మిగతా డిమాండ్లపై ప్రభుత్వం ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

ఉస్మానియా, గాంధీ, కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలకు నిధులు కేటాయిస్తూ ప్రభుత్వం జీవో జారీ చేసింది. ఉస్మానియా, గాంధీ మెడికల్ కాలేజీల్లో జూనియర్ వైద్యుల వసతి గృహాల నిర్మాణానికి, కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలో రహదారుల పునరుద్ధరణకు నిధులు కేటాయిస్తూ జీవో విడుదలైంది. ఉస్మానియా, గాంధీ, కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలకు రూ. 204.85 కోట్లు కేటాయించారు. ఉస్మానియా వసతి భవనాలు, రోడ్లకు రూ. 121.90 కోట్లు, గాంధీ ఆస్పత్రికి రూ. 79.50 కోట్లు, కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీలో సీసీ రోడ్లకు రూ. 2.75 కోట్లు కేటాయించారు.

దేశ వ్యాప్తంగా కుల ఆధారిత జన గణన చేపట్టాలి.. తమిళనాడు అసెంబ్లీ తీర్మానం

చెన్నై, జూన్ 26 : దేశ వ్యాప్తంగా కుల ఆధారిత జనాభా గణన చేపట్టాలని తమిళనాడు ప్రభుత్వం డిమాండ్ చేసింది. ఈ మేరకు ఒక తీర్మానాన్ని ఆ రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో ఆమోదించారు. కుల ప్రాతిపదికన జన గణనతో పాటు జనాభా గణనను వెంటనే ప్రారంభించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ కోరారు. బుధవారం ఆ రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో ఒక తీర్మానాన్ని ఆయన ప్రవేశపెట్టారు. 'దేశంలో ప్రతి పౌరుడికి విద్య, ఆర్థిక, ఉపాధిలో సమాన హక్కులు, సమాన అవకాశాలను నిర్ధారించడానికి, విధానాలు రూపొందించడానికి కుల ఆధారిత జనాభా గణన చాలా అవసరమని ఈ సభ భావిస్తోంది' అని తెలిపారు. ఈసారి కుల ఆధారిత జనాభా గణనతో పాటు 2021 నుంచి జరుగాల్సిన జనాభా గణనను వెంటనే ప్రారంభించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ సభ ఏకగ్రీవంగా కోరుతోందని ఆ తీర్మానంలో పేర్కొన్నారు.

కాగా, కళ్లకురిచ్చిలో 60 మందికిపైగా మరణించిన కల్తీ మద్యం దుర్ఘటనపై డీఎంకే ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా అన్నాడీఎంకే ఎమ్మెల్యేలు అసెంబ్లీలో నినాదాలు చేశారు. సీఎం ఎంకే స్టాలిన్ రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రతిపక్ష నేత ఎడప్పాడి పళనిస్వామితోపాటు అన్నాడీఎంకేకు చెందిన పలువురు ఎమ్మెల్యేలను సభ నుంచి సస్పెండ్ చేశారు.

కళ్యాణ లక్ష్మి చెక్కుల పంపిణీలో జాప్యమేల-. హైకోర్టు ప్రశ్న

హైదరాబాద్, జూన్ 26 : కల్యాణలక్ష్మి చెక్కుల పంపిణీలో ఆలస్యం ఎందుకు చేస్తున్నారని రేవంత్ రెడ్డి సర్కార్‌పై హైకోర్టు తీవ్ర ఆగ్రహం చేసింది. కల్యాణలక్ష్మి, షాదీ ముబారక్ చెక్కులను మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ పంచనివ్వడం లేదని. మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ ఆదేశాలతో అధికారులు చెక్కులు పంపిణీ చేయకుండా ఆపుతున్నారని హైకోర్టులో ఎమ్మెల్యే పాడి కౌశిక్ రెడ్డి పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ నెల 27 వరకు చెక్కులు పంపిణీ చేయకుంటే బౌన్స్ అయ్యే ప్రమాదం ఉందని, త్వరగా పంచడానికి అనుమతులు ఇప్పించాలని కౌశిక్ రెడ్డి కోర్టును అభ్యర్థించారు.

ఈ పిటిషన్ ను విచారించిన కోర్టు చెక్కులను పంపిణీ చేయకుండా ఎందుకు అడ్డుకుంటున్నారని అధికారులను కోర్టు ప్రశ్నించింది. చెక్కుల పంపిణీలో ఎందుకు ఆలస్యమైందో చెప్పాలని అధికారులకు కోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

మాదకద్రవ్యాల నిర్మూలన మనందరి బాధ్యత- సిద్దిపేట సీపీ అనురాధ

సిద్దిపేట , జూన్ 26 : మాదకద్రవ్యాల దుర్వినియోగం, అక్రమ రవాణాకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న పోరాటంలో ప్రతి ఒక్కరూ భాగస్వామ్యం కావాలని పోలీస్ కమిషనర్ బి.అనురాధ పిలుపునిచ్చారు. బుధవారం మాదకద్రవ్యాల నివారణ దినోత్సవం సందర్భంగా సిద్దిపేట పోలీస్ కమిషనర్ కార్యాలయంలో కార్యక్రమం నిర్వహించి విద్యార్థినీ విద్యార్థులు, కార్యాలయ సిబ్బందితో ప్రతిజ్ఞ చేయించారు. ఉపన్యాసం, పెయింటింగ్, గెలుపొందిన విద్యార్థులకు ఫస్ట్, సెకండ్, థర్డ్, సర్టిఫికెట్లు అందజేయడం జరిగింది.

ఈ సందర్భంగా పోలీస్ కమిషనర్ మాట్లాడుతూ? ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో యాంటీ డ్రగ్స్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలని కళాశాల, పాఠశాల యాజమాన్యాలకు సూచించారు. పిల్లలు ఏం చేస్తున్నారో తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు గమనిస్తూ ఉండాలని తెలిపారు. యువత ఎంతో బంగారు భవిష్యత్తు కలిగి ఉండవలసిన వారు కొంతమంది చెడుమార్గాల వైపు ఆకర్షితులవుతున్నారని, మత్తుకు అలవాటు పడి గంజాయి అలవాటు చేసుకుని జీవితాలు నాశనం చేసుకుంటున్నారని వారిపై ప్రత్యేక నిఘా ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందన్నారు. గంజాయి వంటి మత్తు పదార్థాలు మానవుల ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతాయని, నరాలు, గుండె సహ ప్రధాన అవయవాలు దెబ్బతినే అవకాశం ఉన్నదని తెలిపారు. గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో యువతీ యువకులు మంచి అలవాట్లతో తల్లిదండ్రులు, గురువులు చెప్పిన మాటలు విని చదువుతూ ముందుకు వెళితే చక్కని భవిష్యత్తు ఉంటుందని తెలిపారు. మాదకద్రవ్యాల విషయంలో ఎంత పెద్ద వారు ఉన్నా ఉపేక్షించేది లేదని హెచ్చరించారు. మాదక ద్రవ్యాలకు యువతను దూరంగా ఉంచాలని, డ్రగ్ రహిత తెలంగాణ సమాజం కోసం అందరూ కృషి చేయాలని సూచించారు.

జూన్ 26న మాదకద్రవ్యాల దుర్వినియోగం, అక్రమ రవాణాకు వ్యతిరేకంగా అంతర్జాతీయ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంకల్పంతో డ్రగ్-రహిత సమాజమే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగుతున్న క్రమంలో మత్తు పదార్థాలను అరికట్టేందుకు యువత/విద్యార్థులు అంతా యాంటీ డ్రగ్స్ కమిటీల్లో సభ్యులుగా చేరి యాంటీ డ్రగ్స్ సోల్జర్ గా సహకరించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. మాదకద్రవ్యాల దుర్వినియోగం, అక్రమ రవాణాకు వ్యతిరేకంగా వారం రోజుల పాటు పట్టణాలు, మండలాల్లోని పాఠశాలలు, కళాశాలల్లో విద్యార్థులకు విస్తృత స్థాయిలో అవగాహన కార్యక్రమాలు, ప్రదర్శనలు, ర్యాలీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు.

మాదక ద్రవ్యాల వ్యతిరేక దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రతిజ్ఞ

తాము మాదకద్రవ్యాల అక్రమ రవాణా, దుర్వినియోగంపై జరుగుతున్న పోరాటంలో క్రియాశీల భాగస్వామి అవుతానని, వీటి వాడకం వల్ల కలిగే దుష్పరిణామాల గురించి సంపూర్ణ అవగాహన కలిగి ఉండి, తనతో పాటు ఏ ఒక్కరూ డ్రగ్స్ బారిన పడకుండా కృషి చేస్తానని, డ్రగ్స్ అమ్మకం, కొనుగోలు చేసే వ్యక్తుల సమాచారాన్ని పోలీసులకు తెలియపరుస్తానని, డ్రగ్-రహిత సమాజం లక్ష్యంగా సాగుతున్న తెలంగాణ ప్రభుత్వ సంకల్పంలో భాగస్వామినౌతానని ప్రతిజ్ఞ చేయించడం జరిగింది. పోలీస్ కళాబృందం, తెలంగాణ సాంస్కృతిక సారధి బృందం డ్రగ్స్ గురించి దాని వినియోగం వల్ల జరిగే నష్టాల గురించి పాటల ద్వారా, విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు, ప్రజలకు అవగాహన కల్పించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో అడిషనల్ డీసీపీ ఎస్.మల్లారెడ్డి, ఏఆర్ అడిషనల్ డీసీపీలు రామచంద్రరావు, సుభాష్ చంద్రబోస్, సిద్దిపేట ఏసీపీ మధు, ఎక్సైజ్ సూపరిండెంట్ శ్రీనివాస్ మూర్తి, డీడబ్ల్యూఓ శారద, ఇన్స్పెక్టర్లు లక్ష్మీబాబు, విద్యాసాగర్, ఉపేందర్, రామకృష్ణ, ఎస్బి ఇన్స్పెక్టర్ కిరణ్, సీసీఆర్బీ ఇన్స్పెక్టర్ గురుస్వామి, రిజర్వ్ ఇన్స్పెక్టర్లు ధరణి కుమార్, రాజేష్, పూర్ణ చందర్, ప్రసాద్, కమిషనర్ కార్యాలయ సిబ్బంది, పోలీస్ సిబ్బంది, ప్రభుత్వ, ప్రవేట్ కళాశాలల, స్కూళ్ల యాజమాన్యం, విద్యార్థినీ విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

ఉద్యోగాల కోసం బిక్షాటన..గురుకుల అభ్యర్థులకు హరీశ్ మద్దతు..

హైదరాబాద్, జూన్ 26 : గురుకుల అభ్యర్థుల నిరసనకు మాజీ మంత్రి, ఎమ్మెల్యే హరీష్ రావు మద్దతు ప్రకటించారు. అభ్యర్థుల సమస్యలు తక్షణం పరిష్కరించాలని బీఆర్ఎస్ పక్షాన డిమాండ్ చేశారు. రాజకీయాలే పరమావధిగా నడుస్తున్న సోకాల్డ్ ప్రజా ప్రభుత్వానికి గురుకుల టీచర్ పోస్టుల అభ్యర్థుల బాధలు కనిపించకపోవడం బాధాకరం అని హరీశ్‌రావు అన్నారు. ఈ మేరకు ఆయన ట్విట్ చేశారు.. మంత్రులు, అధికారులను కలిసి ఎన్నిసార్లు విజ్ఞప్తి చేసినా, సీఎం ఇంటి ముందు మోకాళ్ళ మీద నిలబడి ఎన్ని సార్లు అభ్యర్థించినా అభ్యర్థుల మొర అలకించకపోవడం శోచనీయ మని పేర్కొన్నారు. పేద, బడుగు, బల హీన వర్గాల పిల్లలకు అత్యున్నత, నాణ్యమైన రెసిడెన్షియల్‌తో కూడిన విద్యను పూర్తి ఉచితంగా అందించే లక్ష్యంతో బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పెద్ద సంఖ్యలో గురుకులాలు ఏర్పాటు చేసింది అని మాజీ మంత్రి గుర్తు చేశారు.ఇది ఇలా ఉంటే తమ ఉద్యోగాలు ఇప్పించండి అంటూ పెద్దమ్మ గుడి ముందు గురుకుల అభ్యర్థులు భిక్షాటన చేశారు. రేవంత్ రెడ్డి ఇంటి ముందు ఆందోళన తెలపడానికి అనుమతిం చకపోవడంతో పెద్దమ్మ గుడి ముందు భిక్షాటన చేసుకునే వారితో కలిసి కూర్చొని అడుక్కుంటూ నిరసన తెలిపారు. రేవంత్ రెడ్డి ఇంటివద్ద లేకపోవడంతో ఆయన ఢిల్లీలో ఉండటంతో ఆయన ఫ్లెక్సీకి వినతి పత్రం అందించారు. రేవంత్ రెడ్డి ఇంటి ముందు గురుకుల అభ్యర్థులు మోకాళ్ళ మీద కూర్చొని కొంగు పట్టి చాచి అడుక్కున్నారు.

ఆరోగ్యం పై ప్రత్యేక ప్రతి ఒక్కరూ దృష్టి పెట్టాలి

హైదరాబాదు జూన్ 26 (ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూస్);: ప్రతి ఒక్కరూ పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకొని ఆరోగ్యవంతమైన జీవితాన్ని గడపాలని మరియు ఆరోగ్యం పై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలని మదర్ మేరి చారిటబుల్ ట్రస్ట్ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ సాయి చౌదరి కోరారు. నేడు బోరబండలో మదర్ మేరి చారిటబుల్ ట్రస్ట్ ఆధ్వర్యంలో ఉచిత ఆరోగ్య శిబిరాన్ని నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా మేనేజింగ్ ట్రస్టీ సాయి చౌదరి మాట్లాడుతూ ప్రస్తుత వర్షాకాలంలో సీజనల్ వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఉన్నందున జాగ్రత్తగా ఉండాలని అన్నారు. పరిసరాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవడంతో పాటు నీటిని ఎక్కువ కాలం నిలువ ఉండకుండా మార్చాలని సూచించారు. పరిసర ప్రాంతాలలో అపరిశుభ్రంగా ఉంటే సంబంధిత అధికారులకు తెలిపి సమస్యను పరిష్కరించుకోవాలని మదర్ మేరి చారిటబుల్ ట్రస్ట్ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ సాయి చౌదరి తెలిపారు.

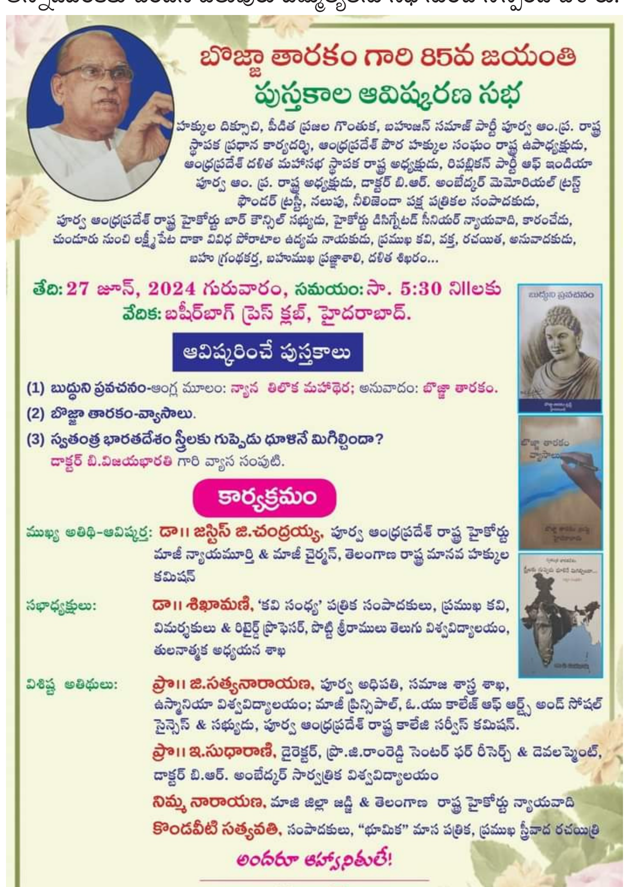

చురక

అవకాశవాదాలలో
అద్భుత ప్రావీణ్యం
అవుతున్నది నేతల్లో
అది సర్వసామాన్యం
అధికార రాజకీయ
అక్రమార్గ తప్పు సదా
నేడు ప్రోత్సహిస్తే రేపు
నిజంగా ముప్పు కదా

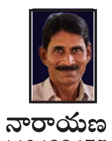

-వేల్పుల నారాయణ
9440433475

నేటి కందం– నేటికీ అందం

మనమునగల రుగ్మతలను
పనివడి వెలుపలకు తీసి వైద్యము జేయన్
ఘనముగ పీ టీ ఎస్ డీ
దినమును జరుపంగవలయు దీధితు లొప్పన్
(జూన్ 27 మానసిక రుగ్మతల అవగాహనాదినం..)

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

సునందామృతం

తులా యష్టి న్యాయము

తులా అంటే త్రాసు,తరాజు, పోలిక, సామ్యము అనే అర్థాలు ఉన్నాయి.యష్టి అంటే కర్ర,ఊత కర్ర, స్తంభము, దండము అనే అర్థాలు ఉన్నాయి.'తులా యష్టి' అంటే త్రాసుకు ఉన్న కర్ర లేదా దండము.

త్రాసు యొక్క దండము బరువు యొక్క తేడాలను బట్టి క్రింద మీద అగునట్లే అల్పుడు తనకు సంభవించెడు,బాధ నష్టములను బట్టి సుఖ దుఃఖాలను అనుభవించడాన్ని తులా యష్టి న్యాయము అంటారు.

త్రాసులో ఏదైనా చిన్న వస్తువు వేసినా మరొక వైపు పైకి పోతుంది. తూకం సరిగా వేయనంత వరకు అది అటూ ఇటూ ఊగిసలాడుతూనే ఉంటుంది. అంటే బరువు యొక్క తేడాలను బట్టి క్రింద మీద అవడం సహజం.

మనసును త్రాసుగా భావిస్తే సంభవించే రకరకాల అనుభవాలు మన దైనందిన జీవితాన్ని క్రింద మీదు చేస్తూ ఉంటాయి.అవి సహజమే అని భావించే వారు వాటిని ఒకే విధంగా స్వీకరిస్తారు.కానీ చిన్న దానికే కృంగి,పొంగి పోయేవారు ప్రశాంతంగా ఉండలేరు.అలా భావించే వారు అల్పులు అంటారు.అల్పం అంటే కొంచెం, తక్కువ.అల్పుడు అంటే కొంచెం ,తక్కువ ఆలోచనలు చేసేవాడు.

తక్కువ అంటే ఇతడిలో తన వరకే ఆలోచించే గుణం ఉంటుంది.ఏదైనా తనకు మంచి జరిగితే చాలు అనుకునే వాడు.మొత్తంగా విశాల హృదయం లేని వాడు అని చెప్పవచ్చు.

దీనికి నారాయణ పండితుడు రచించిన హితోపదేశం గ్రంథంలోని శ్లోకాన్ని చూద్దాం." అయం నిజః పరో వేతి గణనా లఘు చేతసాం/ ఉదార చరితానాం తు వసుధైవ కుటుంబకం!"

అంటే వీడు నా వాడు వాడు పరాయి వాడు... అని అనుకునే వాడు లఘు చేతనుడు అంటే అల్పుడు.స్వపర భేదం లేకుండా సమస్త లోకం తనదిగా భావించి ధర్మ బుద్ధితో నడిచే వాడు ఉదారుడు.కవి గంగుల శాయిరెడ్డి గారు రాసిన 'కాపు బిడ్డ' పద్య కావ్యంలో ఇలా అంటారు.

'కష్ట సుఖముల నొక రీతి గడుపు వారు/ శత్రు మిత్రుల సమముగా సైచు వారు/ సైరికులుదప్ప నంతటి శాంతులెవరు? కాన చేమోడ్చి వారి నే గౌరవింతు".... అంటే రైతుకు తన వ్యవసాయంలో ఎన్నో రకాల ఒడుదుడుకులు వస్తూ ఉన్నా వాటన్నింటినీ సమముగా శాంతమైన మనసుతో భరిస్తూ ఉంటాడని అర్థం.

తులా యష్టి న్యాయము వలె కృంగి పోవడం, పొంగి పోవడం కాకుండా ,తన వరకే పరిమితంగా ఆలోచించకుండా ఉదారుడుగా ఆలోచిస్తూ అన్నింటినీ సమముగా స్వీకరించాలనే సత్యాన్ని గ్రహించాలి.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

నేటి నిజం సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 27-6-2024

రాలే ఆకు

వాడి పడేసిన విస్తరిలా
మాసి చినిగిన బిస్తర్‌లా
ఏ ఆసుపత్రిలోనో
ఆ ఆశ్రమంలోనో
కానరాని కొడుక కోసం
జాడలేని యముడి కోసం
ఓ యోగినిలా, ఓ త్యాగిలా–
దీనంగా శూన్యంలోకి
చూస్తోన్న ఓ ముసలితనమా!

–ఎన్.విజయా కిషన్ రెడ్డి
98488 68085

ఘంటారావం

నేత్రానికి మించిన
చిత్రం ఏముంది?
నాలుకను మించిన
ఏలిక ఎక్కడుంది?

విలువల్ని
వల్లిస్తే ప్రవచనం
ఆచరిస్తే
ఆదర్శ ప్రేరణ.

జీవితం
నీటిబుడగ
ప్రపంచం
పాముపడగ

విభిన్నమైనవి
మనుషుల స్వభావాలు
స్వభావాలను
మార్చగలిగేవి అనుభవాలు.

చెడ్డవారిని
చేరదీయకు
మంచితనానికి
మచ్చ రానీయకు

–గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

'నా చూపు దేశంవైపు' ఆచార్య మసన చెన్నప్ప కవిత్వం ఆవిష్కరణ

'నా చూపూ దేశం వైపే'– జొన్నవిత్తుల

పుస్తకావిష్కరణలో శ్రీమతి గూడూరు నిర్మల, గూడూరు మహేందర్ రెడ్డి, వామరాజు సత్యమూర్తి, బైస దేవదాసు, ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, ఆచార్య మసన చెన్నప్ప, ఆవిష్కర్త జొన్నవిత్తుల రామలింగేశ్వరరావు, సి.హెచ్. లక్ష్మీనారాయణ, శంకర నారాయణ, రావూరి వనజ, డా॥ కస్తూరి లక్ష్మీనారాయణ, డా॥ వెంకటేశ్వర రాజు.

హైదరాబాద్, జూన్ 26 : (నేటినిజం ప్రతినిధి): 'ప్రమీలా శక్తి పీఠం ఆధ్వర్యంలో 'ఆర్షకవి' ఆచార్య మసన చెన్నప్ప రచించిన **'నా చూపు దేశం వైపు'** కవిత్వ ఆవిష్కరణ సభ ఆదివారం శివానందాశ్రమంలో జరిగింది. ఈ కవి తీసుకువచ్చిన 'ఈశ్వర స్తుతి ధ్యానమంత్రం' అనే చిరు పుస్తకాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా ఆవిష్కరించారు. కవి వరేణ్యులు ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి (జాతీయ సాహిత్య పరిషత్ అధ్యక్షులు) సభకు అధ్యక్షత వహించారు. సినీ కవి జొన్నవిత్తుల రామ లింగేశ్వర రావు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. తన చూపు కూడా దేశం వైపే నని జొన్నవిత్తుల పేర్కొన్న దం విశేషం. 'జ్ఞాని, సంస్కారి, సూరి, సంస్కృతి ప్రచారి మసన చెన్నప్పగొప్ప అని జొన్నవిత్తుల కీర్తించారు. స్ఫూర్తి పొందే కవిత్వాన్ని ఈ కవి రాసారని అభినందించారు. ఈ కవిత్వం సమాజానికి వరం అని అన్నారు. పలు కవితలను చదివి కవి ఆలోచనలను ప్రేక్షకులకు వివరించారు. గూడూరు మహేంద ర్‌రెడ్డి (వీహెచ్‌పీ ప్రాంతసభ సంపర్క్ ప్రముఖ్) గూడూరునిర్మల దంపతులకు ఈ పుస్తకాన్ని కవి అంకితమిచ్చారు. ఇది చింతన పెంచే కవిత్వమని ఆచార్య చెసన చెన్నప్ప పేర్కొన్నారు. 40 సంవత్సరాల బోధనానుభవం, 52 గ్రంథాలను రచించిన కవి ఓయూ తెలుగుశాఖ అధ్యక్షులుగా వ్యవహరించారు. మహర్షి దయానంద సరస్వతి చూపిన మార్గంలో ఉన్నారు ఈ కవి. తెలుగునాట ఆర్య సమాజ స్థాపకులు గోపదేవుని శిష్యునిగా వీరు కీర్తి ఘడించారు. దేశభక్తి, దైవభక్తి గల కవిగా ఆచార్య కసిరెడ్డి అభినందించారు. శివానందస్వామి 300కు పైగా పుస్తకాలను రచించిన మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను విశ్వవ్యాప్తం చేసిన మహనీయుని ఆశ్రమంలో ఈ పుస్తకావిష్కరణ జరగడం విశేషమని ఆయన అన్నారు. మన శక్తులన్నింటికి ఆధ్యాత్మిక శక్తి తోడుగా ఉండాలని కసిరెడ్డి పేర్కొన్నారు. ఆధ్యాత్మిక ప్రసంగాలు గావిస్తు, ఆధ్యాత్మిక రచనలు చేస్తున్న ఆచార్య మసన చెన్నప్ప దేశంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలపై రాజకీయ కుట్రలపై, ప్రజా సమస్యలపై తన కవిత్వంలో స్పష్టం చేశారని నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు అభినందించారు. దేశభక్తిని రగిలించే కవిత్వాన్ని చెన్నప్ప వెలువరించారని గూడూరు మహేందర్ రెడ్డి అభినందించారు. శివానందాశ్రమంలో జరిగిన ఈ సభలో శంకరనారాయణ, వామరాజు సత్యమూర్తి, సీహెచ్ లక్ష్మీనారాయణ, డా॥ వెంకటేశ్వర రాజు, డా॥ కస్తూరి లక్ష్మీనారాయణ, పబ్బోజు శ్రీనివాస్ పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ప్రముఖ కవయిత్రి రావూరి వనజకు'ప్రమీలా శక్తిపీఠం విశిష్ట సాహిత్య పురస్కారం 2023' ప్రదానం చేసారు. వనజకు రూ. 10వేల నగదు పురస్కారాన్ని అందించి ఘనంగా సత్కరించారు.

రావూరి వనజకు "ప్రమీలా శక్తిపీఠం విశిష్ట పురస్కారం' ప్రదానం చేస్తున్న అతిథులు బైస దేవదాసు, ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, ఆచార్య మసన చెన్నప్ప, జొన్నవిత్తుల రామలింగేశ్వరరావు.

'రేపటి మైదానం' ఆవిష్కరణ

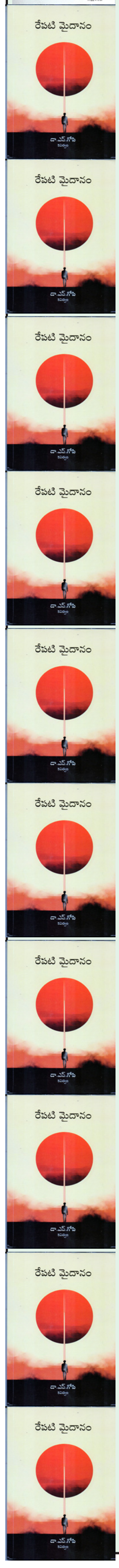

పుస్తకావిష్కరణలో అతిథులు ఎస్.రఘు, సూర్యా ధనంజయ్, రాచపాళెం చంద్రశేఖర్, ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్, డా॥ ఎన్. గోపి, వోలేటి పారవ్తఈశం, సుంకిరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి, మద్దాళి రఘురాం తదితరులు.

హైదరాబాద్, జూన్ 26 :తంగేడు పువ్వంత నిరాడంబరత్వం, సరళత్వం కలగలుపే ప్రముఖ కవి ఆచార్య ఎన్.గోపి అని 'ఆంధ్రజ్యోతి' ఎడిటర్ కె.శ్రీనివాస్ అభివర్ణించారు. సామాన్యుల మనసును సైతం స్పృశించేలా కవిత్వం రాయడం ఆయన ప్రత్యేకత అని అన్నారు. కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్స్ ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం నాంపల్లిలోని తెలుగు వర్సిటీ సభా మందిరంలో ఆచార్య ఎన్.గోపి 75వ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా ఆయన రాసిన 75 కవితల సంపుటి 'రేపటి మైదానం' పుస్తకాన్ని కె. శ్రీనివాస్ ఆవిష్కరించారు. ఈ పుస్తకాన్ని ప్రఖ్యాత విమర్శకుడు ఆచార్య రాచపాళెం చంద్రశేఖర రెడ్డికి అంకితం ఇచ్చారు.

ప్రజ్వలింప చేసేందుకు ఆయన ప్రయత్నించారని ప్రశంసించారు. సభాధ్యక్షత వహించిన వోలేటి పార్వతీశం మాట్లాడుతూ తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వీసీగా, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ తెలుగు సలహా మండలి కన్వీనర్‌గా గతంలో ఆయన అందించిన సేవలను గుర్తు చేశారు. తెలుగు కవిత్వ చరిత్రపుటలో ప్రత్యేక అధ్యాయం ఎన్.గోపి అంటూ ఓయూ తెలుగుశాఖ ప్రొఫెసర్ సూర్యధనుంజయ్ కొనియాడారు. కవి పుప్పాల శ్రీరామ్ గ్రంథ సమాలోచనం చేశారు. కవిత్వ రచనే జీవన ప్రయాణంగా మార్చుకున్న కవితా బాటసారని ఆయన సాహిత్య జీవితాన్ని ప్రముఖ విమర్శకుడు ఎస్.రఘు తన ప్రసంగంతో ఆవిష్కరించే ప్రయత్నం చేశారు.

ఎన్.గోపిని సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

అనంతరం కె.శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ గోపి కవిత్వం మనసుకు హాయి కలిగిస్తుందని అన్నారు. మనల్ని మానవీకరించగల శక్తి సైతం ఆయన కవిత్వానికి ఉందని కొనియాడారు. ఉద్యమాల కవిగా లేకపోయినా, ఆ భావాలన్నీ ఆయన కవిత్వంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తాయని అన్నారు.

కృతి స్వీకర్త ఆచార్య రాచపాళెం మాట్లాడుతూ ప్రజాకవి వేమనను విశ్వ విద్యాలయాల మెట్టు ఎక్కించిన ఘనత గోపి సొంతమని శ్లాఘించారు. ఐదు వందల వేమన పద్యాలకు వ్యాఖ్యానం రాశారని, తద్వారా ఆ ప్రజా కవి స్ఫూర్తిని తరతరాలకూ

ప్రముఖ పరిశోధకుడు సుంకిరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, రచయిత డా॥ జతిన్‌కుమార్, సిటీ కళాశాల అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ నీరజ, ప్రముఖ రచయిత వంగల హర్షవర్ధన్, యువకవి కుడికాల వంశీధర్ తదితరులంతా ఆచార్య ఎన్.గోపి కవిత్వం మీద ప్రసంగించారు.

ఇంతమంది ప్రేమాభిమానాలు పొందడం తనకు దక్కిన అద్భుతమైన అవకాశమని ఆచార్య ఎన్.గోపి ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. తన మీద గౌరవంతో సభను నిర్వహించిన కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్ కార్యదర్శి మద్దాళి రఘురాంనకు సభాముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

కన్నీటి తడి

గాలి ఎటు వీస్తుందో
పూలు
రాలుతున్నాయి
చినుకు రాలింది
చిన్నగా.

నేల దప్పిక తీరలేదు
కాలాన్ని కన్నీటి చుక్క
కరగదీస్తున్నది.

సామాన్యుని దారి మొత్తం
కన్నీటి ధార
కడుపు
ఆకలి తీర్చని
బతుకు వ్యధ.

కలల ప్రతి అడుగు
ధ్వంస మవుతున్న వేళ
ఆకాశం విషాదాన్ని నింపుకుంది
చంద్రుడు చీకటిలో
కనుమరుగయ్యాడు.

నేలను దుఃఖం చుట్టుకుంది
బతుకు అమావాస్య
రాత్రయ్యింది
నేలను నమ్ముకున్నాను
దుఃఖం మిగిలింది.

కలలు కన్నీరు కార్పిస్తున్నాయి
ఎన్నాళ్లు దుఃఖం
జీవిత ప్రశ్నకు
ఎవరూ సమాధానమివ్వరు
కరుణలేని సమాజంలో
కన్నీటి ధారల మధ్య
తోడురాని వెలుగులో
ఎన్ని మైళ్ళు దాటినా
వెలుగు కనిపించదు
వెన్నెల వికసించదు.

శ్రమను నమ్ముకున్నాను
నేల దప్పిక తీరలేదు
కన్నీటి ధార నా నేస్తం
జీవితాన ఎప్పుడూ వీడలేదు

కన్నీళ్లకు కూడా
అర్థం ఉండంటారు
నా జీవితాన
అర్థం కాని కన్నీళ్లు ఎన్నో
నేను శ్రమజీవిని.

నా కన్నీరే సూర్యాస్తమయం
నా బాధల గాథలే ఒక్కొక్క
సూర్యోదయం

–సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

అక్షరాలు

అక్షరాలు
తోడై
వెంటనడుస్తున్నాయి
అక్షరాలు
దివ్వెలై
వెలుగులుచిమ్ముతున్నాయి.
అక్షరాలు
పువ్వులై
పరిమళాలువెదజల్లుతున్నాయి.
అక్షరాలు
నవ్వులై
మోములనువెలిగిస్తున్నాయి
అక్షరాలు
చినుకులై
వర్షిస్తున్నాయి.
అక్షరాలు
పలుకులై
తేనెచుక్కలనుచల్లుతున్నాయి.
అక్షరాలు
మిఠాయిలై
తీపినితినిపిస్తున్నాయి.
అక్షరాలు
జాబిలై
వెన్నెలనుకురిపిస్తున్నాయి.
అక్షరాలు
తారకలై
తళుకుతళుకుమంటున్నాయి.
అక్షరాలు
అమృతచుక్కలై
అధరాలనుక్రోలమంటున్నాయి.
అక్షరాలు
సత్యాలై
వాస్తవాలనుచూపుతున్నాయి.
అక్షరాలు
తీగలై
ప్రాకుతున్నాయి
అక్షరాలు
మొక్కలై
కాయలుకాస్తున్నాయి.
అక్షరాలు
ముత్యాలై
సరాలుగాగుచ్చమంటున్నాయి
అక్షరాలు
ఆలోచనలకురూపమై
కవితలవుతున్నాయి
అక్షరాలు
భావాలై
మనసునుహత్తుకుంటున్నాయి
అక్షరాలు
పుటలకెక్కి
పుస్తకాలవుతున్నాయి
అక్షరాలు నాకుతోడు
నేను అక్షరాలకుతోడు
మేము కలసిముందుకునడుస్తాము.

–గుండ్లపల్లి రాజేంద్రప్రసాద్
సెల్: 7981616630

ఏడుకోలల బాయి

వీధికొచ్చెడి నేతకెదురెల్లి అడగాలి
కుల కార్డు లేకుండ గెలువుమంటు
కులమేది లేకుండ నిలబెట్టు ఆశయం
ఉన్నదా లేదంటు ఉతకవలెను
అడుగు వర్గము సంఖ్య కనుగుణంబుగ సీట్లు
అసలెందుకివ్వరో అడగవలెను
అన్ని పార్టీలలో అట్లాంటి కథలుండు
మూలంబదేమిటో తేల్చవలెను.
లోతులోబడిన కులాల ఖ్యాతికూడ
వెలికి తీయాలి చరితను వెదికివెదికి
నేటి జనరంగమని చెప్పు ఆటలోన
మార్పు కోరిన వాడెపో మార్చగలడు

మాయమాటల హామీల మర్మమెరిగి
గుర్తులేకుండ ఓటెట్ల గుద్దుతావు
ఓరి వెంకన్న! దోస్తుగా ఒర్లుబోతు!
ఒక్కమాటన్న వినవార! తిక్కలోడ!

–డా॥ఏనుగు నరసింహారెడ్డి
8978869183

నవ షట్పదులు

మైకు చేతికందితే నేతలు
వల్లిస్తారెన్నో ఆదర్శాలు!
ఆచరణలో చూపుమంటేనే
లెక్కిస్తారు మీనమేషాలు!
అవినీతులు బట్టబయలైనా
దొరల కనువుగా దొంగవేషాలు!

రాజకీయంలో రాణించేది
రాజసంగా ఆ నలుగురే!
సినీ రంగంలో శాసించేది
"మనీలాండరింగు"తో ఆ నలుగురే!
సాహిత్య రంగంలోనూ సాధించేది
చాటుమాటుగా ఆ నలుగురే!

– డా॥వద్దేపల్లి కృష్ణ
సెల్: 9246541699

పుస్తక సమీక్ష

సముద్రమంత ప్రేమ

హన్మాండ్ల రవీందర్ మంచి కవి. సమాజం పట్ల సీరియస్ నెస్ ఉన్న కవి. తన జీవితంలో ఎక్కువ కాలాన్ని అనేక రకాల ప్రజాఉద్యమాల కోసం ఖర్చు చేసిన వాడు. స్పష్టమైన సామాజిక దృక్పథం కల్గిన వాడు. సమాజం గురించి నిబద్ధతతో కవిత్వం రాసే రవీందర్ గారికి ఆ కవిత్వాన్ని పుస్తకంగా తేవాలనే నిబద్ధత మాత్రం లేదు. నా లాంటి వాళ్లు పుస్తకం వేయమని ఒత్తిడి చేసినా నవ్వుతూ ప్రయత్నం చేద్దామని చెప్పి తప్పించుకునేవాడు. గట్టిగా అడిగితే నాకు బద్ధకం ఎక్కువ అని నిజం కూడా చెప్పేవాడు. అలాంటి రవీందర్ ఇప్పుడొక పుస్తకం వేసాడు. దాని పేరు "సముద్రమంత మనుషులు". రవీందర్ తన అమ్మానాన్నలతో బాటు విప్లవోద్యమకారుడైన తన తమ్ముని యాదిలో వేసిన పుస్తకం ఇది. ఎప్పుడో చనిపోయిన తమ్ముణ్ని, నాన్నను అదేవిధంగా అమ్మను తలచుకుంటూ ఆమె చనిపోయిన పదిరోజులకు సభ పెట్టి పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించాడు రవీందర్. తన కవిత్వం పుస్తకంగా తేవటానికి బద్ధకించిన రవీందర్ ఈ పుస్తకం విషయంలో మాత్రం ఏమాత్రం అలసత్వం వహించలేకపోయాడు. దానిక్కారణం వాళ్ళతో రవీందర్ కున్నది రక్త సంబంధం మాత్రమే కాదు. అంతకు మించి . ఈసమాజానికి ఏదో చేయాలనే తపన వీళ్ళందరిలోనూ ఉన్న కామన్ క్వాలిటీ .

ప్రతులకు: హన్మాండ్ల రవీందర్ మందమర్రి, మంచిర్యాల జిల్లా సెల్:9912233533

ఈ ముగ్గురి జీవితాల గురించి తెలిసిన వాళ్ళకెవరికైనా ఈ పుస్తకం పేరులోని సామంజస్యం బోధపడుతుంది. కొత్తవాళ్ళకు కూడా ఈ పుస్తకం మొత్తం చదివితే అర్థమవు తుంది. సముద్రమంత గాంభీర్యం ఉన్న మనుషులు వాళ్ళు. ఈ సమాజం మీద సముద్రమంత ప్రేమ గలవాళ్ళు."ఈ ప్రజల కోసం పోరాటం చేయటానికి విప్లవోద్యమం లోకి వెళ్తామని నిర్ణయించుకున్న హన్మాండ్ల సత్యనారాయణ అమ్మకు చెప్తే తల్లి మనసు విలవిలలాడింది. ఈ నిర్ణయం పట్ల మౌనం వహించిన భర్తను నిలదీస్తే–వాడు చెప్పింది వింటే ఎట్లా ఆపల్నో అర్థమయితలేదే అన్నాడట తండ్రి". ప్రజల విముక్తి పోరాటంలో తన ప్రాణాలని సైతం లెక్కచేయని కొడుకు ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించటం, తనకు మద్దతు తెలపటం అంటే మామూలు విషయం కాదు. అందుకే వాళ్ళను సముద్రమంత మనుషులు అన్నాడు రవీందర్. అందుకే వాళ్ల జ్ఞాపకాలను పుస్తకం చేసాడు.

సమాజం పట్ల ఈ ముగ్గురిలో ఉన్న ఎనలేని ప్రేమ వీళ్ళను ప్రత్యేకమైన వ్యక్తులుగా నిలబెట్టింది. సత్యనారాయణ అంటే హైదరాబాద్ నగరంలో చదువుతూ అక్కడి పోరాటాల్లో భాగమై తర్వాత రోజుల్లో పూర్తి కాలం విప్లవోద్యమంలో పనిచేసాడు. రామయ్య గారు ఐదవ తరగతి దాకా చదివినవారు. ఈశ్వరమ్మ అయితే నిరక్షరాస్యురాలు. అయినా వీళ్లంతా సమాజాన్ని సక్రమంగా అవగాహన చేసుకున్నారు. సమాజంలో దోపిడీ ఉందని, దాని కోసం ఎవరోఒకరు పోరాటం చేయక తప్పదనే సత్యాన్ని అర్థం చేసుకున్నారు. అందుకే కొడుకు నిర్ణయానికి అడ్డు చెప్పలేదు. సత్యమైనా, ఆయన తల్లిదండ్రులయినా ఎంతటి త్యాగశీలులు.

రవీందర్ తమ్ముడు సత్యనారాయణ గొప్ప సృజనకారుడు. ఆయన కవిత్వం రాసాడు. సాహిత్య విమర్శ చేసాడు. కథలు రాసాడు. ఆయన మరణాంతరం "పునరంకితం"పేరుతో ఆయన సాహిత్యం విరసం ప్రచురణలో భాగంగా వచ్చింది. ఈ సాహిత్యం రావటానికి గల కారణాలను గురించి, ఆ చరిత్ర గురించి ప్రస్తావిస్తూ వివరమైన ముందుమాటలు రాసారు వరవరరావు, శివారెడ్డి . సత్యం సాహిత్యం చదువుతుంటే అంత చిన్న వయసులో అంత విస్తృతమైన జ్ఞానాన్ని ఎలా సంపాదించాడోనని ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. సాహిత్యం గురించి, చరిత్ర గురించి, రాజకీయాల గురించి ప్రజల కోణంలో ఆయన చేసిన విశ్లేషణలు మనకు కొత్త పాఠాలు నేర్పుతాయి. ఆయన కవిత్వం గురించి రాయాల ంటే మరో పుస్తకం అవుతుంది. విప్లవోద్యమానికి కవిత్వానికి గల సంబంధం గురించి మనం ఊహించని నిజాలు చెప్తాడు సత్యం.

"ఇక్కడ
అక్షరానికి జీవం పోయటం అనివార్యం
అక్షరాన్ని సాయుధం చేయటం అనివార్యం
తనని తాను పిండుకుని
జీర్ణించుకుని, నిగ్గు దేల్చుకుని,
మొగ్గ చూసుకుని
ఒక్కొక్కరు ఒక్కో అక్షరమయ్యారు
అక్షరాన్ని ఆపోసన పడుతున్నారు
ఇప్పుడు వారి రక్తంలో
ఎర్ర తెల్ల కణాలే కాదు
అక్షర కణాలు కదులుతున్నాయి"

అంటాడు. బహుశా విప్లవమూర్తులకు ఆహారంలాంటిది కవిత్వం. వాళ్ళ ఆచరణకు ఊపిరి లాంటిది కవిత్వం. కవిత్వాన్ని ఇంత ప్రేమిస్తారా వాళ్ళు అని మనకు ఆశ్చర్యం వేస్తుంది ఇట్లాంటి వాక్యాలు చదివితే. కవిగా సత్యం ఎంత ఎత్తున ఉంటాడో విమర్శకునిగా అంతే ఎత్తులో నిలబడ్డాడు. ఆయన రాసిన ప్రతీ వాక్యం ఆయన రక్తంతో రాసినట్టు ఉంటుంది. ఆయన చేసిన ప్రతీ ఊహ ఆయన ఊపిరితో నేసినట్టు ఉంటుంది. అంతటి సాహిత్య ప్రేమికుడు సత్యం. అయితే సత్యం తన నిబద్ధతను విప్లవోద్యమంలోనే కాదు సాహిత్య విప్లవోద్యమంలోనూ స్పష్టంగా ప్రకటించినవాడు సత్యనారాయణ. ఈ రకంగా సత్యం ఎందరికో ఆదర్శంగా నిలిచాడు. అందుకే ఈ ఆదర్శమూర్తులను ప్రపంచానికి మరోసారి పరిచయం చేయటానికి రవీందర్ చేసిన మంచి ప్రయత్నం ఈ పుస్తకం. ఈ పుస్తకంలో ఎన్వీయార్, ఫాలాంక్స్, నోవా ల పేరుతో ఉన్న వ్యాసాలతో పాటు రవీందర్ రాసిన వ్యాసాలు కవితలు ఉన్నాయి. రవీందర్ చేసిన అక్షర చిత్రణలో ఈ ముగ్గురు మనుషులూ సముద్రమంత మనుషులన్న సంగతి స్పష్టమవుతుంది. సమాజం మీది ప్రేమనే వాళ్ళను సముద్రమంతటి మనుషులను చేసింది. వాళ్ల మీద రవీందర్ కు సముద్రమంత ప్రేమ ఉండటం వల్లనే ఈ పుస్తకం వచ్చింది. వ్యక్తివాదం ప్రబలుతున్న ఈనాటి సమాజానికి ఇట్లాంటి పుస్తకాల అవసరం ఎంతో ఉంది.

–తోకల రాజేశం
967676141

నీటి బుగ్గల్లో దాగున్న జీవన శాస్త్రం

–మహాకవి డా॥ కత్తి పద్మారావు
9849741695

ఢిల్లీ నగరం దాహార్తి లో ఉంది
అంతరంగాలూ అలజడిలోనే ఉన్నాయి
భూగర్భ జలాలే కాదు,
గుండెల్లో తడి కూడా ఆవిరవుతుంది
కక్ష నాలుగు కాళ్లతో నడుస్తుంది!
విధ్వంసం ఒక దినచర్య అయింది!!
'వారు నిర్మించండి' అనే కేక లోనే
విధ్వంసం ఉంది
నాగలి కొర్రును చేయడానికి
ఆ శిల్పి చేతికి రంధ్రాలయ్యాయి
విశాలమైన నేలను
సాగు చేసింది ఆ నాగలే
దాని చెక్కను చెక్కిన వడ్రంగికి,
ఆ కొర్రును కాల్చిన కంసాలికి
జానెడు నేల లేదు!
నిజమే! నదీ ప్రవాహంలోని నీటిబుగ్గను
ఒక కుండలోకి నింపాకేగా
త్రాగునీరు అనే రూపం వచ్చింది
నదులను మురికి చేసే ఆచారం
జీవధారను విషయుక్తం
చేసే చర్యేగా!
ఆ సింధూ నగరాల్లో మెరిసిన
ఆ కుండలో సంస్కృతీ వికాసం ఉంది
మనిషికి త్రాగడానికి నీరు లేదు
ఆ నల్లని శిలలకు నెయ్యి
చిప్పల్లో పోసి అందిస్తున్నారు!
నేతిబొట్టును ఆ శిలలు ఆస్వాదిస్తాయా ?
పసిపిల్లలు పురిటిలోనే గతిస్తున్నారు
ఆ తల్లి గర్భవతి అయినప్పుడు
ఒక్కసారైనా నెయ్యి కలిపిన
అన్నం తిందా?!
ఆ కుండను ధ్వంసం చేసి
ప్లాస్టిక్ తెచ్చారు
క్యాన్సర్ కొని తెచ్చుకున్నారు
కడుపులో వ్రణాలకు
కారణం ఏమిటి?
దురాచారాలు కాదా?!
ప్రకృతి వనరుల విధ్వంసం కాదా?!
ఆ బొందు మల్లె
ఎన్నో రేఖలతో వికసించింది
ఆ చెట్టుకు నీటి ధార అందించే
ఆ పడతి కళ్ళు మెరిశాయి
ఒక మొక్కకు నీటి చుక్కను అందించలేని
ఆ ఊబకాయుల
ముఖంలో వర్చస్సు లేదు
కుండలో నీరు మోసుకొచ్చాక
ఆ గిరిజన పడతి
ముఖానికి చల్లుకున్న దోసెడు జలం
నక్షత్ర మండలి శోభను తెచ్చింది
కొన్ని మోములు
వికాసవంతంగా ఉంటాయి
తరగలలో
సూర్యకిరణాలలో వచ్చే మెరుపు
వారిలో కనిపిస్తుంది
ఆ తోట లోకి
అడుగు పెట్టిన వెంటనే
ఔషధ పత్రాల సువాసనలు
శ్వాసకు స్వచ్ఛతను తెస్తున్నాయి
ఆ వనిత ఆ దోర మామిడికాయలు కోస్తూ
చెట్టు కొమ్మలు వంచింది
లేత పచ్చ రంగు తనను పెనవేసుకుంది
ఆ పెదాల్లో గులాబీలు పూసాయి
సృష్టితో అనుబంధం లేని వారు
నిరాశక్తులు కదా!
బుల్లితెరల్లోకి తలలు దూర్చి
వైరుధ్యాల విష కౌగిలిలో
విషణ్ణవదనులు అవుతున్నారు కదా!
వారు విశాలమైన భవనాలు కట్టుకుంటున్నారు
చుట్టూ మొక్కల సందడి లేదు
విత్తనాలు–చెట్లు–ఆకులు–పిందెలు–కాయలు,
ఉదయాలు – సాయంత్రాలు,
చీకటి – వెన్నెల
ఇవన్నీ వారు మరిచిపోయారు
ఇళ్లలోనే థియేటర్లు అమర్చుకొని
బార్ రూములు, వార్ రూములు ఏర్పరుచుకుని
నగ్న, అర్ధనగ్న ప్రదర్శనలు చూస్తూ
ఎందుకు వీరు మెదడులో
చెత్త పేర్చుకుంటున్నారు?!
నిద్రలేమితో, పీక్కుపోయిన కళ్ళతో
ఉదయాన్ని త్యజిస్తున్నారు?!
ఏది నివాసం? ఏది ఆవాసం?
ప్రకృతేతరమైనదంతా
కృత్రిమ విన్యాసమేగా!
ఆ గోదావరి నదిలోకి వెళ్ళిన
పడవ అంచులపై కూర్చున్న సుదతి
అలల సంగీతంతో శృతి కలుపుతుంది
కొప్పులోని బంతి పువ్వు జారి
నదిపై నవ్వడం చూసి
ఆమె మురిసింది
ఎందుకు మీరు కల్పిత గాథలు విని
చెవులకు చిల్లులు చేసుకుంటున్నారు?
మోహినీ భస్మాసుర ఘట్టాన్ని
భాగవతుల నృత్యంలో చూసి
మురిసిపోతున్నారా?
కల్పించబడిన కథలకే
బుర్రలు తాకట్టు పెడుతున్నారా?
అటు చూడండి!
ప్రపంచ అవనిక మీద ఏక సూత్రంగా
నిలబడిన బౌద్ధ స్తూపాలు
కాశ్మీరం ఒకనాటి బౌద్ధ క్షేత్రమేనని
ఎలుగెత్తి చాటుతున్నాయి
విశ్వజనీన భావనతో
మానవతా గానాన్ని ఆలపిస్తున్నాయి
రాజ్యం వదిలేశాకేగా తథాగతుడు
ప్రపంచమంతా విస్తరించింది
జీవహింసను నిరాకరించాకేగా
మహావీరుడు జైనుడు అయ్యింది
"అహింసా పరమో ధర్మః" అన్నవాడేగా
ప్రవక్త అయ్యింది
నియంతలు కనుమరుగవుతున్నారు
మహా బోధకులు
యుగ కర్తలవుతున్నారు
ఏది నిరాకరింపబడుతుందో
దానిలో శాస్త్రం ఉంది
జీవ శాస్త్రానికి మూలం
ప్రకృతి జీవన ధర్మం.
జీవితం – ప్రకృతి – సంఘం
సమన్వయమే ధమ్మ పదం
ఆ మార్గంలో నడుద్దాం.

సోమవారం బషీర్‌బాగ్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో టీయుడబ్ల్యూజే రాష్ట్ర అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైన సందర్భంగా పుష్పగుచ్ఛంతో అభినందనలు తెలియజేస్తున్న రాష్ట్ర చిన్న పత్రికల ప్రతినిధులు అశోక్, యూసుఫ్‌బాబు, ఆజాంఖాన్ తదితరులు

'సరోజినిదేవి' కవితా కుసుమాలు

పాలడుగు నాగయ్య కళాపీఠం ఆధ్వర్యంలో పాలడుగు సరోజినిదేవి రచించిన 44 కవితా కుసుమాలు సంపుటిగా, సౌరభం వెదజల్లుతున్నాయి. సూటిగా, స్పష్టంగా అందరికీ అర్థమయ్యే విధంగా కవయిత్రి, తండ్రి స్ఫూర్తితో ఈ సంపుటి ప్రచురించడేసారు. 'ఆకుపచ్చ అమ్మ' చెట్టమ్మ కొలి కవితలో " నీవున్న ఒడి మాకో వెన్నెల విడిది" అంటారు అందంగా. విద్యారంగంలో ఉన్నత బాధ్యతలు నిర్వర్తించిన కవయిత్రి, అక్షరాలతో ఆడుకుంటు, పదాలతో పాడుకుంటు బాలలు 'బడిబాట'లో సాగిపోవాలని ఆకాంక్షిస్తారు. అర్థాంతరంగా గొంతు మూగబోయిన తండ్రి స్మృతికి నివాళిగా, 'నివిచ్చిన అక్షరాలే అక్షింతల దీవెన' అంటారు. ఆడ, మగ వివక్షత కంచెయమని రేపటికి వాళ్లే ఆధారం కావచ్చునని హెచ్చరిస్తారు. అమ్మభాషలోనే ఆ విలువలోనే స్వచ్ఛమైన ప్రేముంటది అంటూ తల్లి భాషను కలకాలం కాపాడుదాం అంటారు. బతుకమ్మను, ఆడపిల్లలపై పెరుగుతున్న అకృత్యాల నుండి రక్షించమని వేడుకొంటారు. ప్రొ. జయశంకర్, సావిత్రి పూలే, రమాబాయి అంబేద్కర్, వంటి మహనీయులను గుర్తు చేస్తారు. ఏమీ ఆశించకుండా గౌరవంగా బ్రతకడం, వ్యక్తిగా జీవించే శక్తినే సమాజానికి ఉపయోగపడడమని, విదేశీ వ్యామోహం వద్దని, నవ్వులు పండించమని, ఈర్ష్య ప్రమాదకరమని, విరామం లేని చేటు కలిగిస్తుందని, ఆడపిల్లలు ఆదిశక్తులు కావాలని, రేపటి తరమే వెలుగులోకి సరోజినిదేవి ఎన్నో మంచి దృక్పథం, ఉదాత్త అంశాలు పరిమళభరితంగా అద్భుతంగా ప్రస్తావించారు. కవయిత్రి అభినందనీయులు.

ప్రతులకు: పాలడుగు సరోజినిదేవి
ఇ.నెం.4-5-63/2
ఎర్రకుంట, నాచారం
మేడ్చల్ జిల్లా-500 076
సెల్: 9248793710

-జయసూర్య
సెల్: 9440664610

పట్టభద్రుడు

కడుపులో సుడులు దిరిగే
ఆకలి జాడలు.. ఇంకే మాత్రం
ఆగలేక.. కళ్లలోంచి
జారడానికి సిద్ధమయ్యాయి!
ఒళ్ళంతా అల్లిబిల్లిగా అల్లుకున్న
అలసట తీగలు.. శరీరాన్ని
అటో.. ఇటో.. పడదోయడానికి
పట్టు బిగిస్తున్నాయి!
లేచినప్పట్నుంచి.. తిరిగి తిరిగి
బండబారిన కాళ్ళు..
బూట్ల బరువును
మొయ్యలేమని
సమ్మెకు దిగుతున్నాయి!
ఒంటిమీది యూనిఫామ్ని
తడిసి ఆరిన్నస్న.. చెమటలు
పెర్ఫ్యూమ్‌తో జట్టుకట్టి
వెగటు వాసనని వెదజల్లుతున్నాయి!
పనిగంటలెప్పుడో.. పూర్తయినా
యజమాని నించి
వెలువడని విరామ సైగ కోసం
ఒళ్ళంతా కళ్ళయ్యాయి!
అన్నం పెట్టడానికి ఆత్రపడే అమ్మ
అన్నయ్యతోనే తింటానని మారాంచేసే చెల్లి
పెద్దోణ్ణి! తిన్నావే పని.. అనే నాన్న
పదే పదే గుర్తుకొస్తున్నారు!
పోటెత్తే జ్ఞాపకాల ఒరవడిలో
కొట్టుకుపోతూ.. కళ్ళుబైర్లుకమ్మి
మెట్లపైనే పడిపోయాడు...
పట్టభద్రుడైన
పాతికేళ్ళ ఆఫీస్ అసిస్టెంట్..
సుందరం!

-షేక్. కాశింబి
సెల్: 9052216044

నాన్నే హీరో..!

కుటుంబ మహావృక్షానికి
కనిపించే కాండం అమ్మ అయితే
కనిపించని తల్లి వేరు నాన్నే !.
గృహాభివృద్ధి యంత్రానికి..
తనో ఇంధనమే కాదు..
దారి దీపం కూడా నాన్నే !.
ఇంటి గౌరవ భవ్య జ్యోతిగా..
ప్రేమామృత వితరణ శీలిగా..
గృహ దేహానికి వెన్నెముకే నాన్న!
నాన్న ఓ ఆత్మీయ నేస్తం..
వంశ భారాన్ని మోసే భుజం..
తన వారి రక్షక కవచం నాన్న!
పిల్లల్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడి..
బతుకుదారి చూపే గురువుగా..
సాధనలో అసాధ్యుడు నాన్న!
తడబడినపుడు ఊతకర్రగా..
బెదిరినపుడు కొండంత అండగా..
ఇంటి దీపపు వెలుగే నాన్న చెమట!
నాన్న మనసు దూదంత మెత్తన..
పాల నురగంత తెల్లన, చల్లన..
తన త్యాగం అనన్య సామాన్యం!
కుటుంబ లతకు పందిరిగా..
ఎదిగే వేళ మొక్కకు ట్రీ గార్డుగా..
గృహ కాయానికి
ప్రాణవాయువేగా నాన్న!
ఇంట్లో వెలుగులు పంచే కొవ్వొత్తిగా..
గృహ సంక్షేమమే ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసగా..
కుటుంబహితమే శ్రమజీవి కదా నాన్న!
తొలి అడుగు అమ్మ వేయిస్తే..
తనో జీవన ప్రగతిపథ నిర్దేశకుడు..
ప్రత్యామ్నాయమే లేని
అక్షయపాత్ర నాన్న!
అమ్మ అపురూప జన్మ ప్రదాత..
నాన్న అమూల్య జీవిత పరమార్థ విధాత..
పురుషుడి జన్మకు సంపూర్ణత్వమే నాన్న!
ఆది గురువు అమ్మ అయితే..
లోక జ్ఞాన బోధకుడే నాన్న..
బతుకు బండి చక్రాలు అమ్మానాన్నలే!
తన హృదయం ఎవరెస్టంత ఉన్నతం..
సాగరమంత సువిశాల మనో వైశాల్యం
నాన్న మనసు అర్థం కాని అంతరిక్షం!
అమ్మ తొలి పలుకులు నేర్పితే..
నాన్న లోకజ్ఞానం నూరి పోస్తాడు..
హృదయంలో ప్రేమ సామ్రాజ్యపు కాపలాదారు!
నాన్న లేని ఇల్లు గాఢాంధకారం..
చీకట్లను పారద్రోలే రవి కిరణ వెలుగు..
తన రుణం తీర్చలేనంత అంతరిక్షం!
కుటుంబ పుస్తకంలో నాన్నే అక్షరం..
జీవితాక్షరాలకు అర్థం నింపే జ్ఞాని..
తన త్యాగానికి తత్సమానమైంది లేదు!
తండ్రి కంటికి కునుకుండదు..
నాన్న చింతించని గడియుండదు!
తన తపన హిమవత్పర్వతమే కాదు..
పిల్లల రెక్కలకు
ఎగరడం నేర్పించగల..
నైపుణ్య కేంద్రం కూడా నాన్నే సుమా!
నవ్వుల పరదాతో బాధల్ని కప్పేసి..
కన్నీళ్లను దిగమింగి మార్చే
కళ్ళల్లో మెదిలే
దైవ స్వరూపమే నాన్న!
నాన్నే హీరో..
నాన్న లేని జీవితం జీరో..
తన జీవితమే ఆదర్శ దీప స్తంభం..
బేషరతుగా జీవితాన్ని
దారబోసే దైవం !

- మధుపాళీ
9949700037

స్వయం ఉపాధి

కథ

దాదాపు 500 మంది కూర్చునే వీలుండే ఆడిటోరియంలో చిన్నపాటి సభ జరుగుతుంది. వేదిక మీద ప్రముఖులు రాజకీయ నాయకులు ఆసీనులై ఉన్నారు... ఆడిటోరియం ప్రేక్షకులతో నిండిపోయింది... సభా నిర్వహణ చేస్తున్న జాహ్నవి మైకు లో అనౌన్స్ చేస్తూ "వేదిక మీద ఉన్న పెద్దలకు ప్రేక్షక మహాశయులకు నమస్సులు ఈరోజు ఇక్కడ ఈ కార్యక్రమం ఎందుకు చేస్తున్నామో మనందరికీ తెలుసు. వందన గారికి "స్ఫూర్తి మహిళ" బిరుదు తో పాటు జాతీయ అవార్డు వచ్చిన సందర్భంగా ఇక్కడ ఈ సభ జరుగుతున్నది. ఒక మామూలు మహిళ... ఎక్కువగా చదువుకోలేదు తను ఎన్నో కష్టనష్టాలను అధిగమించిస్వయం ఉపాధి కోసం చిన్నగా మొదలుపెట్టిన పచ్చళ్ళ వ్యాపారం నేడు అంచెలంచలుగా ఎదిగి.... తన ఆధ్వర్యంలో పదివేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తూ ఎందరికో స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచిన వందన గారికి అవార్డు రావడం...ఆవిడని మనం సన్మానించుకోవడం నిజంగా మన అదృష్టం అనే చెప్పవచ్చు....

ప్లీజ్ వెల్కమ్ మేడం అంటూ వందన ను ఆహ్వానించింది జాహ్నవి.

50 సంవత్సరాలు ఉంటుందేమో తీరైన కను ముక్కుతో కాటన్ చీరలో సింపుల్ గా ఉంది... మెల్లిగా స్టేజి ఎక్కింది. జాహ్నవి మైక్ వందన గారికి ఇచ్చి తను పక్కకు జరిగింది.

"సభకు నమస్కారం

ఈ విజయం నా ఒక్కదానిదే కాదు కాదు.... నాతో పాటు అహర్నిశలు

పని చేస్తున్న "అమృత పచ్చళ్ళు " కంపెనీలోని మీ అందరిది.

30 సంవత్సరాల క్రితం పెళ్లయిన నాకు....నాలుగు నెలలకే చనిపోయిన నా భర్త అకాల మరణం నన్ను బాగా కుంగదీసింది..

మెట్టింటి వారు ఎవరు నన్ను ఆదరించలేదు. పుట్టింటివారి ఆర్థిక పరిస్థితి అంతంత మాత్రమే. బయటి ప్రపంచం అంటే తెలియని నేను .... ఎలా బ్రతకాలి అని ఎన్నో రాత్రులు ఏడుస్తూ గడిపాను.

నాకు నేను ధైర్యం చెప్పుకొని నా మెడలో ఉన్న మంగళసూత్రాన్ని అమ్మి..... దాంతో నాకు వచ్చిన విద్యను నమ్ముకున్నాను... అమ్మను చూసి పచ్చళ్ళు బాగా పెట్టేదాన్ని పెళ్లి కాకముందు. కొద్దిపాటి డబ్బుతో

రెండు మూడు రకాల పచ్చళ్ళు చేసి చుట్టుపక్కల తెలిసిన వాళ్ళకు.... కొన్ని షాపులలో ఫ్రీగా చిన్న ప్యాకెట్లలో ఇచ్చాను. అందరూ టేస్ట్ బాగా ఉన్నాయని మెచ్చుకున్నారు. దాంతో ధైర్యం వచ్చి చిన్న చిన్న ప్యాకెట్లు చేసి ఇంటి ముందే పెట్టి అమ్మాను.

చేసిన ప్యాకెట్లన్నీ అమ్ముడుపోయాయి....

దాంతో మరిన్ని రకరకాల పచ్చళ్ళు చేసి నీటుగా ప్యాక్ చేసి పెట్టాను. రెండు రోజుల్లో అన్నీ అమ్ముడుపోయాయి. మొదటిసారిగా లాభం చూసాను. తెలిసిన వాళ్లను కొంతమంది మహిళలను తోడుగా పెట్టుకున్నాను... ఎక్కువ మొత్తంలో చేసి అమ్మసాగాను. మంచి పేరు వచ్చింది నా పచ్చళ్ళకి.

అమృతా పచ్చళ్ళు అనే పేరుతో చిన్నగా మొదలు పెట్టాను నా ప్రస్థానాన్ని.

ఐదుగురు సహాయకుల తో మొదలైన నా పచ్చళ్ళ వ్యాపారం ఇప్పుడు 1000 మందికి ఉపాధి కల్పించే స్థితికి వచ్చాను .

నేను మీ అందరికీ చెప్పేది ఒకటే..... ఒంటరి మహిళలము ఏమి చేయలేమని అనుకోవద్దు... ఏదో ఒక పని...మీకు నచ్చిన పని చేయండి ఆర్థిక స్వావలంబన పొందండి. అది మీకు ఎంతో ధైర్యాన్ని కలగజేస్తుంది మీరు మరెందరికో స్ఫూర్తిని కలుగజేసిన వారు అవుతారు. అంటూ ముగించింది. అందరూ కరతాల ధ్వనులతో అభినందించారు వందన గారిని. మంత్రిగారు అవార్డు ను వందన గారికి అందజేస్తూ మనస్ఫూర్తిగా అభినందించారు. నా ఈ అవార్డు మీ అందరికీ అంకితం చేస్తున్నాను అని వందన అందరి హర్షధ్వానాల మధ్య ప్రకటించింది.

-కళావతి కందగట్ల
9948263004

దేవడు -దయ్యం !!

పిల్లలు "బొందల గడ్డ" కాడ కూడ
మైదానంలో ఆడినట్లే
గిల్లి దండ ఆడుకుంటున్నరు !
ఏం భయం పిల్లలకు !
పసితనానికి దేవుడేమిడిది!
దయ్యమేమిడిది !.
రోడ్డు మీద "దిష్టికి "కొట్టిన కొబ్బరికాయ ముక్కలను
ఆటలో అలసిన బాలలు పంచుకోని
వదలకుండ తినేది తింటున్నరు !
గాలి సోకుడని మూఢ నమ్మకాలు
గాలిగాలిగా తిరిగే పిల్లల ముందు
తీసి అవతల పారేసినట్లే!.

పెద్దల మనస్సుల్లోనే దేవుడి భయం
దయ్యం భయం !
భయాలు లేని పిల్లల స్వేచ్ఛా విహారం
లోకానికి పెద్ద పాఠం !

-కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

నాటి తరం వారి కథలు నేటి తరానికి

కథల వంతెన

1978లో రాసిన కథ

ఊబి

కథ

-డా॥నందిని సిధారెడ్డి
సెల్:9440381148

చిల్కి ఏడుపు గడ్డకట్టుకుపోయింది.

ఒంటరిగా మిగిలిపోయింది తను.

తన తల్లి తనకు జరిగిన అన్యాయానికి కళ్ళెండిపోయేదాకా ఏడ్చింది. మనసులో బాధ గూడుకట్టుకుని మంచం పట్టింది.

తన భవిష్యత్తు మీద బెంగ పెట్టుకుని రోగం తెచ్చుకుంది. అప్పుడప్పుడు బాధను కక్కబోతూ నెత్తురు కక్కింది.

అయినా మందుల్లేవు, మాకుల్లేవు. రామిలో సత్తువ పోయిందనీ, రోగం రావడంతోటి ఇంక తనకెంత మాత్రం పనికిరాదని పటేల్ యెంకట్రెడ్డి రామిని అగాధంలో వదిలేశాడనీ డబ్బులు సర్దడం బొత్తిగా మానేశాడనీ రామి తెలుసుకుంది కానీ, చిల్కికేం తెలుసు?

కొన్నాళ్ళ దిగులుతోనే రామి మట్టిలో కలిసిపోయింది. నేల మీద తొణికిన పాలచుక్కలా చిల్కి, ఒక్కర్తే మిగిలిపోయింది. ఏడుపు గడ్డకట్టకేం జేస్తుంది మరి!

చిల్కికి బతుకెల్లాసాగాలో తోచేలేదు. మాదిగ లచ్చి చచ్చిపోయినట్టు బావిలో దూకి చచ్చిపోదామనుకుంది.

కానీ, లోపల పెరుగుతున్న బిడ్డ...?? పెత్తనమంతా కొడుకు నెత్తిన పెట్టి యెంకట్రెడ్డి విశ్రాంతి తీసుకోవటంలో మునిగిపోయాడు. పులి తర్వాత అధికారానికొచ్చిన పులిలాగోపాల్‌రెడ్డి మీసాలు దువ్వాడు.

భార్య వినోదలో గోపాల్‌రెడ్డికి కోరుకున్నంత తృప్తి దొరకలేదు. పడక్కుర్చీలో కూర్చుండి చాలా ఆలోచించాడు. మీసాల్ని వేళ్లతో రుద్దుతూ.

ఆలోచన్లను పక్కకునెట్టి గుడిసెలోంచి లేచాడు. నల్ల కలర్ బాటా చెప్పులు తొడుక్కుని రెండడుగులు పొలంవైపు నడిచాడు.

తన కళ్లు పచ్చగా మెరిసి రెప్పలు టపటపా కొట్టుకున్నాయి. ఎదురుగా పచ్చని పొలం!

పొలం గట్టు మీద అంతకంటే పచ్చని గడ్డి!

గడ్డి మధ్యలో అంతకంటే మరీ పచ్చని చీర!!

చిల్కి–

చిల్కి గడ్డి కోస్తుంది.

ఒక పిడికిట్లో గడ్డి, మరో పిడికిట్లో కొడవలి అటూ ఇటూ కదులుతున్నాయి. తొడల మీదుగా చీరను బిగుతుగా లాగి గోచి పెట్టి కొంగు నడుముకు చుట్టింది.

అంతదాకా తదేకంగా చూసి చూసి లేచొచ్చిన సెక్స్ పుస్తకం మీది బొమ్మ తొడల్లాగే కనిపించాయి. చిల్కి...!

చిల్కిది పసుపుపచ్చని ఛాయే అయినా ఒంటిమీది బట్టలు అట్టమీది బొమ్మలా ఆకుపచ్చగా ఉన్నాయి.

సాయంత్రం సూర్యుని కిరణాలు పడి పాత రవికె చిరుగుల్లోంచి పసుపుదనం అందంగా మెరుస్తోంది.

తన కళ్లు మత్తుగా చూసినాయి. పెదాలు వణకుతూ ఏదో అన్నాయి. చిల్కి తలెత్తి చూసింది.

చూడటానికి పల్లెటూరి పిల్లలా వున్నా అందమైన మొహం చిల్కిది. చిల్కి గొల్లరామి బిడ్డ. అంటే. చిల్కి గొల్లదా?

అయితే మాత్రం కులానికీ, దీనికి సంబంధమేం..? నో! కాకుంటే– మొన్నటి దాకా తమ ఇంట్లో రామి, తన తండ్రి కలుసుకుని తనకి పదిపైసలిచ్చి బయట ఆడుకో వెళ్లమని పంపి ఎన్నిసార్లు తలుపు లేసుకోలేదూ.. అమ్మ చూసినా ఏమనేది కాదు.

"శిన్న పటేల్కు నాతోన్పని పడ్డదా?' చిల్కి విస్తుపోయిన మొఖంతో అంది.

"ఇగ రా. చిన్నపని!" అంటూ గుడిసెవైపు నడిచాడు.

చిల్కి తన వెనకే నడిచింది.

కాసేపట్లో గుడిసె దగ్గరైంది.

"చిల్కీ జర నువ్వో సాయం జెయ్యాలె," తను నులకమంచంలో కూర్చున్నాడు.

"ఏంది పటేలా? తమరడ్గినంక నేన్జేయ్యనంటనా? గాయింతిది లేదనుకున్నరా? అంది. గోచీ చెక్కిన చీర చెంగులు కిందికి విడిచింది. కొంగుతో ఒళ్లంతా దులుపుకుంది.

"చేస్తవు కదా? అంటూ చిల్కి కళ్ళల్లోకి అలాగే క్షణం చూశాడు.

చిల్కి తలొంచుకోలేదు కానీ కొంగు కప్పుకుని, "చేస్త," అంది.

తను లేచొచ్చి చిల్కి భుజం మీద చెయి వేసి దగ్గరికి తీస్కున్నాడు.

చిల్కి అటపక్కగా కదిలింది.

"ఏం నేనంటూ ఇష్టం లేదా?" అడిగాడు తను.

"అయ్యా మీరేమో పటేండ్లు, మేమేమో మీ కాళ్లకాడి పాలేరోళ్లం. శాన పెద్ద కులం మీది. మనం కలిత్తె తప్పయిద్దిగాదు...'' చాలా అమాయకంగా ఉంది చిల్కి ముఖం.

"ఏం తప్పు? మా బాపు. మీ అవ్వ కలుసుకుంటలేరా చెప్పు?"

"కావొచ్చు గానీ..."

"ఇగో చిల్కి, కనీ గినీ లన్కుంట టైమంత ఇజ్జెయ్యకు. నామీద నీకు ఏమంత ఇష్టమున్నా గిట్ల.. నా దగ్గరికి.. దా.. ఇగో.. ఈ పది రూపాయల్గాడ దీస్కో.. ఇంక శానిత్త ముందట.. ఊc.."

చిల్కి మొఖం మీద ఏదో ఆలస్యం కనిపించింది తనకి.

ఆలస్యం భరించనీయలేదు కోర్కె.

చిల్కి చుట్టూ చేతులు నడిచాయి.

చిల్కి కొత్తగా ఏదో అర్థంకాని మత్తులోనో, సంతోషంలోనో పడ్డట్టే పడి ఏడ్చినట్టు మొహం పెట్టేసింది.

తనలా మత్తుగా మూల్గింది మంచం!

××

గోపాల్‌రెడ్డి ఆలోచన్ల మధ్య చిల్కి అదేపనిగా జ్ఞప్తికొస్తోంది. చిల్కి మిద్దెకొచ్చాడు మెల్లగా, పాలకోసం వచ్చిన పిల్లిలా గోపాల్‌రెడ్డి. గోపాల్‌రెడ్డిని చూడగానే 'మోరీ'ని చూసినట్ల సహ్యమేసింది. తిడదామనుకుంది. నోరు విప్పింది భయంకరంగా. ధైర్యం రాలేదు తిట్టడాన్కి! తను బరవు మనిషినని చెప్పింది.

అయినా, రెడ్డి మరిగిపోతున్న కోరికల్ని చల్లార్చుకోలేక చిల్కి మాట విల్లేదు.

జీవితంలో అన్నీ మంది ప్రకారమే జరుగుతున్నాయి. తనకేదీ తప్పలేదు జీవితంలో.

తోడు లేకుండా అక్కడ గడ్డి కోయడాన్కి చాలా భయమేసింది కానీ తప్పుతేనా?

తను పటేలు బర్రెకే గడ్డి కోస్తుంది.

చిన్న పటేలు వచ్చాడు. 'పనుంది రమ్మంటే" వెళ్ళింది.

చిన్న పటేలు లేచొచ్చి తన భుజం మీద చెయి వేసి దగ్గరికి తీస్కున్నాడు. తనకి నిజానికి పటేలు తననలా పట్టుకోటం గొప్పగానే అనిపించింది. మనసుకి మాత్రం పటేలు మీద ఎక్కడలేని అసహ్యమేసింది. అందుకే తన అయిష్టత తెలిపేందుకే అటుప్రక్కకు జరిగింది.

కానీ.. కానీ..ఖచ్చితంగా..

పది రూపాయలు చూసేసరికి ఆలోచన్లకి లొంగక తప్పలేదు.

పటేలు జెప్పినట్లు జెత్తె పద్రూపాయలట. పద్రోజులు కూల్చేసినా పది రూపాయలియ్యరెవ్వరు. అసొంటిది జరసేపట్ల అవును అవ్వ తిడ్తదా తిడ్తె నువ్వెందుకు జేత్తనవని అడ్గుత ఏమంటది?

అమ్మో పద్రూపాలు ఇయ్యాటితోని తను మాంచి వొంకాయరంగు రైక పట్టించుకోవొచ్చు. శాన్రోజులిఉన్నంచి మోజుపడే కాట్కెడబ్బి, సున్నేరుగిట్ట కొనుక్కోవొచ్చు. షావుకారోల్ల పిల్లకంటె శానీగ మెరిసిపోవొచ్చు.

తన చుట్టూ ఆలోచన్లు అల్లుకున్నాయి.

తను నోరు కట్టేసుకోక తప్పలేదు.

తనలాగే బాధపడుతున్నట్లు మంచి గొణిగింది.

అంతేకాని.. ఏది తప్పింది?

గోపాల్‌రెడ్డి చిల్కి ఇంటికి రావడం, డబ్బులు అవీ సర్దడం మూలాన చిల్కికి చనిపోదామన్న ఆలోచన మళ్లా రాలేదు.

'యెంకట్రెడ్డి– రామి'ల సంబంధం లాగానే ఇదీ తయారైందనీ చెప్పుకుందా ఊరు.

'అట్లనే తన నొస్ట రాసుందేమో? తల్లి గట్లనే బత్కింది. తను గట్లనే బత్కక తప్పదేమో?" అనుకుని కన్నీళు తడుచుకుంది చిల్కి.

ఓరోజు–

గోపాల్‌రెడ్డి భార్య వినోదకి నెల తప్పింది.

ఆనందంతో గోపాల్‌రెడ్డి తన పాలేర్లందరికి కల్లు చెప్పాడు. వాళ్లు పటేల్‌ని పొగుడుతూ తాగేశారు.

జనం చిల్కి, చిన్న పటేల్ ఇద్దరి మధ్య సంబంధాన్ని వారసత్వంలాగా అసహ్యంగా చెప్పుకుంటూనే ఉన్నారు.

కాలం కదిలిపోతూనే వుంది.

గోపాల్‌రెడ్డి చిల్కి ఇంటికి వెళ్తూనే ఉన్నాడు. పైగా భార్యకి నెల తప్పటంతో తాగటం, చిల్కి దగ్గరికెళ్లటం ఎక్కువైపోయింది.

నెల తిరిగిందో లేదో చిల్కి కూడా నెల తప్పిందని చెప్పింది. రెడ్డికి ఆనందం కలుగలేదు. ఆలోచన్లు మొదలైనాయి.

ఇప్పుడెలా?... ఎలా??.. ఎలా..??

'ఆడది–సిగరెట్? కులం–సిగరెట్ తయారైన కంపెనీ పేరు, అయితే మనకు సిగరెట్ తాగాలనిపించినపుడు జేబులో డబ్బుల్ని పెట్టి, లభించే సిగరెట్లని బట్టి ఏదో ఓ కంపెనీ సిగరెట్ తాగుతాం. అలాగే ఆడదీనూ,' అని చెప్పేడే ఆ రాజుగాడు.

చిల్కి గర్భవతి, ఇప్పుడెలా??

అనవసరంగా మెడకు తగిలించుకున్నాడు.

ఆనాడు, తను బాపుతో చెప్పి అనవసరంగా విడుపు కాయితం రాయంచేడు. చిల్కి మీద మనసుని అణచిపెట్టుకోలేకపోయాడు.

చిల్కి కడుపులో బిడ్డా?

ఆ బిడ్డ.. ఆడబిడ్డే అయితే.. తను నిజంగా పాలేర్లకు మళ్లా కల్లు జెప్తాడు. తప్పక తిరుపతి దాకా వెళ్లొస్తాడు.

ఒకవేళ.. ఒకవేళ.. మగబిడ్డే అయితే..

ఎలా? అప్పుడెలా?

గోపాల్‌రెడ్డి వేడెక్కిపోతున్నాడు.

తనని తనే ముట్టి చూసుకున్నాడు.

కొంచెం పులకరం తగిలింది చేతికి. తను ఏమాత్రం తెలీకుండా మంగలి సానితో చిల్కిని పసరు తాగమని చేయించాడు. చిల్కి ససేమిరా వినేదు. తాగలేదు.

గోపాల్‌రెడ్డి జ్వరం ఎండలోని ఇసుకవేడిలా రానురాను తీవ్రతరం కాసాగింది.

ఆరోజు జ్వరం మబ్బుకప్పిన ఎండలో ఇసుకలా మామూలుగా ఉంది.

చిల్కి మిద్దెలో..

చిల్కిని పక్కన కూర్చోబెట్టుకుంటూ రెడ్డి అన్నాడు.

"ఒసే చిల్కీ.. నువ్వు ఆడపిల్లనే కనాలె ఊc..." కఠినంగా వున్న రెడ్డి చేతుల్లోంచి చిల్కి దూరమవుతూ చిన్నగా అంది.

"గది మన సేతులున్నదా? ఒగల్ల మగపిల్లాడు పుడ్తె తప్పా?"

"తప్పే! మరి నీకు ఆడదే.. ఆc అదంతేలే చిల్కీ.." పటేలు అలా ఎందుకంటున్నాడో చిల్కికేమాత్రం అర్థంకాలేదు.

ఓ (అ) శుభవేళ వినోద ఆడపిల్లని ప్రసవించింది.

వెంటనే, ఎండకు కప్పిన మబ్బు చెదిరిపోయింది. ఇసుక వేడెక్కడం మొదలెట్టినట్టు గోపాల్‌రెడ్డి జరమెక్కటం మొదలెట్టింది.

'తనకి.. తన వంశానికి మొదటి బిడ్డ.. ఆడపిల్లా..

ఇలా ఎప్పుడూ జరగలేదు.. జరగలేదు.. ఛ, తిరుపతిలో దేవుల్లేడు. అసలు దేవుళ్లేడు.

ఇప్పుడెలా?

చిల్కికి–

అందునా.. తక్కువదానికి మగబిడ్డా?

మగ?..మగ??.. వీల్లే.. దాని కడుపులో ఉంది ఆడబిడ్డే.. ఆడబిడ్డే.. ఎలా కావాలి?

జేబులోంచి సీసా తీశాడు.

జ్వరంతోనే కాబోలు ఉడికిపోతున్నట్టున్నాడు. పిడికిలిలో పైసను పెట్టుకుని ఊపాడు బాగా. బెంచీ మీద పైసను చేత్తో మూసి, ఆడబిడ్డే అని తేల్చుకొని సంతృప్తిపడ్డాడు.

చిల్కికి నెలలు నిండుకున్నాయి. పొద్దులిప్పుడు.. అప్పుడు తెల్సింది.. తనేం తప్పు చేసిందో.. చెయి దాటిపోయిందంతా.. తన తల్లి మిద్దెకు చేరి తల్లిని కౌగిలించుకుని తెగ ఏడ్చేసింది.

తెల్లారేసరికి ఒంటినిండా నొప్పులు.. తల్లి తన దెబ్బలకు కాపడం పెడుతుంటే ఆ నొప్పుల మధ్య ఒడిలో తిరిగిపోతోంది. మూల్గింది ఏడుపులా. తల్లి ధైర్యం చెప్పి తన కన్నీళ్లు తుడిచింది.

కాని.. కాని తనకి ఇప్పుడా ఒక్క తోడు కూడా లేకపోయింది..ఛ.. తను.. తను బతక్కూ.

నొప్పుల్తో మెలికలు తిరిగిపోతున్న చిల్కి, ఆత్రంగా జ్వరంతో పరిగెత్తుకొచ్చినట్లు దమ్ము తీస్తున్న గోపాల్‌రెడ్డి పటేల్‌ని చూసి కొంత సంతోషపడబోయింది.

"ఇంకా నయం! ఏం జరగలేదింతట్లకే శాన్నయం..." శాంతించాడు. పెరుగుతున్న జ్వరం ఆ తర్వాత హెచ్చుకాలేదు గాని తగ్గలేదు.

> "ఏంది పటేలా? తమరడ్గినంక నేన్జేయ్యనంటనా? గాయింతిది లేదనుకున్నరా? అంది. గోచీ చెక్కిన చీర చెంగులు కిందికి విడిచింది. కొంగుతో ఒళ్లంతా దులుపుకుంది

గోపాల్‌రెడ్డి చెప్పాడు చిల్కితో!

"చిల్కీ.. గుర్తుందా ఆడపిల్ల నీ అసొంటిదే.. ఊ..ఊc.. ఊ.." దమ్ము తీస్తూ ఒక్కొక్కటే పూవుల్తో కొట్టినట్టు కొట్టాడు రెడ్డి. చిల్కి తన బాధల్లో అవేమీ పట్టించుకోలేదు. అట్లే మూలుగుతోంది.

రెడ్డి చిన్నబోయినట్లు తెల్లమొహంతో జ్వరంలా మూల్గుతూ వెనుతిరిగిపోయాడు.

××

పన్నెండు గంటల మధ్య తెల్ల సూర్యుడు బాటసార్లని అదరగొడ్తున్నాడు.

"అయితే టీచర్, గొల్లరామికి యెంకట్రెడ్డికి సంబంధముండేదన్నమాట..." అన్నాడు పేకముక్కల్ని సెపల్ చేస్తూ పరుశయ్య మేస్టారు.

"ఆc" అనేసి గోపాల్రావు సిగరెట్లాటిదేదీ వెలిగించుకోకుండా కౌంటింగ్ పెన్ తీసుకుని పెదాల సందున పెట్టుకున్నాడు.

"అయితే.. చిల్కి.. గోపాల్‌రెడ్డికి.. చెల్లెలు అవుతుంది..."

"కాదు– కులం తక్కువవాళ్లకు వరుసల్లాంటివేవీ ఉండకూడదంటాడు యెంకట్రెడ్డి.. అలాగే.. గోపాల్‌రెడ్డి..."

పరుశయ్య మౌనంగా వుండిపోయాడు. ఏ ప్రశ్నా అడగలేదు మళ్లా. కానీ రాజారావు మాత్రం ఏదో చెబుతూనే ఉన్నాడు.

××

ఒంటరిగా చిల్కి నొప్పులు పడుతోంది. ఎవరూ తోడు లేనందుకు ఏడ్వలేక ఏవో కేకలేస్తోంది. చిల్కి జీవితంలో అలా కేకలేయటం ఇది రెండోసారి.

అత్తవారింటికి కాపురానికి వెళ్లింది తను.

తనకి ఆ మొగుడంటే ఇష్టం లేదు. నల్లగా, జిడ్డుగా వున్నాడు. భరిస్తూ వుండక తప్పలేదు.

వెళ్లిన తెల్లార్నుంచే, ' పోరీ'; అని పిలవడం మొదలెట్టాడు. మొగుని తో పాటు దొరకు కూలికి వెళ్లక తప్పలేదు.

తనకి మామలేడు. అత్త తనని చూసినపుడల్లా అన్నం వంచిన గంజిలా పొగలు చిమ్ముతూ వుండేది.

కోపం వస్తే అదే గంజి తీసి కొట్టినట్లు చెడ తిట్టేది.

తను ఎంత పని చేసినా తృప్తి పల్లేదు వాళ్లు.

రాత్రిపూట మొగుడెంత ఇదిగా మాట్లాడినా తృప్తిపల్లేదు తను. ఓనాడు తన మొగుడు మల్లడు తాగొచ్చి తనని చితగ్గొట్టాడు. ఏ కారణమూ లేకుండా. అయినా కిక్కురుమన్లేదు చిల్కి.

కాపురానికి వెళ్లి నెల తిరక్కముందే తను గర్భవతినని, నెలదాటిందనీ కూడా తెల్సిపోయింది వాళ్లకి.

మల్లడికి కోపం పెరిగిపోయింది. తాగొచ్చాడు. కళ్లు చింతనిప్పుల్లా మండుతున్నాయ్.

"చిల్కీ" అని అరిచాడు. పిడుగు పడ్తున్నట్లే, కొంప కూలిపోతున్నట్లే అనిపించింది తనకి. తను బయటికొచ్చింది. భయపడ్తూ నిల్చుంది.

"ఎవర్తోని కడ్పు జేయించుకున్నావ్?" గొంతు భయంకరంగా వుంది. తన పెదవులు గిజగిజా వొణికాయి. కానీ శబ్దం రాలేదు.

మూలనున్న వెలితె కట్టె తీస్కున్నాడు.

"చెప్పు" నోరు ఖంగ్ మంటోంది. నోరుతో పాటే కట్టె కూడా ధన్‌మంది వీపు మీద.

తనకి ఏడుపు తప్ప ఏదీ అందలేదు.

"దొంగలంజే.. చెప్పు ఎవడువాడు?" అంటూ కట్టెతో కొడ్తున్నాడు. ఒక్క దెబ్బ ఒంటిమీద పడితే నాలుగు కేకలు వేస్తూ ఏడవటం తప్ప, తనేం చేయగలదు?

తన ఒళ్లు పుండయ్యేలా కొట్టి ఆ మిద్దెలోంచి వెళ్లగొట్టేడు.

తర్వాత గోపాల్‌రెడ్డికి ఓ గొప్పింటి పిల్లతో. లక్ష కట్నంతో ఘనంగా పెళ్లయింది. వినోద నల్లగా లేకపోయినా సున్నపురాయిలా వికృతంగా వుంటుంది. కంటిలో మెల్ల కూడా వుంది. చిల్కి సెమాస్‌రాయిలాగా నున్నగా, అందంగా వుంది. ఏ వంకా లేదు. గుణముంది.

పద్దె పటేలు యెంకట్రెడ్డి కొడుక్కి పెళ్లి చెయ్యగానే రామికి కూడా పట్టుదల పెరిగింది. కాలుకు బట్ట కట్టకుండా ఊరూరా తిరిగింది. నెల్రోజులు తేడాతో రామి చిల్కికి పెళ్లి చేసింది.

కానీ రామి కోరుకున్న విధంగా చిల్కి బతుకు సాగలేదు.

అత్తగారింటికి వెళ్లిన చిల్కి నెల తిరక్కముందే అవ్వగారిల్లు చేరింది.

ఏం జరిగిందో వాళ్ల మధ్య...

పెళ్లాన్ని వదిలేస్తానని పంతం పట్టాడు మొగుడు.

పంచాయితి పెట్టించాడు.

తప్పాకి కూర్చున్నారు పెద్దమనుషులు. వాదాలు జరిగాయి. మల్లడు చిల్కి మీద. రామి మీద బూతులే, కానీ నిప్పుల్లా కక్కాడు.

పెద్దమనుషులు కల్లు తాగొచ్చాడు. గుసగుస పెట్టుకున్నారు దూరంగా వెళ్లి. వెంటనే చిల్కికీ, మల్లడికీ 'విడుపు కాయితం' రాసేశాడు పెద్ద పటేల్. యెంకట్రెడ్డి.

"ఆ తర్వాత ఆ బెంగతోనే రామి చనిపోయింది.'' అని ఆగిపోయి పెన్‌తో కౌంట్ చేయటంలో మునిగిపోయాడు రాజారావు.

పరుశయ్య నోట్లో ఏదో అన్కుంటూ కమ్ములు వేయసాగేడు.

××

సూర్యుడు చల్లబడేవేళ.

చిల్కి, నొప్పి చల్లబడింది.

"చిల్కికి మగపిల్లవాడే పుట్టాడు," ఈ వార్త గోపాల్‌రెడ్డి చెవుల్లో తరతరాల చెట్టు పడిపోయినంత భయంకరంగా పడిపోయింది.

గోపాల్‌రెడ్డి ఒళ్లు చూసుకున్నాడు. కాక తీసిన సలసలా కాలిపోతోంది.

లేవబోయాడు! జ్వరం కూర్చోబెట్టింది.

"ఎలా? ఇప్పుడు.. ఈ..ప్పుడు.. ఎలా?.. ఎలా??

విషయం చెప్పి పెద్ద పాలేరు రంగడ్ని కత్తితో పంపితే.. వాడు నమ్మకస్తుడే.. కాని.. కాని.. వాడి నోరు తాళంలా నమ్మకమైంది కాదే.. అందరి నోళ్లు తీసే తాళం చెవిలాంటిది.

అందుకే వాడ్ని పంపడానికి గోపాల్‌రెడ్డికి మనసొప్పలేదు.

ఎలా? ఇప్పుడు.. ప్రశ్న దెయ్యంలా నిలచింది. "ఎలా?" ఆవేశం తెచ్చుకున్నాడు. మంచినీళ్లు తెప్పించుకుని తాగాడు. కాగుతున్న హృదయానికి చల్లార్చడానికా? కాదు– కొంత ఆసరా కోసం! జ్వరంలో మెల్లగా అడుగులేస్తూ బలిమి పరుగుతీశాడు చిల్కి ఇంటివైపు.

చిల్కి భయపడ్తూనే వుంది.

పటేలొచ్చి ఏమంటాడోనని వణికిపోతూనే వచ్చి బాలింత మూల్గుతోంది.

రెడ్డి చిల్కి ఇంట్లో అడుగుపోడ్తూనే..

"చిల్కీ" అన్నాడు. జ్వరంతో పూడుకుపోయి గంభీరాన్ని తెచ్చుకుంటున్నట్టుంది గొంతు! చిల్కి నవ్వింది బాధలో సంతోషాన్ని వెదుక్కొన్నట్టు.. గోపాల్‌రెడ్డి కళ్లు చిల్కి నెల తప్పినున్నంచే ఎర్రబడి వున్నాయి. ఈ రోజింకా.. పసిపాపను చూశాడు. ముద్దుగా తనలాగే మోరసిపోతున్నట్టున్నాడు. ఆ పాప మీద కొంచెం కొంచెం ప్రేమ అంతరాంతరాళాల్లోంచి కదిలినట్లయ్యింది.గుండె మీద చెయి వేసుకున్నాడు.మెల్లిగా పాప దగ్గరికి వెళ్లాడు. పసికందు కళ్లు తెరవలేక అమాయకంగా వుంది.

రెడ్డి చేయి పాప మీదికి పాకింది.

పాప కీచుమని భయంకరంగా ఏడుపు సాగించాడు.

చిల్కికి పాప గొంతు పట్టుకున్న పటేలు చేయి కన్పించింది.

"పటేలా, బాంచన్ ఆ పసికందుని జంపితె మీకే మొత్తది. వొద్దు. కాల్మొక్త వొద్దు..!" అని బాలింతలా బతిమాలింది చిల్కి.

రెడ్డి చేయి అక్కడ్నుంచి కదల్లేదు.

"నీ బిడ్డ.. నా బిడ్డ కాదా.. ఛ... నేనెందుకు జంపుతనే..." చిన్నగా ఇకిలించాడు.

చిల్కి కాళ్లమీద వడింది. కడుపుతీపితో కన్నీళ్లు కార్చింది. మాతృహృదయం పక్షిపిల్లలా కొట్టుకుంటోంది. ఆ కన్నీళ్లు, ఆ బతిమాల్పులు పటేలు మీద పారలేదు. పాప అమాయకంగా ఏడుస్తుంటే ఎందుకో.. వారి మీద పటేల్‌కి తీర్చుకోలేనంత కసి ముంచుకొచ్చింది.

రెండు చేతుల్తో గొంతు అదిమి పట్టేడు పటేల్.

చిల్కి కన్నకడుపు చెలరేగింది.

"పొలగాన్ని.. పసివాన్ని దక్కించుకోవాలె.. బిడ్డని.. రచ్చించుకోవాలె.. ఎట్లన్నాసరే.." చిల్కికి తెలియని అంతరాత్మ తల్లడిల్లిపోయింది.

చిల్కి బాలింతా?

బాలింతే!

చిల్కిలో నాగుపాము పడగవిప్పినట్లు...!

చిల్కిలో ఆడపులి అదృశ్యంగా!

అంతే–

దూలం మీదున్న కొడవలి అందుకుంది.

పటేల్ మీద పడింది.

రక్తం.. రక్తం..రక్తం

పటేల్ నొసల్లోంచి రక్తం కారిపోతోంది.

అసలే నెల్రోజుల్నుంచి జ్వరం. ఒంట్లో ఏమీ సత్తువ లేదు. నీళ్లలా ఉన్నాడు మనిషి. దెబ్బపడి వణుకుతున్న నీళ్లలా గోపాల్‌రెడ్డి చేతులు!

జ్వరం మరింత ముదిరింది.

చిల్కి చేయి పట్టుకోబోయాడు ఆపటాన్కి..

కాని, చిల్కిలో పులి మనసు ఆగలేదు.

రెడ్డి తలమీద, బొచ్చెమీద గాట్లు పడి రక్తం చిమ్ముతోంది!

రెడ్డి చిల్కి మీదికి ఎదురుపడ్డానికి ఎంతో ప్రయత్నించాడు.

జ్వరం ఒల్లు, కార్తోన్న రక్తం బయం పెరిగిపోయింది.

అక్కడుంటే చావు తప్పదనుకుని నీరు కారిపోయాడు గోపాల్‌రెడ్డి.

చిల్కి ఘోరం జరుగుతుందేమోనని భయమైంది. నేల మీద రక్తం మరకల్ని చూసింది.

మిద్దె తలుపులు తీసి, "నడువ్ బయటికి," అంది.

అప్పుడు కొడవలి చల్లబడింది కాస్త.

పటేలు మెదడు మొద్దుబారింది. ఒళ్లు చల్లారిందో, వేడెక్కిందో అర్థంగాని స్థితి తనది!

"దీని సంగతి.. జెరాగి..." అనుకుంటూ మెల్లగా కుంటుతూ పరుగుకాని నడక సాగించేడు గోపాల్‌రెడ్డి.

చిల్కి గుండెలో రోకళ్లు దంచుకుంటున్న చప్పుళ్లు..

పావుగంట పరిగెత్తి కాలంలో కలిసిపోయింది.పటేల్ మనుషులు మస్కూరోళ్లు చిల్కి మొద్దె ముందు నిలబడి తలుపులు బాదుతున్నారు.

ఎంతకీ తలుపులు తెరచుకోలేదు.

తలుపులు కొడ్తున్న చప్పుళ్లకి ఏం జరిగిందోనని ఆ వాడ జనమంతా పోగయ్యారు.

ఆ మిద్దె ముందు– పెద్ద గుంపు!

హడావుడి.. కేకలు.. తలుపుల మీద దబదబ.. తిట్లు.. తలుపులు తెరచుకోలేదు. తలుపులు విరగ్గొట్టబడ్డాయి.

ఇంట్లోకి అందరూ దూసుకుపోతున్నారు దుమారంలోని చెత్తలా. ఇల్లంతా గాలించారు. చిల్కి ఎవరికి కన్పించలేదు.

అక్కడ రక్తం మరకలు తప్ప ఏ ఆనవాళ్లూ లేవు.

ఇంటి వెనక తలుపులు తెరచుకుని గాలికి అటూ ఇటూ కొట్టుకుంటున్నాయి.

"పటేలు బత్కేటట్టు లేడు.. పటేల్సాని.. రమ్మన్నది పాండ్రి.. పాండ్రి..." అరుస్తూ పటేల్ పాలేరు రాజిగాడు పరుగెత్తుకొస్తున్నవాడల్లా వెనక్కి తిరిగొచ్చేశాడు.

పటేలు ముందు చేతులు కట్టేసినట్టు నిలబడ్డారు మస్కూరోల్లు.

చేతుల్లో బరిసె కట్టెలు తలలు దించేసుకున్నాయి. మూల్గుతూ మూల్గుతూ కళ్లు త తిప్పి చేశాడు రెడ్డి. మస్కూరోల్లు కళ్లు దుమ్ముమ కొట్టినట్లు నలుసుకుంటూ పటేల్‌తో చెప్పుకున్నారు.

"బత్కిపోయింది ముండ..." అని గోపాల్‌రెడ్డి పంచేంద్రియాలు స్పృహ తప్పినట్టున్నాయి.

ముక్కంటి

కోపమొస్తే
మూడో కన్ను తెరుస్తాడట
శివుడు
ఇప్పుడు ఆ శివుడు కావాలి

- వి. భసవేశ్వర రావు
సెల్:9490832787

అమ్మను పారేసుకోకు

అమ్మంటే అమ్మే..
అమ్మకి మరో ప్రత్యామ్నాయం లేదు
అమ్మకి సాటి వచ్చేది
ఈ లోకంలోనే లేదు
ఉన్నంత కాలం మనతో వుంటుందా
ఉన్నప్పుడే బాగా చూసుకోవాలి
తల్లికి
పిల్లలు ఒక్కరే వున్నా ఎందరున్నా
అందరికీ సమానంగా వరాలిచ్చే దేవత
అమ్మకాక మరెవరున్నారు ఇలలో
గోడమీద
దండేసే ఫోటోగా మారాక
ఎన్ని కన్నీటి చుక్కలు రాల్చినా
అవి వేడి భూమ్మీద పడిన
కన్నీటి చుక్కలే

అమ్మను గౌరవిద్దాం
అమ్మను ప్రేమిద్దాం
అమ్మను ఆదుకుందాం
అమ్మను
ఆమె వున్నప్పుడే ఆదరిద్దాం
ఆమె త్యాగాల్ని గుర్తిద్దాం
శ్లాఘిద్దాం ఆమె సేవల్ని
పారేసుకుంటే మరో వజ్రం దొరకొచ్చు
సంపదలు సమకూరొచ్చు
అమ్మ దొరకదు- అందుకని
అమ్మను పారేసుకోకు.

-మాధవి సనారా
సెల్: 8639491246

అమర వైతాళికుడా..!

వెన్ను పోటుకన్న
గుండెపోటు మిన్న.

గుండె పోటు మరణం
సమర స్వర స్మృతి
తెలంగాణం సజీవ చలనం
యాభై ఏడు ఏళ్ల జీవన యుద్ధగీతం

సువరం ప్రతాప ధీరుడా..!
పాలమూరు మాగాణం వరపుత్రుడా..!
అక్షర పతాక శిఖరాగ్రుడా..!
అమర వైతాళికుడా..
తెలంగాణ విముక్తి యోధుడా..!!
జోహార్లు కవి జోహార్లు.

- జనజ్వాల
సెల్: 9949163770

నైజం

పెళ్ళికి,
కారు వచ్చింది
స్వాగతాలు ఎదురెళ్ళాయి,
బైకు వచ్చింది
భుజం మీద చేయి తోడై నడిచింది,
ఆటో వచ్చింది

దూరం
నవ్వే పలకరించింది,
నడక, వచ్చింది..
కలువని చూపులు
ఒంటరికుర్చీలనే మిగిల్చింది,
అంతమందిలో నా కళ్ళు
మనిషికై
వెదుకుతున్నాయి!!

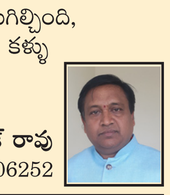

- డా.కాసర్ల నరేశ్ రావు
9441406252

పుస్తక సమీక్షలు

చిత్ర కవితా శతకము

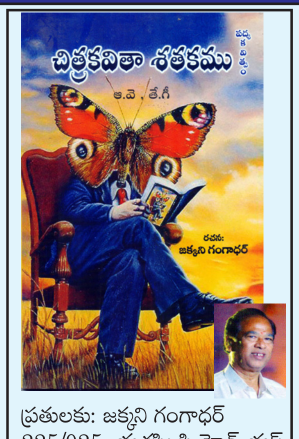

ప్రతులకు: జక్కని గంగాధర్
225/025, యశస్వి సి.హెచ్.యస్
గోరాయ్, బోర్‌విల్లీ వెస్ట్
బొంబాయి-500 092.

జక్కని గంగాధర్ గారి ముచ్చటైన మూడో పుస్తకం చిత్ర కవితా శతకము. 110 శతక పద్యాలను తాను ఎంచుకున్న బొమ్మలకు తనదైన ధోరణిలో ఎంతో అర్థవంతంగా రాసి అందించారు. బొమ్మలను ఎన్నుకోవడం ఒక ఎత్తు అయితే వాటికి విలక్షణంగా ఒక గుండెలకు హత్తుకునే భావాన్ని సమకూర్చడం మరొక ఎత్తు. నాలుగవ చిత్రంలో రోడ్డు ప్రక్కన కూర్చున్న పేదరాలు. ఆమె కన్నీటిని తుడుస్తున్న ఒక బాలుడు. ఈ చిత్రానికి గంగాధర్‌గారి ఆటవెలది చదివితే ఎంతో భావనాత్మకంగా అనిపించింది. తల్లి యేడ్చె ననియు తనయుడు ఏ తెంచి కంట తడిని తుడిచి వెంటనడిచె, అమ్మ ఏడ్వవలదు, కష్టాల మనలను కనికరించు ననియు కళ్ళనద్దె, ఈ విధంగానే 24వ చిత్రంలో ఆడపిల్ల రిక్షాలాగుతూ వుంటుంది. ఆడపిల్ల జూడు సతి బాధ్యత కలిగి బండి నడుపు చుండె బలముగాను, విస్తుపోయి జూసి మస్తుగా మెచ్చిరే చిన్నదాన్ని జూసె చిత్రముగను అన్ని మాటలు గుండెలు పిండేస్తాయి. అలాగే నీటి కొరత, బాల కార్మికులు, అనాధ బాలలు, మాటతీరు, దానధర్మాలు, కులమతాలు, పచ్చదనము, తల్లిదండ్రులు, ధూమపానం, నవ్వు, కష్టము-కన్నవారు, రైతు, కాలము, మాతృమూర్తి, అత్తా కోడళ్ళు, వంటి చిత్రాలకు వీరి వివరణ బాగుంది. ముఖ్యంగా, పట్టణాల్లో డ్రైనేజ్ పైపుల్లో కాపురముంటూ పిల్లను బడికి పంపుతున్న తల్లి మనోగతాన్ని అక్షరీకరించిన తీరు ప్రశంసనీయం. ఒక మేక మీద చెరొక వైపు ముందు క ఆళ్లుంచి చెట్టు ఆకులు అందుకుంటున్న రెండు మేకల చిత్రానికి, కలిసి వుంటే కలదు సుఖంగా రాసిన పలుకులు చదివేందుకు ఇంపుగా వున్నాయి. ఇక శివుడూ , కృష్ణుడూ, కుచేలుడూ, యశోదా కృష్ణుడు, అయ్యప్ప, హనుమ చిత్రాలకు జక్కని పద్యాలు చక్కగా వున్నాయి. కవి ఆశించినట్లుగా గంగాధర్ ప్రయత్నం సఫలీకృతం అయిందనే చెప్పుకోవాలి. సామాజిక స్పృహ కలిగి రాసే జక్కని వంటి కవులు అవసరం ఈ సమాజానికి ఎంతైనా వుంది.

- డా॥ పులివర్తి కృష్ణమూర్తి,
సెల్: 99490 92761

వివిధ

దయలేకుంటే
మనిషినెలా గుర్తిస్తావు
దయాగుణమే
మనిషికి మూలవేరు.

విద్యార్థులు
నిరంతర సాధకులు
అధ్యాపకులు
జ్ఞానప్రదాతలు.

ఆధునిక మహిళ
అబలకాదు సబల
అణచివేత పై
యుద్ధం ప్రకటించింది.
చేతికి కొడవళ్ళు
మొలిచాయి
చేష్టలుడిగినవాళ్ళు
చరిత్ర సృష్టించనున్నారు.

స్వీట్ హైదరాబాద్
షడ్రుచులలో తీపిని
తీసేద్దాం
అదే రేపు మనకు.
మరణశాసనం.

బాధ
పడొద్దనలేదు
బాధల బంగాళాఖాతంలో
మునగొద్దంటున్నా

రాయిని
ఈసడించకండి
తొక్కితే అది మెట్టు
మొక్కితే
అది దైవం

బ్రతుకంటే
కాలక్షేపంకాదు
కాలం వినియోగం
గెలుపుకు ఆహ్వానం

-అంకాల సోమయ్య
9640748497

వైవిధ్యం

ఇంకా గీ జిద్దేంది జెప్పు
సెవులినవత్తలేవు...కండ్లు గనవత్తలేవు
షరారత్ కు వొయ్యి ఏం సాధిస్తవు.
మన్సిచ్చి మాట్లాడినప్పుడే
ప్రేమకు తొవ్వలు వుంటయి గాదు.
కదరుండాలె... కనికరమూ ఉండాలే..
కక్కసం మాటలు యోలు మోయ్యాలే
కుదెం లేకుంట బతుకుతున్నప్పుడు
గీ కుతకుత ఉడుకుడేంది...?
బియ్యమన్నంక నూకలు ఉండయా..
తొవ్వ అన్నప్పుడు ముండ్లుండయా..
అరొక్కదానికి ఆగమైతె ఎట్ల జెప్పు?
ఏరేసుకుంటం గాని...
ఏరు ముచ్చటెంది.
కలివిడితనం వుండాలే గాని
గీ కన్నెర్రతనం ఎందుకు..
పేరేల్లినంక ప్రేమలు జంపుకోవద్దు.
మనిషున్నంత కాలం మనసును
జంపుకోవద్దు!
కాలాన్ని జల్లించిన వాళ్ళే...
అనుభవాల ముల్లలే ...
ఓపిక వద్దేనే గదా ఏదన్న
ముంగట్కచ్చేది..
ఆమరతానికి వొయ్యి అడ్డంబడితే
ఉన్న ఆసరా శేతులకెల్లి జారిపోతది..!
అన్ని దినాలు ఒక్కతీరు ఉంటయా.
బతుకు పుస్తకం లోని
అనుభవాల ప్రతి పేజీ విలువైనదే...
గౌరవించాల్సిందే...!
వెనుకటిలానే ఉండాలనే
మంకుతనం మంచిది కాదు -
కాలాలు మారుతుంటయి..
మనుషులం మారుతుంటం..
మనుషుల తత్వాలూ మారుతుంటయి.
తాత మనుమడి జీవనం
ఒక్కతీరు ఉండదుగాక ఉండదు -!!

-మోతుకూరి అశోక్ కుమార్
9247380976

పోరాటయోధుడు

జీవనది కృష్ణమ్మ ఒడిలో
జన్మించిన ఆదర్శం,
ఆటుపోట్లను తట్టుకునే గుండెధైర్యం...
"అన్నదాత" ఋణం తీర్చుకున్న
అపర బాంధవుడు
అక్షర ప్రవాహానికి కొత్త వరవడి
సృష్టించిన ఆధునిక మయుడు...
బుల్లితెరను విశ్వవ్యాప్తం చేసి
వినోదాన్నందించిన విబుధ స్రష్ట,
వ్యాపార సంస్కారం నేర్పి లక్షలమందికి
ఉపాధి నందించిన సిరి ప్రియుడు...
ఎంత ఎదిగినా ఒదిగి ఉండాలనే దృష్టి,
నిండైన వ్యక్తిత్వానికి
నిలువెత్తు సృష్టి...
ఉన్నతికి కొలమానండబ్బే కాదని
సామాజిక సేవా కాంతి
ద్వారాలు తెరచిన గొప్ప మనీషి...
అమ్మ వడిలో నేర్చిన
విలువలకు అంకితమయిన
మానవతామూర్తి,
అలుపెరుగని పోరాట స్ఫూర్తి,
అంచెలంచెలుగా ఎదిగిన
నేటితరానికి మార్గదర్శి
రామోజిరావుకు అక్షర నివాళి.

-డా.మైలవరపు లలితకుమారి
9959510422

భారతదేశంలో స్త్రీలు-వితంతు వ్యవస్థ

కుటుంబ శాంతి, సమాజ శాంతి ఉన్న దేశం సుఖ సంతోషాలతో అభివృద్ధి పథంలో పురోగమిస్తుంది. కానీ మన ఆధునిక మానవ సమాజం దౌర్భాగ్యం ఏమిటంటే ప్రతిరోజూ Violence and Crime పెరిగిపోతుండటం. ఒక జాతిని మరొక జాతీ, ఒక వ్యక్తిని మరొక వ్యక్తీ, ఒక దేశాన్ని మరొక దేశం, పీడిస్తూ, శాంతి సూత్రాలను, మానవ హక్కులను దారుణంగా ఉల్లంఘిస్తూ, సంక్షోభంలోకి పడిపోతున్న విషాదకర పరిస్థితుల్లో Global Village గురించి మాట్లాడుతూ గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నాం.

మానవ జాతిలో సగ భాగంగా ఉన్న మహిళా జనం, సృష్టికి పునః సృష్టి చేసే స్త్రీ మూర్తులను ఒకవైపు దేవతలూ కనిపించే ప్రత్యక్ష దైవాలు అంటూనే ఆ దేవతలపై అమానుషంగా అఘాయిత్యాలు, అత్యాచారాలకూ పాల్పడుతున్నారు. కొన్ని దశాబ్దాల చరిత్రను చూస్తే కొన్ని కోట్లమంది స్త్రీలు మాయమైపోయిన (Missing Women) వాస్తవం కనిపిస్తుంది. స్త్రీ-పురుషుల, బాల-బాలికల నిష్పత్తిలో సమాజం ఎంత అసమతుల్యంగా ఉందో తెలుస్తుంది.

స్త్రీల ఆర్తనాదాలు ఎవరి చెవులకూ వినబడనంతగా మనుషులు మొద్దుబారిపోయారు.

ఇప్పుడు ఒక వేడుకలా దేశదేశాల్లో బాలికాదినోత్సవాలు, మానవ హక్కుల దినం, మాతృదినోత్సవం, మహిళాదినోత్సవం జరుపుకుంటున్నారు. 25 నవంబర్‌ను International No Violence Against Women, White Ribbon Dayగా పక్షం రోజుల పాటు 25 నవంబర్ నుండి 10 డిసెంబర్ మానవ హక్కుల రోజు వరకు 16 రోజుల కార్యాచరణ చేపడుతున్నారు. కానీ నానాటికీ తీసికట్టుగా మానవ గౌరవం, మానవ హక్కులు, మహిళల హక్కులు ఘోర ఉల్లంఘనకు గురవుతున్నాయి. ప్రతిరోజు ప్రతి నిమిషం స్త్రీలపై లైంగిక, శారీరక హింస, శ్రమ దోపిడీ అణిచివేత నిసిగ్గుగా కొనసాగుతున్నది.

భారతీయ మహిళల జీవన ప్రయాణం చరిత్ర పొడుగునా 'సతి' మంటల (బాల్య వివాహాలు) నుండి 'వైధవ్యపు' చెరల దాకా నెత్తుటి కాలువలుగా ప్రవహిస్తున్నది. స్త్రీల హాహాకారాలు అగ్నికీలల్లో కాలి బూడిదైపోతున్నవి. స్త్రీల ఆర్తనాదాలు ఎవరి చెవులకూ వినబడనంతగా మనుషులు మొద్దుబారిపోయారు.

చట్టాలంటారా ఉన్నాయి కానీ వాటినీ ఉల్లఘించడం నేరస్తులకు నల్లేరు మీద నడకలాంటిదే. మత, కుల-జాతి, ఆర్థిక హోదా, స్థాయిల పరంగా వర్గాలుగా చీలిపోయిన వ్యవస్థలో స్త్రీల హక్కులు, గౌరవం, స్వేచ్ఛ, విద్య, ఉద్యోగ ఉపాధి అవకాశాలు కూడా అణిచివేతకు గురవుతున్నాయి. ఈ యథాతథ మూడు సర్పాలు - ఒకే కాటు వ్యవస్థలో మానవ వనరులు, మానవ చైతన్యం నీరుగారి కునారిల్లిపోతున్నది. స్త్రీలు, నిమ్న వర్గ సమూహాలు తిరస్కృతులు, సంఘ బహిష్కృతులుగానే మిగిలిపోతున్నారు.

×××

ఈ నేపథ్యంలో మన దేశంలో ఉన్న 40 మిలియన్ల వితంతు స్త్రీలు అతిపెద్ద బాధిత సమూహంగా నిస్తేజంగా నిరాశగా మన వైపు చూస్తున్నారు. క్రీనీడల్లా, ప్రాణమున్న శవాలుగా నిరాదరణకూ, అవమానాలకూ, సామాజిక ఆచార సాంప్రదాయ 'ఆచార న్యాయాల'కు లోబడి బలిపశువుల్లా మార్చబడి చీకటి కొట్టాల్లో నిర్జీవుల్లా జీవిస్తున్నారు!?

అన్ని నేరాలు వితంతు స్త్రీల పట్ల నీచాతినీచంగా జరుగుతున్నాయి. వైధవ్యం అనే మచ్చ కేవలం బొట్టూ, గాజులు, పూలు అనే భౌతిక అలంకరణలకు పరిమితమైన దుశ్శాసనం కాదు. ఒక్క భర్త మరణించాడన్న కారణం చేత ప్రతి రోజూ జీవన పర్యంతం పది లక్షల చావులైనా ఆ స్త్రీ చావాల్సి వస్తుంది. ఇదేనా మన సంప్రదాయం? మహోన్నతమైన మన భారతీయ సంస్కృతీ ఆచార వ్యవహారం?

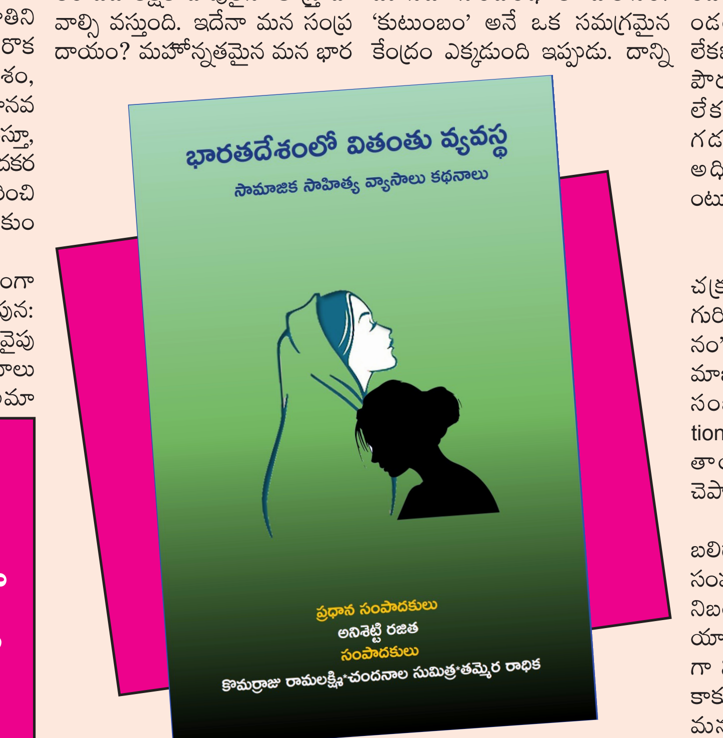

ఆడవాళ్ళకే ఇది ప్రత్యేకమైన శిక్ష!? ఏ వేదాలు, పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, స్మృతులు, శతకాల్లో ఈ శిక్షలు లిఖించబడి ఉన్నాయో ! కుటుంబం అనే బండికున్న రెండు చక్రాల్లో ఒక చక్రం ఊడిపోతే ఒంటి చక్రంతో బండిలాగడం సంసార సాగరాన్ని ఈదడం స్త్రీలు చేయాల్సి వస్తుంది. రెండు చక్రాలు ఒకే పరిణామంలో బలంగా కుటుంబమనే బండికి బిగించబడి ఉండాలి. కానీ ఆచార దూరాచార సంప్రదాయాల బలవంతపు ఆచరణా అమలూ స్త్రీల పాలిట ఏనాటిది, ఎక్కడిదైన శాపం, ఇదేమి అసంబద్ధ న్యాయం? పైగా స్త్రీలను బలవంతంగా ఒప్పించి వారిచేతే ఈ దురాచారాలను ఆచరింపజేయడమే ఒక అధికారిక మోసం.

ఒక కాలం నాటి ఆచార సంస్కృతులు మరో తరం నాటికి మార్పు చెందుతూ ఉంటాయి. నిలువనీరులా పురుగులు పడి దుర్వాసతో ఏదీ ఉండకూడదు. ఉంటే తట్టుకోలేము మరి ఇంకా ఎందుకు తుప్పుపట్టిన సంకెళ్ళను వేస్తూ సగం మానవజాతిని హింసిస్తున్నారు, అణిచివేస్తున్నారు ? 'న్యాయం' అనేది సమం కాదా? 'న్యాయం' అంటే పాక్షికమైనదీ పక్షపాతంతో కూడినదనా? చట్టం, శాసనం, న్యాయం ఎవరికి చుట్టాలు ? కాగితం పులులు భయపెడతాయా, నేరాలను అరికడతాయా.. ఆలోచించాలి కదా.

వితంతు స్త్రీల మనోవేదన, జీవన సంక్లిష్టతలు, బతుకు సంక్షోభం ఎవరికి పట్టింది, ఎవరు లెక్కచేస్తారు. వారి ముఖాల మీద నీకు స్వేచ్ఛా కదలికలు నిషేధం అని చాటే 'నో ఎంట్రీ' బోర్డు పెడతారు. దీన్నే Cultural Conditioning అంటారు. సాంస్కృతిక అణిచివేతను సాంస్కృతిక నియంత్రణ ద్వారా కొనసాగించే అమానుషత్వం, ఆధిపత్య దురహంకారాలు 'బ్రాహ్మణీయ పితృస్వామ్య నియంతృత్వపు' దాష్టీకాలు. ఈ సమాజంలో బాధిత స్త్రీలు, దళితులు అనుభవిస్తున్న కఠిన శిలాశాసనాలు అవి. ఆ శాసనాలు రాతిపై చెక్కబడేవి కావు, తలరాతంటూ నిస్సహాయుల నుదిటి మీద చెక్కబడుతాయి.

×××

మన ప్రభుత్వాలు, స్త్రీల సంక్షేమానికని కొన్ని పథకాలు ప్రకటిస్తున్నారు. అవి తాత్కాలికంగా అరకొరగా ఉపయోగపడేవే. విశాల ప్రాతిపదికన విధాన రూపకల్పన జరగలేదు ఇంతవరకు. స్త్రీలు ఆటబొమ్మలే పితృస్వామ్య అధిపతులకు. 49 శాతం ఓటింగ్ నిర్ణాయక స్థానంలో ఉన్నా స్త్రీలు మోసగింపబడుతూనే ఉన్నారు. భక్తి మోక్షాల ముసుగుల్లో, వారి పోషణా బాగోగులూ భరించే శక్తిలేదన్న నెపంతో స్వార్థ కుటుంబ సభ్యులు, సంతానం కలిసి విడో సిటీస్‌కు వేరే ఊళ్లకు, రోడ్లమీదికి వారిని తరిమేస్తూనే ఉన్నారు. దయనీయమైన పరిస్థితుల్లో వీధుల్లో, దర్శనీయ స్థలాల్లో, బస్‌స్టాండ్‌లు, రైలు స్టేషన్లు అక్కడనీ ఇక్కడనీ లేదు అంతటా వీళ్ళు కడుదీనంగా అనాథలుగా అడుక్కునే వాళ్ళుగా కనిపిస్తుంటారు.

ఇదంతా విలువల విధ్వంసం, మానవ సంబంధాల పతనం. 'కుటుంబం' అనే ఒక సమగ్రమైన కేంద్రం ఎక్కడుంది ఇప్పుడు. దాన్ని మనం ఎప్పుడో కుట్రలకు, స్వార్థాలకు బలి ఇచ్చేసాము విచ్ఛిన్నం చేసాము. ఇప్పుడున్న కుటుంబా లోపలంతా డొల్లగా ఉండి పైకి కనిపించే రూపం. కాబట్టి ఇంకా మనల్ని మనం వంచించుకుంటూ కుటుంబం అంటూ గొప్పలు చెప్పుకోవద్దు. నా వాళ్ళు అంటూ అబద్ధాలు వల్లించొద్దు. ఆత్మీయతలు, అన్యోన్యతలు నశించిపోయాయి. నిజం చెప్పాలంటే ఇప్పుడు అన్నీ డబ్బులు, ఆస్తులు, ఐశ్వర్యాలతో ముడిపడి నటిస్తున్న సామాజిక సంబంధాలే, ఎంత బుకాయించినా ఇదే వాస్తవం.

ఇప్పుడు కావాల్సింది అరకొర 'న్యాయం', పాక్షిక న్యాయం కాదు. విప్లవీకరణ జరగాల్సింది విలువల పునఃస్థాపన కోసం. నైతికతను, సమానతను పునర్నిర్వచించుకోవాలి. మన సంఘానికి పునర్నవం రావాలి. నవశక రచన ప్రారంభించాలి.. దుష్ట కరోనా కాలాన్ని గుర్తు చేసుకుందాం. బాధలు, కష్టాలు, విషాదాలు అందరికీ సమానంగా ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా పంచింది కరోనా కాలం. చెడు నుండైన మంచిని పిండి ఒడిసిపట్టాలి.

×××

స్త్రీలను బహుపాత్రల్లోకి (Roles) విభజించి గుర్తించడం, పాలించడం స్త్రీల దుస్థితికి కారణంగా ఉంటూ వస్తున్నది. స్త్రీలు అస్తిత్వపరంగా గుర్తింపులేకుండా శాశ్వత గ్రహణంలో ఉండిపోతున్నారు. కృష్ణపక్షమే స్త్రీలకు నివాస స్థలం అని సమాజం తీర్మానించింది.

అందుకే ఇప్పుడు మన మాతృభూమి విముక్తికై మొరపెట్టుకుంటున్నది. నీడల్లా ఉన్న దేవతలు.. సజీవత్వం కోసం పెనుగులాడుతున్నారు. అందరమూ అంధకారంలోనే ఉండి నేరాలు చేస్తున్నాం. వెలుగుల జీవనం కోసం మనలో దీపాలు వెలిగించుకోవాలన్న స్పృహ లేకుండా కారు చీకటిలో తచ్చాడుతున్నాం. ఏ నమ్మకమూ ఆశా లేదు. మనలో దీపాలు వెలిగించుకొని మనమే వెల్తుగై వ్యాపించాలన్న ఆలోచన రావాలి మనకు. మన చుట్టూ చీకటి ఎంత గాఢంగా వ్యాపించి ఉన్నా అంతకు ఎన్నో రేట్లు వెలుగు మనను ఆవరించి ఉన్నదని గ్రహించాలి.

మూఢ విశ్వాసాలు, మూర్ఖ భావనలతో ఏ వ్యవస్థా నడవదు కుంటుబడిపోతుంది. కుళ్ళిపోయి రాసికారుతూ ఉంటుంది. కొత్త నీటి ప్రవాహాల కోసం మార్గాన్వేషణలు చేయాలి.

అసమతుల్యతలు అనాచారాలతో సంఘం ఎప్పటికీ పురోగమించలేదు. శాంతి పతాకపు రెపరెపల ఒక్కనాటికీ చూడలేము. యుద్ధాలు, దాడులు, ఊచకోతలు, ఉగ్రవాదాలు, ఉన్మాదాలు, అనివార్య వలసలు, ఘర్షణలు, కుట్రలు, రక్తపాతాలు ఎప్పటికీ అవసరంరాని సమాజం నిర్మించుకోవాలి. హింసవల్ల అభివృద్ధి అనేది ఉండదు. ఒక దేశ రాజ్యాంగం అనేది పౌరజనానికి మహోన్నతమైన మార్గదర్శకమైన పవిత్ర గ్రంథం. పౌర సమాజం చిన్నాభిన్నమై చెదిరిపోవ డానికి కారణం మొదటి నుండి రాజ్యాంగం పట్ల పౌరులకు కనీస అవగాహన లేకుండా ఉండటమే. రాజ్యాంగం తెలిసి ఉండటం అవసరం అన్న జ్ఞానం లేకపోవడం. పాలకులు ఆ దిశగా పౌరుల్ని చైతన్యపరిచే ఆలోచన లేకుండా ఉండి తమ పబ్బం గడుపుకుంటూ పోవడం ఒక అధికారిక తప్పిదనంగా ఉంటూన్నది.

×××

ఫెమినిస్టు చరిత్రకారిణి ఉమా చక్రవర్తి 'వేదకాలం నాటి స్త్రీ' గురించీ, లతామణి 'సతీసహ గమనం' గురించీ వివిధ అంశాలు సామాజిక నిర్బంధాలుగా స్త్రీ-పురుష సంబంధాలపై (Gender Relations) ఏ విధంగా ప్రభావం చూపుతాయో పరిశీలనాత్మకంగా చెప్పారు.

వైధవ్యం అంటే ఆధునిక బలిదానం. స్త్రీలు ఈ సమాజానికీ, సంఘశాసనాలకూ, శీల-పాతివ్రత్య నిబంధనలకు, ఆచార సాంప్రదాయాలకు తమను తాము అనుగుణంగా నియంత్రించుకుంటూ వ్యక్తుల్లా కాకుండా బానిసల్లా జీవిస్తున్నారు. మనుస్మృతి మాయల చట్రాల్లో బందీలయి గింజుకుంటున్నారు. ఎవరెన్ని చెప్తున్నా మార్పులు పైపైనే. అంతులేని వేదన, సమస్యల వలయాల్లో స్త్రీలు అస్థిమితంగా అసంపూర్ణ బతుకుల్ని అనుభవిస్తున్నారు. లింగ వివక్షతను, జండర్ అంతరాలను శిక్షలుగా భరిస్తున్నారు.

స్త్రీ పట్ల వైధవ్యం, వితంతు అనే పదం ఇంకా మొరటుగా వాడే కొన్ని పదాలను మనం శాశ్వత్వంగా దైనం దిన జీవితంలోంచి తొలిగించుకోవాలి.

స్త్రీ పట్ల వైధవ్యం, వితంతు అనే పదం ఇంకా మొరటుగా వాడే కొన్ని పదాలను మనం శాశ్వత్వంగా దైనం దిన జీవితంలోంచి తొలిగించుకోవాలి. వారిపట్ల సాంఘిక వివక్షతకు వ్యతిరేకంగా బలమైన చట్టమూ రావాలి. ప్రస్తుతం వారికి పెన్షన్, పిల్లలకు చదువు-విద్యలకు సౌకర్యం కలిగించాలి, స్త్రీలకు సమూహ ఆశ్రమాలు నిర్మించాలి. వితంతు స్త్రీలంటూ చిన్న చూపుతో కాకుండా ఎప్పటిలా ఉండటం, స్నేహపూరితంగా వ్యవహరిస్తూ ఉండటం సాటి మనుషులు చేయాలి.

×××

'భారతదేశంలో వితంతు వ్యవస్థ' అనే ఈ సంకలనం ఒక సాంఘీక ఉద్యమం! సంస్కరణ ఆలోచనలకు ఒక ముందడుగు. ఈ సంకలనంలో సామాజిక, సాహిత్య వ్యాసాలతో పాటు స్వీయ కథనాలు, నివేదికలు, సంస్కర్తల వ్యక్తిత్వాలతో 430 పేజీల గ్రంథంగా వెలువడింది. అనిశెట్టి రజిత ప్రధాన సంపాదకత్వంలో సంపాదకులుగా కొమ్రరాజు రామలక్ష్మి, తమ్మెర రాధిక, చందనాల సుమిత్రలు ఈ గ్రంథం బాధ్యతను తీసుకొని రుద్రమ ప్రచురణలు (A Warangal Women Literary Collective) ద్వారా ముద్రించారు.

ఈ అంశాన్ని ఒక ఉద్యమంగా సమాజాన్ని సోషలైజ్ చేయడానికి మీ అందరి నుండీ భాగస్వామ్యాన్నీ, సహకారాన్నీ కోరుతున్నాను. సమాజాన్ని సమానత్వం వైపు నడిపిద్దాం ! సమాజాన్ని చైతన్యీకరించుకుందాం ! మానవీకరణ ద్వారా మానవ సమాజాన్ని స్థాపించుకుందాం !

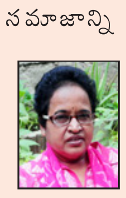

- అనిశెట్టి రజిత
9849482462

అక్షర యోధుడు రామోజీ!

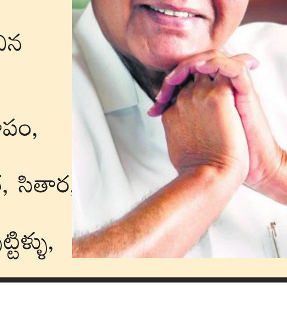

తెలుగు వెలుగుల జిలుగు,
తెలుగునాట ఉషోదయ కానుక
పేర్చిన అక్షర రమ్యతల
తరగని నిత్య శోభల
ఈనాడు రంగవల్లిక,
ఇంతింతై వటుడింతింతై అన్నట్లుగా
చెరుకూరి సంస్థల విజయకేతనం
ఆపూర్వం,
దశాబ్దాల పాటు విస్తరించిన
ప్రచండ తేజం
నవ భారతంలో
రామోజీ సంస్థల విశ్వరూపం,
అజేయంగా సాగుతోంది,
విపుల, చతుర, అన్నదాత, సితార,
తెలుగు వెలుగు,
బాలసాహిత్య పత్రికల పుట్టిళ్ళు,
రైతే రాజైనట్లుగా
రామోజీ అంటే చెల్లిన రూపాయే,
చిట్స్ అయినా, ప్రియా పచ్చళ్లయినా
తెలుగు ధనాన్నే కాపాడాడు!
కర్తవ్య సిద్ధిగా వరించిన
వివిధ విశ్వవిద్యాలయాల గౌరవ డాక్టరేట్స్
విలువల్ని పెంచిన మహనీయుడు,
భారత ప్రభుత్వ పద్మ విభూషణుడు,
మీడియా దిగ్గజం, మరో మేరు పర్వతం,
అరవై ఏళ్ళ పైగా దిగ్విజయ
వ్యాపారం- సాహసోపేత ప్రస్థానమే,
నీతి-నిజాయితీలే పెట్టుబడులై
వ్యాపార సోపానాలై ఆదర్శంగా నిలిచి
పదుగురికి మార్గదర్శకుడైనాడు,
పదునైన ఆయుధమై
ప్రజా పక్షమైన అక్షర యోధుడై
ఇలలో శాశ్వతత్వాన్ని నిలుపుకున్న
అలసట లేని విజయరథం,
జాతీయ రాజకీయాలలో ఫలాపేక్ష లేని
రామోజీ చక్రం త్రిప్పిన తీరు జగద్విఖ్యాతం,
ఎంతోమంది విద్యావంతులకు
ఉద్యోగాలు ఇచ్చి
కష్ట సుఖాల్లో పాలుపంచుకొన్న రాజర్షి,
పాత్రికేయానికి వన్నెలద్దిన కలంకారుడు, ,
ఈనాడు ఈ టీవీలు విస్తరించిన తీరు
ఉపఖండఖ్యాతిని విఖ్యాతం చేశాయి,
మరో నవ శకానికి నాందీ పలికాయి,
వివిధ భాషల్లో సినిమాల నిర్మాణం,
రామోజీ ఫిల్మ్ సిటీ స్థాపనం,
మరో విశ్వకర్మయై
ప్రపంచ చరిత్రల్నే తిరగరాశాయి,
ఆటు పోట్ల జీవితాన్ని చవిజూసినా,
వాన ప్రస్థానంలో వెన్నుపోట్ల
సవాళ్ళనెన్నింటినో ఎదుర్కొన్నా
సన్మార్గంపైనే ఆయన నడక
నల్లేరుపై నావై సాగింది,
ఎనిమిదిపదుల జీవయాత్ర
అజరామరమైన కీర్తి పర్వమై
ఆత్మగౌరవ సమర్థతతో
సుఖయాత్రగా మిగిలింది,
రామోజీ మీకు
తెలుగు జనత అశ్రునివాళి!!!

- సంకేపల్లి నాగేంద్రశర్మ,
8074826371

చిరుగాలులు

చిరుగాలులు వీస్తుంటే
చిరుకొమ్మలు ఊగుతుంటే
కళ్ళుచూస్తాయి అందాలు
వళ్ళుపొందుతుంది ఆనందాలు.

చిరుగాలులు సాగుతుంటే
చిరుమోములకు తగులుతుంటే
మురిసిపోతుంది నాహృదయం
వెలిగిపోతుంది నావదనం.

చిరుగాలులు సందడిచేస్తుంటే
చిటపటచినుకులు పడుతుంటే
ఆలపిస్తుంది నా అంతరంగము
అమృతవర్షం వినిపిస్తుంది రాగము

చిరుగాలులు సంతసపరిస్తే
చిరుముత్యాలు రాలుతుంటే
పొంగిపోతుంది నా మనసు
పరవశపరుస్తుంది ఆ సొగసు
చిరుగాలులు సుగంధాలుచల్లుతుంటే
చిరునవ్వులు కలిగిస్తుంటే
ఉప్పొంగుతుంది నా మది
ఉవ్విళ్ళూరుతుంది నా హృది.

చిరుగాలులు మబ్బులనెడుతుంటే
చిత్రమైనరూపాలు కనబడుతుంటే
ఆకర్షిస్తుంది ఆకాశం
ఆనందపరుస్తుంది అదృశ్యం.

చిరుగాలులు వంటినితాకుతుంటే
చల్లనిస్పర్శ పులకిస్తుంటే
సంబరపడుతుంది నా శరీరం
చెలరేగిపోతుంది నా మానసం.

చిరుగాలులకు స్వాగతం
చిరునవ్వులకు సుస్వాగతం
చిరుజల్లులకు ఆమంత్రణం
చల్లదనాలకు ఆహ్వానం

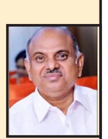

-గుండ్లపల్లి రాజేంద్రప్రసాద్
సెల్: 7981616630

బడి నానీలు

నేడు
పిల్లల స్పర్శ తగిలింది
బడి హృదయం
పులకించింది.

నేడు బడి
మౌనం వీడింది
పిల్లల పలకరింపులు
మొదలైనయిగా.

కొట్టుడు
మొదలయ్యిందిగా
కుంభకర్ణుని నిద్ర
వీడింది గంట
నల్ల బల్ల
ఫక్కున నవ్వింది
నేడు నన్ను
ముస్తాబు చేస్తారని

-చాపలమహేందర్
9949864152

పుస్తక సమీక్షలు

సీదాసీదాగా విరమించని వాక్యం...!

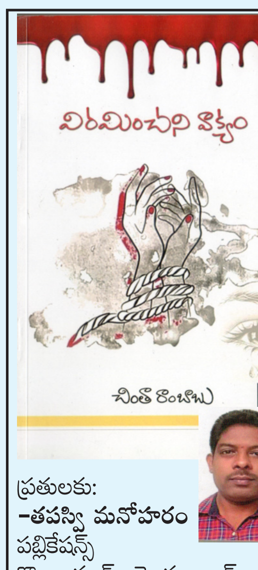

ప్రతులకు:
-తపస్వి మనోహరం
పబ్లికేషన్స్
కొండాపూర్. హైదరాబాద్.
సెల్:7893467516

ఆప్యాయతలు కురిసే
పలకరింపులు పోయి..
అవసరానికో నవ్వు
తప్పించుకోవడానికో అబద్ధం
అంటూ నేటి సమాజం యొక్క తీరును తెలియజెబుతూ యువ కవి చింతా రాంబాబు **"విరమించని వాక్యం"** పేరుతో కవితా సంపుటిని వెలువరించారు.

"కలలకు రంగుల రెక్కలు కట్టి
ఉన్నచోటు నుండి
ఉన్నత స్థితికి ఎగరేయటమే' నా వృత్తి..

"కాలాన్ని కవిత్వం చేసి
నెమలీకలా బతుకు పుస్తకంలో
దాచుకోవడం" నా ప్రవృత్తి అంటూ కవి రాంబాబు తమ అంతరంగంలో కదలాడే భావాలకు అక్షర సొబగులు అద్ది అజ్ఞానపు చీకటిలో పయనిస్తున్న మెదళ్ళలో విజ్ఞాన విత్తులు తమ కవిత్వం ద్వారా చల్లేందుకు ముందుకు రావడం ముదావహం.

దశాబ్దాలుగా చూస్తూనే ఉన్నాం
ఎక్కడా మార్పులేదు..
మార్పు కనిపించినా
వెలుగు చూడని మార్పు అని..
నాలుగు గోడల మధ్య.. ఉండేదే స్వేచ్ఛ అనుకుని
బ్రతికిన రోజుల నుండి
విశాల ప్రపంచం ఆమె కోసం
ఎదురుచూస్తున్న నేటివరకూ
ఆమెకు ఎండమావే.." అంటూ అభద్రతా భావంతో.. రక్షణ కొరవడి.. అత్యాచారాలకు గురయ్యే మహిళల స్థితి ఎప్పటికీ విరమించని వాక్యమే.. అంటూ కవి తమ ఆవేదనను వ్యక్తపరిచారు.

కవి తమ "అమ్మతో పెనవేసుకున్న బంధాలను.. అనుబంధాలను.. అక్షరాల్లో ఆవిష్కరిస్తూ.. **"అమ్మ చీర కొంగు చాటు నేను"** కవితను రాశారు. ఎన్ని కష్టాలొచ్చినా.. బాధలు వెంటాడినా ఏ క్షణం కూడా ఆందోళన చెందకుండా ఆత్మ విశ్వాసమే ఆలంబ నగా తమ జీవితాన్ని గడిపిందని.. కొడుకుగా అమ్మ నుండి పొందిన ఆత్మీయతను-ప్రేమానురాగా లను.. చిన్నప్పటి జ్ఞాపకాలను కవి మనతో పంచుకున్నారు. **"అమ్మ"** కవితలోనూ అమ్మను ఉన్నతంగా ఆవిష్కరించారు.

కాలం యొక్క గొప్పదనాన్ని వివరిస్తూ **"కాలపు గాలం"** కవితను తీర్చిదిద్దారు. కాలం తిరిగి రానిదనీ.. మన చేతిలో ఉన్నట్లుంటుంది. ఎప్పుడు జారిపోతుందో ఎవ్వరికీ తెలియ దంటూ కవితను ఎత్తుకున్న తీరు బాగుంది. కాలంతో నడిస్తే ఎన్నో.. జీవిత పాఠాలు నేర్పుతుంది గురువులా.. **అంటూ కొనసాగించారు. "తొలి ప్రేమ" "నీ కోసం", "కౌగిలి దుప్పటి" "పెదవి దాటని మాట",** కవితల్లో కవి రాంబాబు ప్రకటించిన భావాలు ఊహాలోకాల్లోకి లాక్కొని పోయేలా ఉన్నాయి. సిగ్గు మొగ్గలు వేసిన ఘటనలను.. చిరునవ్వుతో కప్పేసిన వదనాన్ని చక్కగా ఆవిష్కరించారు.

నాన్న చెప్పిన కథలన్నీ
మా జీవితాలకు పాఠాలుగా మారి
బంగారు భవిష్యత్తుకు
బాటలు వేసాయంటూ నాన్న యొక్క ఔన్నత్యాన్ని చాటుతూ "నాన్నే నా హీరో" కవితను రూపుదిద్దారు.

"అలక' కవితలో అన్నదాత యొక్క మనసును ఆవిష్కరించారు. రైతన్నకు మేఘాలు ఆడే.. దోబూచులాటలు నిత్యం పరిచమే.. అంటూ కొనసాగించారు.

ఆలోచింపజేయడమే కాక, స్పందింపజేసేది, ప్రేరణ కలిగించేది, ప్రశ్నింపజేసేది, పోరాటం చేయించేది, కొత్త ఉత్సాహాన్ని నింపేది, అంతేగాక నవ్వించేది, కవ్వించేదీ అక్షరమే అంటూ **"అక్షరం"** కవితను రాశారు.

జీవితాన్ని గురించి తెలియజెబుతూ.. కవి రాసిన కవిత బాగుంది. మనిషిలో ఉండే వివిధ స్వభావాల రంగులమయమే జీవితమని తెల్పి చెప్పారు. సప్త వర్ణ మేళవింపు జీవితానికి సంపూర్ణ పలకరింపు అనీ.. సరైన వ్యక్తిత్వం ఏపుగా పెరిగితే ఆనందమనే పూలు పూస్తాయని వివరించారు.

నింగి నుంచి చినుకురాలి
నేలను తాకడం 'కవిత్వమంటే'
అంటూ రాసిన కవితలో.. కవిత్వం గురించి విభిన్న కోణాల్లో కవి అభిప్రాయాలను మనతో పంచుకున్నారు.

"ఆభరణం" కవితలో చిరునవ్వే నీ ఆభరణమైతే..
ఎదుటి వారు
ఎంతటి ఘటికులైనా
నీ వశమై పోతారంటూ నవ్వు యొక్క గొప్పదనాన్ని చాటి చెప్పారు. అలాగే ఖచ్చితత్వం, ఆత్మవిశ్వాసం, మంచితనం, నిజాయితీ వంటి సుగుణాలను మనం మన ఆభరణాలుగా మలుచుకుంటే ఒనగూరే ప్రయోజనాలను తెలియజెప్పారు. ఇలా ఎన్నో కవితా పంక్తులు ఉదహరించడానికి వీలుగా ఉన్నాయి.

ఇలా ఈ కవితా సంపుటి కోసం.. కవి ఎంపిక చేసుకున్న కవితా వస్తువుల్లో వైవిధ్యమున్నప్పటికీ.. కవి అభివ్యక్తిలో ఇంకా శ్రద్ధ చూపాల్సి ఉన్నప్పటికీ ఆయన ఆలోచనా ధారను అభినందించి తీరుతాం.. కనీస కవిత్వ ప్రమానాలు పాటించాల్సి ఉన్నప్పటికీ.. ఆయన సామాజిక చింతనను.. మెచ్చుకొని తీరుతాం.. కవిత్వానికి గుప్తత, క్లుప్తత ఆభరణాలు అన్న విషయాన్ని కవి గుర్తించాల్సి ఉంది. శిల్పం విషయంలో చతురత ప్రదర్శించాల్సి ఉంది. వస్తు స్పష్టతతో రాయాలన్న సంగతిని కవి గుర్తించాల్సి ఉంది. పదబంధ ప్రయోగంలో ఔచిత్యం అవసరం అన్న విషయాన్ని గ్రహించాలి. అధ్యయనం ద్వారా తమ కలానికి పదును పెట్టుకుంటూ ముందు గాఢమైన కవి త్వాన్ని మనకు అందిస్తారని ఆశిద్దాం.

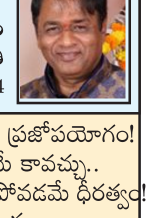

- దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్:9440525544

మబ్బుల మాటున..!

మబ్బుల మాటున వర్షం దాగినట్లు..
అవకాశాల చాటున దాగును గెలుపు!
కుమిలితే కన్నీటి ఊటల వరదలు
పోరాడితేనే ఆవిరైపోవు చెమటలు!
నీరందితేనే పంట పైరు పచ్చన..
తృష్ణ ఊరితేనే విజయతీర చెంతన!
సంకోచమే సగం ఓటమి..
వ్యాకోచమే పూర్ణత్వ కలిమి !
అక్షరంతో ఆగితే నిష్ఫలం..
భావాల్ని పండిస్తేనే ప్రజోపయోగం!
మెట్లెక్కడం వీరత్వమే కావచ్చు..
కాలు జారినా సాగిపోవడమే ధీరత్వం!
సౌశీల్యమే మూర్తిమత్వం..
అహంకారమే అధఃపాతాళం!
కన్నీళ్లతో కుంగితే విఫల సూచనం
చెమట కక్కితేనే విజయ దరహాసం!
వస్తు వ్యామోహంతో సుఖ వర్షం
ఆత్మ తృప్తితో ఆనంద సంద్రం!

-మధుపాళీ
9949700037

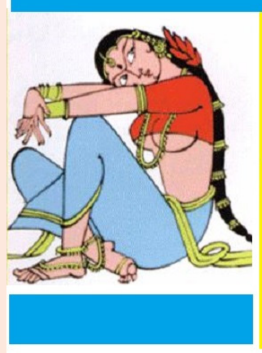

సప్తపది

సృజనకర్త : సుధామ

జీవిత సత్యాల ఆవిష్కరణం-సామాజిక బ్రతుకు ఘటనల వ్యాఖ్యానం

లఘు కవితా ప్రక్రియ

హితవరి విహారి,శాంతమూర్తి గార్ల నిర్వహణలో

వివిధ కవుల సప్తపదులు

రాగాలు
సరాగాలు
వలపు జంటలకు అలుపులేని నిరంతర ప్రణయభోగాలు
-సిహెచ్.వి. బృందావన రావు, నెల్లూరు

శ్రీమతి
బహుమతి
అవసరానికి అశ్రువులు కాగలవు పెద్ద గుమితి
(గుమితి: ఆయుధ విశేషము)
-వి శ్రీనివాస మూర్తి, హైదరాబాదు

ఆలోచన
దీర్ఘాలోచన
మంచిపనులు- సాఫల్యానికి ఉత్కృష్టమైన సమాలోచన !
-కె.కె.తాయారు. మదనపల్లి (చిత్తూరుజిల్లా)

నవతరం
యువతరం
బంగారు భవితకై ప్రణాళికతో పాటుపడాలి నిరంతరం
-సాధన.తేరాల,ఖమ్మం,

ఊకొట్టు
జైకొట్టు
మరువకు, రాజకీయాల ప్రసంగం మాయమాటల కనికట్టు.
-నాగరాజు.చుండూరు, లండన్

రంగం..!
రణరంగం...!!
మనిషి జీవితమే సమాజంలో ఒక
చదరంగం....!!!
-మహమ్మద్ అంకూస్, బెల్లంపల్లి

దేహం
దాహం.
జ్ఞానమే మార్గం -అధిగమించడానికి బతుకుపై వ్యామోహం!
-డాక్టర్ మామిదాల శైలజ, సహాయ ఆచార్యులు హనుమకొండ

శిథిలం
వదలం
పురావస్తు తవ్వకాలతో పాత నాగరికత పదిలం
-అవసరాల పద్మజారాణి, విజయనగరం

విసుర్లు
కసుర్లు
సగటు గృహిణికి ఎనలేని బలమిచ్చే కొసర్లు
-మంగు కృష్ణకుమారి, విశాఖపట్నం

ఆవాసము
సహవాసము
నిత్యము ఆచరించు ఆరోగ్యం కొరకు యోగాభ్యాసము
-ఆర్. రమాదేవి, హైదరాబాద్

మూరెడు
బారెడు
ప్రభుత్వ పథకాలు ప్రజలకు చేరేది చేరెడు
-ఎం ఏ గఫార్, ఉప్పునుంతల నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా

నీరం
హారం
దేవునికి సమర్పిస్తే లభిస్తుంది తప్పకుండా వరం.
-దోసపాటి వేంకటరామచంద్రరావు, విజయనగరం

రణం
రుణం
శాంతికొరకు దూరంగా ఉండు వీటికి తక్షణం!
-జంజం కోదండ రామయ్య, జమ్మిపాళెం

ఎత్తులు
జిత్తులు
నాయకులు స్వార్థపరులై ప్రజలతో ఆడే గమ్మత్తులు
-కాయల నాగేంద్ర, హైదరాబాద్

రేపు
మాపు
ఆపు వాయిదా .-లేకుంటే శాంతిని రూపుమాపు
-యలమర్తి అనూరాధ, హైదరాబాద్

గర్వం
ఖర్వం
ప్రతిఫలం ఆశించని పరోపకారం పొందును సర్వనీ
-కాశీ మూర్తి, హైదరాబాద్

బాణి
కీరవాణి
అతని రాగాల మేళవింపు కురిపించు మధురసవాణి
-శేష శైలజ(శైలి), విశాఖపట్నం

అరాచకం
పరాచికం
అధికారం అక్రమాలకు రహదారి అని జనవాచకం.
-పట్నాల ఈశ్వరరావు, విజయనగరం

దూరం
భారం
లక్ష్యశుద్ధితో చేరుకోవాలి అయినా గెలుపు -తీరం!
-డాక్టర్ గన్నోజు శ్రీనివాసాచార్య, మహబూబ్ నగర్.

మిడిమిడి!
బుడిబుడి!!
జ్ఞానసముపార్జన వైపు ఏమయినా అడుగులు వడివడి!!!
-మన్నవ సుధాకర్, విజయవాడ.

రాత
గీత
ఎవరి జీవితంలోనూ ఆనందానికి కావొద్దు కోత.
-గుండం మోహన్ రెడ్డి, నర్సాపూర్, మెదక్

ఉచితం
అనుచితం
ఆలోచనచేస్తూ అవసరమైన వాటిని అందించుట -సమయోచితం!
-మొర్రి గోపి , కవిటి

ఆటలు
పాటలు
ఓటమి నేర్పిన పాఠాలు -గెలుపుకు బాటలు
-సింగీతం విజయలక్ష్మి, చెన్నై

ఆడ
ఈడ
ఉండే అందమైన ఊరపిచ్చుకలు ఈనాడు ఏడ
-నెల్లుట్ల శ్రీనివాసులు, చెన్నై

ఉచ్ఛ్వాస
నిశ్వాస
యోగాలో ముఖ్యమైనది శ్వాస పైన ధ్యాస!
-ఆచంటి శ్రీనివాసరావు, తెనాలి.

అపార్థకము
భావార్థకము
నాణ్యత లేనప్పుడు మాటల్లో మౌనం సార్థకము
-కృష్ణ తేజ, హైదరాబాద్

అధికారం
అహంకారం
వ్యక్తికి లేకుంటే- సహకారం చక్కని అలంకారం .
-ఉపద్రష్ట సుబ్బలక్ష్మి, హైదరాబాద్

ఆరోపణ
ఆక్షేపణ
ఇతరుల మనసు గాయపడితే కోరాలి క్షమాపణ.
-కె. ఎమ్. కె. మూర్తి, సికింద్రాబాద్.

రాము
తేము
ఏదీ పోయేటప్పుడు వెంట తీసుకొని పోము
-కామేశ్వరి వాడ్రేవు, రాజమహేంద్రవరం

సిద్ధి
బుద్ధి
భగవంతుని అనుగ్రహం పొందాలంటే
ఉండాలి అంతశ్శుద్ధి
-యడవల్లి విజయలక్ష్మి, రాజమండ్రి

నా మాట

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి ఛైర్మన్ బీసీ కమిషన్,
తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

మా తాత అన్నం గురించి ఒక చక్కని కథ చెప్పేవాడు. అన్నం పరబ్రహ్మంరా...! మన తలెలోకి అన్నం ఉత్తగనే రాలేదు. రైతు ఇత్తనం ఏసిండు. ఇత్తనం వరిమొక్క అయింది. వరి నాట్లు ఏసింద్రు. కలుపులు తీసింద్రు, కోత కోసింద్రు. కల్లం కొట్టింద్రు. బస్తాలకు ఎత్తింద్రు. ఇంటికి తెచ్చింద్రు. ఎలుకలు తినకుండ ఎన్నో నెలలు దాచిన్రు. వడ్లు దంచింద్రు. బియ్యం కడిగింద్రు. పొయ్యి మీద పెట్టింద్రు. అన్నం అయ్యింది. గింతదూరం అన్ని కష్టాలను తప్పించుకుని ఉడికినాక నన్ను తినకుండా పడేస్తున్నారని అన్నం ఏడుస్తదిరా... ఒక్క మెతుకు కూడా పడేయకుండా తినాలె... అని చెప్పేవాడు. ఆ కథ నాకు బాగా నచ్చింది.

అలా అన్నం మెతుకుల వెనక ఎంత శ్రమ ఉందో, ఎంత కథ ఉందో మా తాత తనమాటల్లో సింపుల్‌గా చెప్పాడు. అంతిమంగా అన్నం పరబ్రహ్మం అని దేవునితో సమానమని అన్నాడు. ఇలా సామాజిక పరిణామమంతా మా తాత ఒక అన్నం మెతుకులో చూపేవాడు.

మనకు అనగనగా ఒక రాజు ఆ రాజుకు ఏడుగురు కొడుకులు, ఏడు చేపలు తెచ్చారు కథ తెలుసు. పుట్టలో వేలు పెడితే చీమ కుట్టితే అది ఎన్ని పరిణామాలకు పరస్పర ప్రభావాలకు దారి తీసిందో ఈ కథ అద్భుతంగా చెబుతుంది. ఈ కథ గొప్పతనాన్ని 'కథా రచనకు కథకుడి పాఠాలు' పుస్తకంలో విశ్లేషించాను.

'రామాయణం', 'భారతం', 'పంచతంత్ర' కథలు, 'కథాసరిత్సాగరం', 'గాథాసప్తశతి' పురాణాలవంటి సాహిత్య ప్రక్రియల ద్వారా ఆనాటి సామాజిక రాజకీయ ఆర్థిక, సాంస్కృతిక పరిణామాలు, పరస్పర ప్రభావాలు, సంబంధాలు అవి మానవ సంబంధాలను నిర్దేశించే తీరు తెలుసుకుంటున్నాము. ఆధునిక ప్రక్రియలైన కథా నవల తదితర సాహిత్య ప్రక్రియల్లో ఇది సాధించాలని నా ప్రయత్నం. ఈ లక్ష్యం ప్రత్యేకమైనది. అందువల్ల కథ స్వరూప స్వభావాలు, కథ ప్రజెంటేషన్ ప్రత్యేకంగా రూపు దిద్దుకున్నాయి.

ఆధునిక జీవితాన్ని రాజకీయాలు, రాజకీయ నిర్ణయాలు, అభివృద్ధి పరిణామాలు నిర్వహిస్తున్న పాత్రను నిర్దిష్టంగా, విశ్లేషించి చూపకపోతే కథలు రాయడం దేనికి అనిపించింది. అలా చిత్రించకపోతే రాజకీయాలకు అతీతంగా మనుషులు, కుటుంబాలు, బతుకు తున్నట్లుగా మానవ సంబంధాలు ఉన్నట్లు భ్రమ కల్పించినట్లు అవుతుంది. ఈ లక్ష్యంతో అనేక విషయాలను కథలో కలిపి చెప్పే శైలీ శిల్పం పరిణామం చెందింది. ఇటీవల ఇంటర్నెట్‌లో రాస్తున్న కథల శైలీశిల్పంలో కూడా కథానిక స్వరూప స్వభావాలలో అనేక మార్పులు ప్రవేశపెట్ట బడ్డాయి. బుర్రకథ, హరికథలవలె అనగా రాసే పద్ధతి కథలలాగ కాకుండా మౌఖికంగా ఎదుటివారికి, పాఠకులకు ప్రత్యక్షంగా చెప్పే కథలోలాగ కథతోపాటు, వర్ణనతోపాటు, వ్యాఖ్యానం, విశ్లేషణ, అభిప్రాయ ప్రకటన కూడా ఇంటర్నెట్‌లో రాస్తున్న కథల్లో కనపడుతుంది. ఈ శైలీ శిల్పం రోజురోజుకు వ్యాప్తి చెందుతున్నది. ఇది సినిమా చూసి వచ్చిన తర్వాత, ఒక నవల, ఒక కథ చదివిన తర్వాత దాన్ని ఎదుటివార్కికి చెప్పే కథన ప్రక్రియ వంటిది. ఈ పద్ధతిలో నేను కొన్ని కథలు రాశాను.

ఆక్రమంలో స్థలాభావం రీత్యా, వ్యక్తిత్వాలకు, స్వభావాలకు ప్రాధాన్యత నిస్తూ... హావభావ వర్ణన, శరీర వర్ణన, ప్రకృతి వర్ణన, పరిసరాల వర్ణన, సంఘటనల వర్ణన, రక్తసంబంధాల తీరుతెన్నుల వర్ణన వదిలేశాను. వివరంగా రాస్తే కథను నవలగా రాయాల్సి ఉంటుంది. ఇలా ఈ కథలు కథానిక పరిమితిలో నేనున్న స్థల కాలాల, సామాజిక పరిణామాలను పరిచయం చేయడానికి, విశ్లేషించడానికి రాశాను.

నేను ఇందులోని కొన్ని కథల్లో సంబోధనాపూర్వక శైలీ శిల్పాన్ని తీసుకున్నాను. అది లేఖగా, తానే స్వయంగా మాట్లాడుతున్నట్లుగా, సంభాషణగా ఉండే రీతుల్లో గమనించవచ్చు. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ చాలా కథలను ఈ పద్ధతిలో రాశారు. ఈ పద్ధతిలో అనేక విషయాలను చెప్పే సౌకర్యం ఉంటుంది. తెలుగులో, ఇంగ్లీషులో ఇలాంటి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, 'మార్గదర్శి' అని కథ రాశారు. కాళీపట్నం రామారావు 'కుట్ర' అని కథ రాశారు. నేను ఈ కోవలో కొన్ని కథలు రాశాను. ముఖ్యంగా 'వరుసలు', 'పంజరం', 'నానమ్మ' కథలు ఈ కోవకు చెందుతాయని చెప్పవచ్చు.

ఇందులోని చాలా కథలు ఇతరులు రాయలేకపోవడంవల్లనే నేను రాయాల్సి వచ్చింది. చాలామందికి ఇందులోని విషయాలు తెలుసు. అయినా... వాటికి కథల రూపం ఇవ్వడం అంత సులభం కాదని వారికి తెలుసు. అందువల్ల అన్నీ తెలిసినప్పటికీ అందరూ కథలు రాయలేకపోతున్నారు. కొందరే కథలు రాయడానికి కారణం కూడా ఇదే.

కథల్లో యథార్థ చిత్రణతోపాటు, పాత్రల ఆదర్శీకరణతోపాటు. సంక్లిష్టతనుండి స్పష్టతవైపు సాగాలి. చిక్కుబడ్డ దారాలను పోగులు తెగకుండా చిక్కులు తీయాలి. చూడగలిగే స్పష్టత ఉంటే సంక్లిష్టతలన్నీ రంగుల్లో, కథల్లో చిత్రించవచ్చు. జీవితాన్ని స్పష్టంగా చెప్పినప్పుడు అన్ని అంశాలను చిత్రించడం కూడా సాధ్యమే. వాస్తవిక జీవితాలకు జోడించిన కల్పనాశక్తి, ప్రయోగం, ఈ కథల్లో కూరలో ఉప్పులా పరిమితం... జీవితాల, సంస్కృతుల ఆదర్శీకరణ, వాస్తవీకరణ ఈ కథల లక్ష్యం. తద్వారా పాఠకులు, ప్రజలు అనేక విషయాలు తెలుసుకుంటారు. ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకున్నామని ఆనందిస్తారు. మరిన్ని రచనలు చదవడానికి ఉత్సాహం చూపిస్తారు. కాలక్షేపం సాహిత్యం వల్ల ప్రజలకు ఈ ప్రయోజనం సిద్ధించదు.

ఇందులోని కథలు సామాజిక పరిణామాల 'సంసార సాగరం'లోని, కొన్ని నీటిబిందువులను కథలుగా రూపొందించడం జరిగింది. ఈ కథలే మొత్తం సాగరం కాదు. సాగరాన్ని, దాని వైశాల్యాన్ని తెలుపవు. అయినా లోకరీతిని అన్నం మెతుకులాగ తెలుపుతాయి.

సాహిత్యంలో మానవీయత అవసరం. మానవతా విలువలు, సంస్కృతి ప్రతిపాదించడం, ఉన్నతీకరించడం, సాహిత్య కర్తవ్యాల్లో ఒకటి. పత్రికల్లో ఈ కథలు వచ్చినప్పుడు ఎంతోమంది పాఠకులు స్పందించారు. తమ జీవితాలను ఎలా ఉన్నాయో పోల్చుకున్నారు. వాటిని ఎలా తప్పులనుండి సరిదిద్దుకోవాలో తెలుసుకున్నారు. తప్పులు రెండు రకాలు. తెలిసి చేసేవి. తెలియక చేసేవి. కాలక్రమంలో కొన్ని తప్పులు అనుకోకుండా జరిగి పోతుంటాయి.

జీవితం రోజూ రాసే ఒక పుస్తకం. పుస్తకాన్ని కంపోజ్ చేస్తున్నప్పుడు ఎన్నో తప్పులు దొర్లుతుంటాయి. ప్రూఫ్‌లు ఒకటికి రెండుసార్లు చూసినా ఇంకా కొన్ని తప్పులు మిగిలిపోతూనే ఉంటాయి. జీవితంలో ఇలా పుస్తకాలు కంపోజ్ చేసి నప్పుడు దొర్లే తప్పుల్లా అనేక తప్పులు, పొరపాట్లు జరుగుతూ ఉంటాయి. సాహిత్యం, కళలు, ఇతిహాసాలు, విశ్లేషణలు జీవితం అనే పుస్తకంలోని ప్రూఫ్‌లను సరిదిద్దుకునేట్టుగా చేస్తుంటాయి. ఈ జీవితం అనే డైరీలో... పేజీలన్నీ నీవే. రాసే నోట్‌బుక్ నీదే... పెన్ను నీదే... రాసేది నీవే... అందులో ప్రూఫ్ తప్పులు ఉంటూనే ఉంటాయి.

ఇవి కేవలం కల్పనా కథలు కావు. ఈ కథలు ఊహలనుండి పుట్టినవి కావు. ఇవి ఎందరివో స్వీయ చరిత్రలు, జీవిత చరిత్రలు కలిసివున్న సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక చరిత్రను నిక్షిప్తం చేసుకున్న కథలు. స్వీయ చరిత్రలు, జీవిత చరిత్రలు చదవడం ద్వారా వారి అనుభవాల గుణపాఠాలనుండి మన జీవితాలను, అందులోని పొరపాట్లను ప్రూఫ్‌లు దిద్దుకుంటూ జీవిత లక్ష్యాలను స్పష్టంగా నిర్మించుకొని ముందుకు సాగడం జరుగుతుంది. 'చికాగోలో

> అన్నం మెతుకుల వెనక ఎంత శ్రమ ఉందో, ఎంత కథ ఉందో మా తాత తనమాటల్లో సింపుల్‌గా చెప్పాడు. అంతిమంగా అన్నం పరబ్రహ్మం అని దేవునితో సమానమని అన్నాడు. ఇలా సామాజిక పరిణామమంతా మా తాత ఒక అన్నం మెతుకులో చూపేవాడు.

నానమ్మ', 'పాతచీర', 'వరుసలు', 'వేదవతి', 'వరలక్ష్మి', 'ప్రేమధార', 'మమతలు', 'పంజరం', 'మలుపులు', 'వారసత్వం', 'ప్యారసైట్స్' మొదలైన కథలు ఈ లక్ష్యంతో రాయబడ్డాయి.

వాస్తవికతపై ఆధారపడి ఆదర్శపాత్రలను, ఆదర్శ జీవితాలను, సమాజం ఉన్న తీరును చిత్రించడంతోపాటు, అది ఎలా ఉంటే బాగుంటుందో ఆదర్శ సమాజ రూపురేఖలను చిత్రీకరించడం నా లక్ష్యం. తద్వారా కథాచిత్రణలో అనేక పరిమితులెదుర్కున్నాను. ఊహాశక్తి, కల్పన ఏకాస్త ఎక్కువైనా అది వాస్తవాలకు దూరంగా ఉంటుంది. ఊహాశక్తి, కల్పనను ఆదర్శాలను, వాస్తవికతను కలిపి కథ రాయడం శ్రమతో కూడుకున్న పని.

సామాజిక పరిణామాలను కథలుగా మల్చడంలో చాలా శ్రమపడాల్సి వచ్చింది. నవలలుగా ఈ విషయాలు రాయడం సులభం కానీ, కథలుగా ఇమడ్చడంలో అనేక కష్టాలు ఎదురయ్యాయి. 'పంజరం' కథలో 'కూజాలో ఏనుగును పెట్టాలని' బీర్బల్ కోరిన కథలాగ కథా ప్రక్రియ పరిమితులు ఎదుర్కోవడం జరిగింది.

2

పారిశ్రామిక అభివృద్ధి ద్వారానే ఆధునిక అభివృద్ధి సాధ్యం అని అంతదాకా నమ్మిన మాకు పారిశ్రామిక రంగంలోని ఉపాధి అవకాశాలు కూడా కోల్పోవడం విషాదకరం. ఇది ఒక కొత్త పరిణామం అన్పించింది. నేను పుట్టి పెరిగిన సామాజిక వర్గం మహారాష్ట్రలో చాలాకాలం కార్మికులుగా పనిచేశారు. ఆ తర్వాత ఉపాధికోల్పోతూ వచ్చారు. సింగరేణిలో కూడా ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగాయని సంతోషించిన తరం గడిచిపోకముందే ఉపాధినుండి నెట్టివేయబడ్డారు.

యాంత్రికీకరణ యొక్క అతివ్యాప్తి పారిశ్రామిక, కార్మికులను కూడా నిరుద్యోగులుగా మారుస్తూ వస్తున్నది. ప్రపంచీకరణ, మార్కెటీకరణ శక్తులు పెను తుఫానుగా ప్రపంచమంతటా విధ్వంసాన్ని సృష్టిస్తూ ముందుకు సాగుతున్నాయి. ఈ పరిణామాలు ఈ సంపుటిని ఒక మొత్తంగా పరిశీలించినప్పుడు అర్థమౌతాయి.

'చికాగోలోని నానమ్మ' గతాన్ని ప్రేమిస్తుంది. కొడుకు కోడలుతోపాటు మనవడు భరత్‌వంటి యువతరం గతాన్ని వదిలించుకుంటారు. స్వప్నవంటి మనవరాలు గతం లేకపోతే వర్తమానం లేదు అని అంటారు. వర్తమానమే ముఖ్యం. కొందరు వర్తమానంలోనే గతం పునర్జన్మిస్తుంది. అందువల్ల గతం అక్కరలేదు అంటారు. మరికొందరు భవిష్యత్ కూడా వర్తమానంలోనే ఉంటుంది. ప్రతిదీ వర్తమానమే. గతం, భవిష్యత్ అంటూ వేరేలేవు అంటారు.

రెంటిలోను సత్యం ఉంది. వీటిని ఏకపక్షంగా కొట్టేయడం కానీ, సమర్థించడం కానీ సాధ్యం కాదు. మనవరాలు స్వప్న గతాన్ని ప్రేమించనవసరం లేదు, నిరాకరించాల్సిన అవసరం లేదు. గతాన్ని గతంగా చూడాలి. గడిచివచ్చిన దశలుగా గౌరవించాలి. అంతేగాని గతాన్ని పట్టుకొని వేలాడకూడదు. సమాజం, సంస్కృతి నిరంతరం ముందుకు సాగుతూనే ఉంటుంది అని అంటుంది. నూతనత్వాన్ని ఆహ్వానించాలి. అందుకు హృదయాన్ని తెరిచి ఉంచాలి. దాన్ని వ్యతిరేకిస్తే వారిని వదిలివేసి సమాజం నూతన సంస్కృతి ముందుకు సాగుతూనే ఉంటుంది. నూతనత్వాన్ని అంగీకరిస్తే కనీసం నానమ్మలా గౌరవమైనా మిగులుతుంది. స్వప్న పెళ్లి కాకముందే నానమ్మను తీసుకొని తల్లిదండ్రులనుండి వేరుపడతానని అనడంలో దీన్ని గమనించవచ్చు.

'పాతచీర' కథలో మానవ సంబంధాలు కాలక్రమంలో ఎలా శిథిలమౌతూ నవతరం మానవ సంబంధాలు కొత్తగా ఎలా ముందుకు వస్తుంటాయో తెలుపుతుంది. ముసలివాళ్లు ఇంటి పెత్తనం క్రమంగా కోల్పోయి ఇంటివెనుక బతికేవాళ్ళుగా మారిపోతున్న క్రమం కనపడుతుంది.

'వరుసలు' కథలో అంతదాకా ఉన్న నువ్వులనూనె గానుగలు, వ్యవసాయంతో ఎదిగిన సామాజిక వర్గం నూనెమిల్లులు రావడంతో బట్టల మిల్లు కార్మికులుగా మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ రాష్ట్రాలకు వలస వెళ్లారు. అక్కడ కొందరు కొన్ని తరాలు జీవితాలు గెలుచుకున్నారో, ఓడిపోయారో గానీ ఆ తర్వాత అందరికీ ఓటమి పాలు ఎక్కువౌతూ వచ్చింది. పారిశ్రామిక కార్మికులు జీవితంలో ఎదిగే బదులుగా ఎందుకు శిథిలమౌతూ వచ్చారు? చేనేత రంగం వికాసాన్ని అడ్డుకుంటున్న మానవ కల్పితాలు ఏవి?

'వరలక్ష్మి' కథ ఒక ప్రత్యేక అంశం చెప్పాలని రాశాను. ప్రతి కుటుంబం ఒక తరందాకా సోషలిస్టు సమాజాన్ని, సామాజిక న్యాయాన్ని ఆచరిస్తుంది. పెంచి పోషిస్తుంది. మలితరం దాన్ని వదిలివేయడం వల్ల అసమానతలు పెరిగే క్రమాన్ని చిత్రించడానికి ఈ కథా వస్తువును తీసుకున్నాను.

'తులసి' కథ తల్లిదండ్రుల పట్ల కొడుకు కోడళ్ల ప్రవర్తించే తీరుతో వాళ్ల పిల్లలు ఎలా మారుతుంటారో తెలుపుతుంది. ఆత్మీయత కోసం తల్లులు వృద్ధాప్యంలో ఎంత అల్లాడతారో ఈ కథలో చూడవచ్చు.

'వేదవతి' కథ తన జీవితాన్ని తన చేతుల్లో లేనప్పుడు ఒడిదుడుకుల పాలైనా తన పట్టుదలతో, ధైర్యంతో తిరిగి జీవితాన్ని గెలుచుకునే క్రమాన్ని చిత్రిస్తుంది. ఇందుకు భిన్నంగా ఊహాకల్పిత ఆదర్శాలకు బలియై తిరిగి ఆ జీవితం కావాలని కోరుకునే దురదృష్టవంతురాలు గురించి 'ప్రేమధార' కథ తెలుపుతుంది.

'పంజరం', 'మమతలు' కథలను రాజకీయ, సామాజిక విశ్లేషణ అందించడానికి కథా రూపం ఇస్తే బాగుంటుంది కదా అని రాశాను. 'పంజరం' కథలో రెండు అంశాలు చిత్రించాలనుకున్నాను. ఒకటి కుటుంబ వ్యవస్థ గురించి. కుటుంబ వ్యవస్థ స్వార్థాన్ని నేర్పుతుంది. కుటుంబం ఒక పంజరం. ఒక జైలు. అందువల్ల కుటుంబ వ్యవస్థ అంతరించాలని అంటున్నారు. కుటుంబం మొత్తం సమాజాన్ని ప్రేమించే సంస్కృతిని నేర్పితే, కుటుంబం విచ్ఛిన్నమయ్యే అవసరం లేదు. ఇది ఒక అంశం. రెండో అంశం... కార్మికవర్గం నుండి, పేదరికం నుండి కష్టపడి పారిశ్రామిక వేత్తలుగా ఎదిగినవారికి... తరతరాలుగా సామాజిక ఆధిపత్యంలో ఉంటూ, మధ్య తరగతి ఆలోచనల తాలూకు పంజరంలో జీవిస్తూ, సమాజాన్ని శాసిస్తూ... వస్తున్నవారికి మధ్య సంబంధాలు, వారి సంస్కృతిలో, ఆలోచనల్లో వైవిధ్యం... అంతరాలు..., వైరుధ్యాలు... ఎలా ఉంటాయో చెప్పడం.

'వారసత్వం' కథలో1930 నుంచి సామాజిక పరిణామంలో ఏం జరుగుతూ వచ్చిందో చిత్రించాను. ఆ తర్వాతి పరిణామాలను 'మమతలు' కథ తెలుపుతుంది. 'ప్రశాంతం', 'నానమ్మ' కథల్లో చేనేత పద్మశాలి సామాజిక వర్గాలు పాత కులవృత్తులు, కొత్త వృత్తులు కూడా కోల్పోయి ఎలా జీవితాలు శిథిలమౌతున్నాయో చిత్రించాను.

ప్రపంచీకరణ ప్రభావాలతో పాత వృత్తులు, కొత్తవృత్తులు రెండూ కోల్పోతున్న తీరును 'ప్రశాంతం' కథ తెలుపుతుంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రపంచీకరణలో సాఫ్ట్‌వేర్ రంగంలో పెరిగిన ఉపాధి అవకాశాలను పేదలుకూడా అందిపుచ్చుకొని ఎదిగిన తీరు 'బతుకుపయనం' కథ తెలుపుతుంది.

'ఇంటల్లుడు' కథ ఎందరో జీవితాలకు సాక్ష్యం. చాలామంది ఇంటల్లుళ్ళు అత్తగారి బంధువులకు సేవలందించారు. ఆ కోణాన్ని ఎవరూ చిత్రించకపోవడం బాధించింది. అది నా కర్తవ్యంగా చిత్రించాను.

'పంజరం', 'తులసి', 'ప్యారసైట్స్' కథల్లో కుటుంబ వ్యవస్థ స్వార్థాన్ని ఎలా నేర్పుతున్నదో తల్లిదండ్రులు అందుకు ఎలా కారణమౌతున్నారో చూడవచ్చు. పిల్లల పెంపకంలో మార్పు రావాలి. కుటుంబం ఒక పాఠశాల. ఇంట్లో పిల్లలున్నారని గుర్తుంచుకొని ఇతరులపట్ల, పెద్దలపట్ల, తల్లిదండ్రులపట్ల ప్రవర్తించాలి. వారి ప్రవర్తన ద్వారా పిల్లలు నేర్చుకుంటారని గమనించాలి.

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని సర్ సిల్క్ బట్టల మిల్లును బిర్లా మూసివేశాడు. దానివల్ల తొమ్మిదివేల మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. పిల్లల పెళ్ళిల్లు చేయలేక పోయారు. వారి జీవితాలు ఎలా కొడిగట్టిపోయాయో 'ప్రేమధార' కథలో చిత్రించాను.

జీవితంలోని కఠిన వాస్తవాలను, 'ప్రేమధార', 'ప్రశాంతం', 'వేదవతి', 'తులసి', 'ప్యారసైట్స్', 'పంజరం', 'నానమ్మ', 'వరుసలు' మనముందుంచుతాయి. జీవితంలో లేనిదేదీ ఈ కథల్లో రాయలేదు. ఇంకా ఎంతో జీవితాన్ని చిత్రించడం కథ పరిమితి రీత్యా కథ వెలుపలే ఉండిపోయింది.

'వరలక్ష్మి', 'తులసి', 'ప్రేమధార', 'ప్రశాంతం' వంటి కథలు రాస్తున్నప్పుడు అందులో చిత్రించడానికి ప్రాతిపదికలైన సజీవ పాత్రలు, జీవితాలు, సంఘటనలు గుర్తొచ్చి ఏడ్చేశాను. ఆ దుఃఖంలో ఎంతమేరకు రాయగలిగానో తెలియదు.

సుప్రసిద్ధ దర్శకులు శ్యాంబెనగల్ 1985లో పోచంపల్లి పద్మశాలి కులాల చేనేత వృత్తి... జీవితం గురించి 'సుస్మాన్' అనే గొప్ప సినిమాను తీశారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అది ఎన్నో అవార్డులు పొందింది... వారు చేసిన కృషి తర్వాత ఎన్నో ఏళ్ళకు కానీ నేను మావాళ్ళ సామాజిక వర్గ నేపథ్యాన్ని, పరిణామాలను చిత్రించడానికి పూనుకోలేకపోయాను.

ఇది చేనేత పద్మశాలీల జీవితాల గురించిన ఏర్చి కూర్చిన ప్రత్యేక కథల సంపుటిగా కనిపించడంలో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. అయితే ఇది అందుకు పరిమితమైంది కాదు. పద్మశాలీల గురించి మీరు రాయకపోతే ఎవరు రాస్తారు అని అడిగినందుకు ఆ సామాజిక వర్గంలో పుట్టి పెరిగినవాడిగా కొన్ని రాయడం అవసరమేనని ప్రపంచ పరిణామాలను అన్ని సామాజిక వర్గాల్లో, దేశవ్యాప్తంగా వస్తున్న మార్పులను, కుటుంబాలను వాటి పరిణామాలను చిత్రిస్తూ వాటికి పద్మశాలీలు అని పేరు పెట్టాను. అంతే. ఎవరి జీవితమైనా ఇందుకు భిన్నంగా ఏమీ లేదు. ఈ కథల సంపుటిలో ఆధునిక అభివృద్ధి, సైన్స్, టెక్నాలజీ జీవితంలో ప్రవేశించిన మేరకు వస్తున్న మార్పులు... సామాజిక పరిణామాలు... మానవ సంబంధాల తీరుతెన్నులు... సంస్కృతిలో, ఆలోచనల్లో జీవన విధానాల్లో చోటు చేసుకుంటున్న మార్పులు చిత్రించబడ్డాయి.

ఇందులోని కథలు 1996 నుండి 2013 మధ్య రాసినవి. పత్రికల్లో వచ్చినప్పుడు కొంత ఎడిట్ చేసినట్లున్నారు. పత్రికల్లో అచ్చయ్యాక చాలామంది కథల గురించి తమ అభిప్రాయాలు చెప్తూ... అనేక సూచనలు కూడా చేశారు. వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆయా కథల్లో కొన్ని మార్పులు, చేర్పులు చేశాను. ప్రతి కథలో ఈ మార్పును గమనించవచ్చు. పత్రికల్లో కథ ప్రచురించడానికి స్థలాభావం పరిమితి ఉంటుంది. అందువల్ల అనేక విషయాలను వదిలివేసి ముఖ్యాంశాలు మాత్రమే కథగా రాయడం జరుగుతుంది. పుస్తకంగా వేసినప్పుడు ఆ పరిమితిలోనే వేయడం దేనికి? ఆ కథలో చెప్పదలుచుకున్న విషయాన్ని కథానిక పరిమితిలో ఎంత చెప్పవచ్చో అంతమేరకు కొత్తగా చేర్చడం అవసరం. ఇలా పత్రికల్లో, కథా సంకలనాల్లో చేర్చిన తర్వాత కూడా ఈ కథల సంపుటిగా తెస్తున్నప్పుడు చాలా మార్పులు, చేర్పులు చేశాను. నాకు నచ్చేదాక కథల్లో మార్పులు చేర్పులు చేస్తూనే వచ్చాను. అందువల్ల ఇవి కొత్తగా మళ్లీ రాసిన కథలుగానే భావించవచ్చు.

ఈ కథలు చదివి మీ స్పందన తెలుపాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉపమానాలు పేనలేను

నేను ఉపమానాలు పేనలేను
ఉపోద్ఘాతాలు అసలే చెప్పలేను
గుండెను పిండలేను
మనసును తొలుచలేను
అందరిని ఆకర్శించుకోవాలనే ఆశలేదు
ఉన్నతుని అనే చెప్పుకోవాలనే
ద్యాసలేదు.
నాకోసం నావారు ఉంటారు
వారి ద్యాసలో
నా విశ్వాసాన్ని విశ్వసిస్తరు
రేపటి ఉదయంలో
హృదయాన్ని అందిస్త..
నేను ఓ నిశ్శబ్దంలో ఘనీభవిస్తే
వారి చూపుల ప్రేరణతో ద్రవీభవిస్త
మధురమైన
భావాల కవితనై ప్రవహిస్తా.
ఎప్పుడు నేను ఏకాకినే
నాలోనేను ఉన్నప్పుడు
తరువాత నిజమైన కవిత్వ బంధువునే
అప్పుడప్పుడు
నా లోకంలోంచి నిశ్శబ్దంగా
మీ లోకంలోకి వలస వస్తుంటాను.
మీ ఆత్మీయ తీరాల చుట్టూ
నా కవిత్వం అంచును
నిలుపుతుంటా.
నా మనసులోతులో వారే
నా భావాల లోతులో వారే
ఎవరు స్వీకరించినా
స్వీకరించకపోయిన
నేను చెప్పేది ఇది నిజం
నిత్యం ఎక్కడో ఒకదగ్గర
కన్నీటి గాథలో
నా కవిత్వాన్ని తడుపుతుంట.
మనం సగటు మనుషులం
మనలో ఏ చాటువులు లేవు
మనబతుకులో ఏదో ఓ సిద్ధాంతం
ఎవరికి
తెలువకుండానే లేవనెత్తుతుంది
చాలామందికి తెలువదు.
మన అనుబంధంలో అనుకోని...
అవరోధాలు
ఎన్నెన్నో రెచ్చగొడుతుంటాయి!.
మాటలతో మత్తెక్కించే మస్తిష్కాలెన్నో
అప్పుడప్పుడు గుండెల్ని
గాయపరుస్తుంటాయి..
మోయలేనంత బాధను
మోపుతుంది
సృష్టిస్తుంది లోతుల్ని
చూపిస్తుంది లోయల్ని..
అనంత శూన్యంలో
పరుగెత్తమంటుంది.
అప్పుడే వివిధ పార్శ్వాలతో కూడిన
బాహువులు
కవిత్వపు అగ్ని జ్వాలలై లేస్తుంది
రాలే నిప్పురవ్వలై
కాల్చేస్తుంది కలతల్ని!..
కూల్చేస్తుంది మానసిక ఒత్తిళ్ళను!..
ఓ ఆకృతి తెస్తుంది ప్రభాతాన్ని...
ఓ అద్భుతం
నింపుతుంది వసంతాన్ని.
నా కవితకు గుండె ఉంది
నిండైన మనసు ఉంది
అప్పుడప్పుడు
క్రోధం పుడుతుంది
కోపం తెప్పిస్తుంది
ఆర్ద్రత ఉంది
అనురాగం పంచుతుంది
అలక ఉంది ఆలోచింప జేస్తుంది
ప్రేమను పేనుకొనే ప్రాణం ఉంది
ఇంతకన్నా కవిత్వాన్నికి
ఏమి ఉండాలి
అందరికొరకై కవిత్వం పుట్టాల్లి
కొందరిని పలుకరిస్తూ
పలువరిస్తు ఉండాలి!!...

-అంబటి నారాయణ
9849326801

బాలల కథా సంకలనం

సుమారు ఒక అర్థ శతాబ్దం నుండి అంటే కంప్యూటర్‌లు, సాఫ్ట్‌వేర్ రంగం ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చాక ప్రపంచ పటం సముద్రమంత మార్పుకు లోనయింది. అన్ని రంగాలలోనూ వేగం చోటు చేసుకుంది. వ్యాపార మయం అయిపో యింది. సంస్కృతికి జీవగర్రయైన సాహిత్యాన్ని పట్టించుకునే వారు కరువయ్యారు. ఈ నేపథ్యంలో గ్రీష్మంలో తొలకరి జల్లులా రచయిత్రి, కవయిత్రి సాహిత్య విమర్శకురాలు డా॥ కొండపల్లి నీహారిణి నడుం బిగించారు. గృహిణిగా బాధ్యతలు నెరవేర్చుతూనే, 'మయూఖ' అను అంతర్జాల పత్రికను స్థాపించి తెలుగు సాహిత్య సంరక్షణం గావిస్తున్నారు. కథ, వ్యాసం కవిత్వం- కాదేదీ అనర్హం అంటూ తెలుగు రచయితలను తమ పత్రిక ద్వారా ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

అత్యంత ప్రభావపూరితమైన బాల సాహిత్యానికి మయూఖలో సముచిత స్థానం కల్పించి, బాల కథా రచయితలైన పెద్దవారిని, మరియు బాలురను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అద్భుత లోకాలకు బాలురను తీసుకు వెళ్ళగలిగేది, వారిలో జిజ్ఞాస రేకెత్తించగలిగేది, చిన్నతనాన వారిని మంచి మార్గంలోకి నడిపించగలిగేది, వారికి అత్యంత ఇష్టమైన- కథా ప్రక్రియను 'మయూఖ' దోహదం చేస్తున్నది. ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగా లోగడ మయూఖలో ప్రచురించబడిన 35 పిల్లల కథలను 'బాల కథా మయూఖం" అన్న పేరుతో తీసుకువచ్చిన కథల సంకలనమిది. ఇందు లోని కథలు పిల్లల మానసిక ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందిస్తాయి. విజ్ఞానవంతులను చైతన్యవంతులను చేసి భావికి బంగారు బాటలు వేస్తాయి. 'మొలక' మాసపత్రిక సంపాదకులు శ్రీ వేదాంత సూరిగారు అన్నట్లు' కథలు పిల్లలలో జిజ్ఞాసను పెంపుచేసి ప్రశ్నించే తత్వాన్ని పెంచుతాయి". సంకలనంలో 20

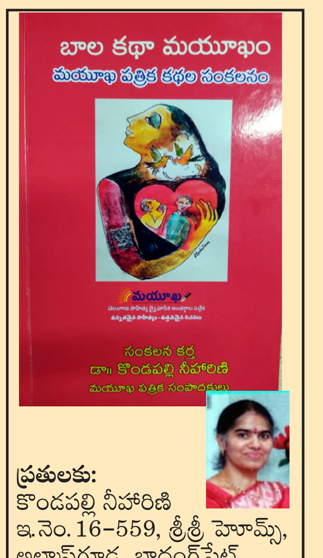

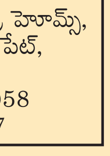

ప్రతులకు:
కొండపల్లి నీహారిణి
ఇ.నెం.16-559, శ్రీశ్రీ హెూమ్స్,
అల్మాస్‌గూడ, బాదంగ్‌పేట్,
బాలాపూర్ మం॥
హైదరాబాద్-500 058
సెల్: 9394592727

కథలు పెద్దవారు వ్రాసినవి కాగా, మిగిలిన 15 కథ/ వ్యాసాలను చిన్నారులు వ్రాసారు. ఒద్దిరాజు మురళీధర్ రావు శాంతి ప్రబోధ, సంగనభట్ల చిన రామకిష్టయ్య కూర చిదంబరం. కందేపిరాణిప్రసాద్, సమ్మెట ఉమాదేవిలాంటి బాలల కథా రచయితలు తమ కథల్లో నీతిని బోధించారు. తలిదండ్రులకు తమ పిల్లలందరూ సమానమేనన్నారు. బాధ్యతలు సరైన పద్ధతిలో నిర్వహించాలని లేకపోతే అతివృష్టి అనావృష్టి అవుతుందన్నారు. భిన్నత్వంలోనే ఏకత్వం అందం అన్నారు. సోమరితనం కూడదు అని చెప్పారు. చెప్పుడు మాటలు విని మోస పోవద్దని, దూరపు కొండలు, నునుపు అని తెలియచేసారు. శ్రీ రామచంద్రుడు, గజేంద్రుడు, వేదవ్యాసుడు, అశ్వత్థామ, విశ్వామిత్ర, వాల్మీకి, మంథరలాంటి పౌరాణిక పాత్రలను బాలురు విశ్లేషించిన తీరుబ బాగుం ది. అంత చిన్న వయసులోనే వారికి ఉన్న పరిణతి గమనిస్తే, చదువరి అబ్బుర పడతాడు. చిన్నారి సాత్విక లక్ష్మణుడి తల్లియైన సుమిత్రలో వివేకం, ఉదాత్తత గమనించింది. సముదాటి గౌతమ్ భారతం కథ కుక్కతో మొదలై (జనమేజయుడి యజ్ఞ) కుక్కతో ముగుస్తుందని (స్వర్గారోహణం) చెప్పటం చిరంజీవి కుశాగ్రబుద్ధికి, శోధనాసక్తికి గొప్ప తార్కాణం.

తెలుగు భాషలో సాహిత్యం ప్రాముఖ్యత ఇతర దక్షిణ భారత దేశ భాషలకంటే తక్కువే! అందునా బాల సాహిత్యం పాలు మరీ తక్కువ! చదవాలన్న ఉత్సాహం చిన్నారులకు ఉన్నా, తలిదండ్రుల ఆర్థిక సాయంపై ఆధారపడాలి. అందునా, ఏదైనా సందర్భాలలో బహుమతిగా పుస్తకాలు ఇచ్చే అలవాటు మనలో చాలా తక్కువ.

ఈ మధ్యకాలంలో ఈ 'ట్రెండ్' మారుతున్నది. జన్మదిన పార్టీలు మరి ఇతర బాలుర పార్టీలకు పుస్తకాలను గిఫ్ట్‌గా ఇస్తున్నారు. పిల్లల అభిరుచులు ఏమిటో కనుక్కొని పెద్దలు తమ పిల్లలకు మంచి మంచి పుస్తకాలను అందచేస్తున్నారు.

ఈ దిశగా డా॥ కొండపల్లి నీహారిణి చేస్తున్న తన వంతు ప్రయత్నం బహుధా ప్రశంసనీయం. బాల సాహిత్యానికి బంగారు బాటలు వేస్తోన్న నీహారిణి గారికి అభినందనలు.

- కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

చిలుక తెలివి

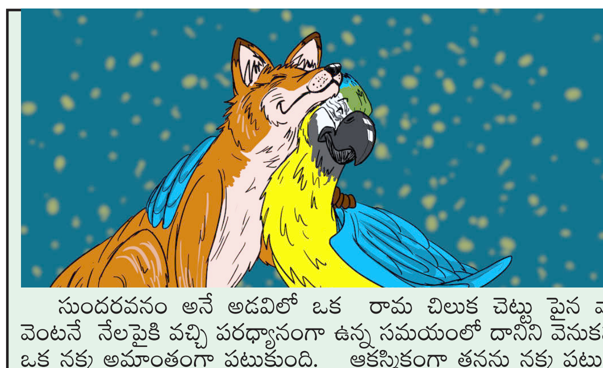

సుందరవనం అనే అడవిలో ఒక రామ చిలుక చెట్టు పైన వాలింది. అది వెంటనే నేలపైకి వచ్చి పరధ్యానంగా ఉన్న సమయంలో దానిని వెనుకనుంచి వచ్చిన ఒక నక్క అమాంతంగా పట్టుకుంది. ఆకస్మికంగా తనను నక్క పట్టుకునే సరికి ఆ చిలుక ఆశ్చర్యపోయింది. అది ఇక తనకు నక్క చేతిలో చావు తప్పదనుకొంది. ఆ నక్క చిలుకను పట్టుకొని సంతోషంతో పరిగెత్త సాగింది.

ఆ చిలుక ఒక వేటగాడిని ఉదయమే చూసింది. అది ధైర్యంగా " ఓ నక్కా! ఈ అడవిలో ఒక వేటగాడు తిరుగుతున్నాడు. అతడు మీ నక్కల కొరకే ఈ అడవికి వచ్చాడట. నేను చెప్పేది నిజం. కావాలంటే మా పక్షులను వేటినైనా నీవు అడుగు. నీకే తెలుస్తుంది. ఒక పెద్ద వలతో అతడు తిరగడం నేను చూశాను. నీవు ఈ వైపుకు వెళ్ళకు. అతడు ఈ వైపే ఉన్నాడు" అని అంది .

అది విన్న నక్క "అదేం కాదు. నువ్వు తప్పించుకోవాలని ఈ మాటలు చెబుతున్నావు. ఎక్కడైనా పక్షుల కొరకో,ఇతర జంతువుల కొరకో వేటగాడు వస్తాడు కానీ మా నక్కల కొరకు ఎవ్వరూ రారు.నీవు చెబుతున్నవి అన్నీ అబద్ధాలే. ఈ వైపు వేటగాడు ఉండడని నాకు తెలుసు" అని అంది. ఇంతలో చిలుక చెప్పినట్లే ఒక వేటగాడు ఒక వలతో పాటు వాటికి ఎదురుగా ఆ దారిలో రాసాగాడు. అతడు " ఓ నక్కా! ఆగు...ఆగు.." అంటూ కేక పెట్టాడు. అతడిని చూసిన నక్క భయంతో ఆ చిలుక చెప్పినది నిజమేననుకొని దానిని వదిలిపెట్టి వెనుకకు తిరిగి పారిపోయింది.

అతడు వెంటనే ఆ చిలుక పైన వలను విసిరాడు. అతడు పక్షుల వేటగాడు. అందువల్ల అతని వలలో చిలుక చిక్కింది. అది నక్క నోటిలో గాయపడటం వల్ల పైకి ఎగరలేకపోయింది. ఆ వేటగాడు చిలుక వలలో పడినందుకు ఎంతో సంతోషించి" అమ్మయ్యా! ఇక్కడికి మిగతా పక్షులు వస్తాయి. వాటిని కూడా నేను వేటాడవచ్చు" అని అనుకున్నాడు. చిలుక తాను అజాగ్రత్తగా ఉండి ముందు నక్కకు చిక్కినందుకు ఎంతో విచారించింది. అది తప్పించు కున్నప్పటికినీ ఈ వేటగానికి చిక్కినందుకు మరెంతో చింతించింది. కొన్ని పక్షులు చిలుకను విడిపించుటకు వచ్చి ఆ వేటగాన్ని చూసి భయంతో పారిపోయాయి .చివరికి ఆ చిలుకకు ఒక ఉపాయం తోచింది. అది వెంటనే ఆ వలలో వేటగాడు చూస్తూ ఉండగా గిలగిలా కొట్టుకోవడం ప్రారంభించింది. అది చూసిన వేటగాడు "అయ్యో! ఈ చిలుక నక్క నోటికి చిక్కి గాయపడింది. ఇది ఇక బ్రతకదు. చావబోయే ఈ చిలుక నాకెందుకు? ఈ చిలుకను వదలిపెట్టి ఇతర పక్షుల కొరకు వెళ్లడం మంచిది" అని ఆ వలను తప్పించి వలతో పాటు వెళ్లిపోయాడు.కొద్దిసేపు ఆగిన తర్వాత అతడు వెళ్లిపోవడం చూసిన ఆ చిలుక ఎంతో సంతో షించింది. అది కొద్దిగా తేరుకొని అమాంతంగా రెక్కలతో పైకి లేచి తన నివాసా నికి వెళ్ళిపోయింది. దాని ఉపాయానికి మిగతా పక్షులన్నీ ఆ చిలుకను అభినందించాయి.

-సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి హెలెన్ కెల్లర్

అమెరికాకు చెందిన హెలెన్ కెల్లర్ ప్రఖ్యాత రచయిత, అంగవైకల్య హక్కుల పరిరక్షకురాలు, న్యాయవాది, రాజకీయ కార్యకర్త, పౌర హక్కుల పరిరక్షకురాలు, శ్రామికవర్గ పక్షపాతి, ఉపన్యాసకురాలుగా తనదైన బహుముఖీయ ప్రజ్ఞాశాలి. చిరుప్రాయంలోనే బ్రేయిన్ ఫీవర్ కారణంగా కంటి చూపును కోల్పోయి, చెవిటితనం ఉన్నప్పటికీ ఆత్మవిశ్వాసంతో తన జీవితాన్ని అందరికీ ఆదర్శప్రాయంగా కొనసాగించారు. లక్ష్య సాధనకు అంగవైకల్యం అడ్డుకాదని, తను చీకట్లో నిలిచి ప్రపంచానికి దీపస్తంభంగా మార్గనిర్ధేశనం చేసిన హెలెన్ కెల్లర్ ప్రతిభ అద్వితీయం, అనన్యసామాన్యం, అనుసరణీయం.

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి:

27 జూన్ 1880న అమెరికా అలబామాలో కేట్ ఆడమ్స్, కల్నల్ ఆర్థర్ కెల్లర్ దంపతులకు జన్మించిన హెలెన్ కెల్లర్ రెండవ ఏటనే కంటి చూపును, వినికిడిని కోల్పోయారు. తన 7వ ఏట గురువు అన్నే సుల్లివన్ సహాయంతో చదవడం, వ్రాయడం నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారు. వినికిడి సమస్యల పట్ల కృషి చేస్తున్న గ్రాహం బెల్, టెలిఫోన్ అవిష్కర్తను కలిసి సూచనలు, సలహాలు పొందారు. 1894లో 'రైట్-హుమాసన్', 'హోరేస్ మన్' బధిరుల పాఠశాలలో విద్యాభ్యాసం ప్రారంభించారు. 1896లో 'కేంబ్రిడ్జ్ స్కూల్ ఫర్ లేడీస్'లో చేరి విద్యార్జన కొనసాగించారు. 1904లో తన 24వ ఏట హార్వర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి డిగ్రీ పొందిన ప్రథమ చెవిటి, కంటి చూపు లేని మహిళగా రికార్డు సాధించారు. తన గురువు అన్నా సుల్లివన్‌ను 1905లో వివాహమాడిన హెలెన్ 1924 – 68 కాలంలో 'అమెరికన్ ఫౌండేషన్ ఫర్ ది బ్లైండ్' వేదికగా అమెరికాతో పాటు 35 దేశాలు పర్యటించి అంధుల సమస్యల పట్ల బహుళ ప్రచారాలు నిర్వహించారు. ప్రముఖ అమెరికన్ రచయిత్రిగా 14 పుస్తకాలు, వందల కొద్ది ఉపన్యాసాలు, 500లకు పైగా వ్యాసాలు రచించిన హెలెన్ కెల్లర్ జంతుజాలం నుంచి మహాత్మాగాంధీ వరకు అనేక అంశాలను లోతుగా స్పృశించారు. దివ్యాంగుల పక్షపాతిగా కెల్లర్ జీవితాంతం అవిశ్రాంతంగా శ్రమిస్తూనే కార్మిక హక్కులు, మహిళా వికాసం, ప్రపంచ శాంతి విషయాల్లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రచారం చేశారు.

ప్రముఖ సాహితీవేత్త:

'అమెరికన్ సివిల్ లిబర్టీస్'లో సభ్యత్వం తీసుకొని అవిశ్రాంతంగా శ్రమించారు. 1909లో అమెరికా సోషలిస్ట్ పార్టీలో చేరారు. 1903లో తన 22వ ఏటనే ఆత్మకథ 'ది స్టోరీ ఆఫ్ మై లైఫ్' అను పేరుతో రచించి ప్రపంచ దృష్టిని ఆకర్షించగలిగారు. దీనితో పాటుగా 'ఆప్టిమిజమ్', 'ది వరల్డ్ ఐ లివ్ ఇన్', 'మై రిలిజియన్', 'హెలెన్ కెల్లర్స్ జర్నల్', 'ది ఓపెన్ డోర్' లాంటి పలు పుస్తకాలు రచించారు. 27 జూన్ రోజున అమెరికా 'హెలెన్ కెల్లర్ డే'గా పాటించుట జరుగుతున్నది. 1971లో 'అలబామా ఉమెన్ హాల్ ఆఫ్ ఫేమ్'గా ఖ్యాతిని గడించారు. 1964లో నాటి అమెరికా అధ్యక్షుడు లిండన్ బి జాన్సన్ చేతుల మీదుగా 'ప్రెసిడెన్సియల్ మెడల్ ఆఫ్ ఫ్రీడమ్' అత్యుత్తమ పౌర పురస్కారం పొందారు. కెల్లర్ 87వ ఏట 01 జూన్ 1968న తుది శ్వాస విడిచారు.

అరుదైన క్రియాశీలత:

అతి చిరుప్రాయంలోనే వినికిడి, కంటి చూపు కోల్పోయిన హెలెన్ కెల్లర్ నిరాశ చెందకుండా ప్రజలతో కమ్యునికేట్ చేసుకోగలగడం, చేతి వేళ్ళతో సైగల భాష నేర్చుకోవడం, ఇతరుల పెదవుల కదలికలను (టచ్-లిప్ రీడింగ్) చేతులతో స్పృశిస్తూ అర్థం చేసుకోగలగడం, టైప్ చేయగలగడం, ఫింగర్-స్పెల్లింగ్, బ్రెయిలీ లిపి లోతులు తెలుసు కోగలగడం లాంటి విలక్షణతలతో బంధిరులకు, అంధులకు ఆత్మవిశ్వా సం నింపగలిగారు. చెవిటితనం, అంధత్వంతో బాధ పడే దివ్యాంగల చికిత్స నిమిత్తం వి 2 మిలియన్ల నిధులను 'అమెరికన్ ఫౌండేషన్ ఫర్ ది బ్లైండ్' సంస్థకు హెలెన్ కెల్లర్ సేకరించగలిగారు. జీవిత చరిత్రను 'ది మిరకిల్ వర్కర్' పేరున చలన చిత్రంగా తీయగా, దానికి 'పులిట్జర్ ప్రైజ్'తో పాటు రెండు అకాడమీ ఆవార్డులు కూడా రావడం జరిగింది.

అంతర్జాతీయ లయన్స్ సంస్థకు ప్రేరణాత్మక పిలుపు:

30 జూన్ 1925న అంతర్జాతీయ లయన్స్ సంస్థ సమావేశంలో మాట్లాడుతూ అంధత్వంతో చీకట్లో మగ్గుతున్న అభాగ్యుల పాలిట చూపును ప్రసాదించే సేవకులుగా అంధత్వ నివారణకు (నైట్స్ ఆఫ్ బ్లైండ్) కృషి చేయాలని లయన్స్ స్వచ్ఛంధ సేవాకార్యకర్తలకు పిలుపునిచ్చారు. ఈ పిలుపును సేవా మంత్రంగా భావించిన లయన్స్ అంతర్జాతీయ సంస్థ తమ కార్యాచరణలో అంధత్వ నివారణకు పెద్ద పీట వేస్తూ 'సైట్ ఫస్ట్' పేరుతో నేటికి అంధత్వ నివారణకు అవిరళ కృషి చేయడం జరుగుతున్నది.

అరుదైన గౌరవం:

కెల్లర్ ప్రతిభను గుర్తించిన అమెరికన్ అధ్యక్షులు 'గ్రోవర్ క్లీవ్లాండ్' నుంచి 'లిన్డన్ జాన్సన్' వరకు అందరూ తమ నివాసం 'వైట్ హౌజ్'కు ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించడం విశేషం. అమెరికన్ ప్రథమ 'గుడ్‌విల్ అంబాసిడర్ టు జపాన్'గా నియమింపబడిన హెలెన్ కెల్లర్ జీవితం దివ్యాంగులకే కాకుండా సాధారణ ప్రపంచ మానవాళికి కూడా ఆదర్శంగా నిలుస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. 'సూర్యకిరణాలను చూసే వారికి తమ నీడ కనిపించదు' అనే నినాదంతో తన జీవిత లక్ష్యాలను ఛేదించుటలో వైకల్యం అడ్డురాలేదని రుజువు చేసిన హెలెన్ కెల్లర్ ప్రతిభ అసామాన్యం, తన మానవీయ కోణం అనుసరణీయం.

(దివ్యాంగురాలు హెలెన్ కెల్లర్ జన్మదినం 27 జూన్ సందర్భంగా)

– డా॥బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
9949700037

అంజన్న సన్నిధికి.. 29న రానున్న ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్

అమరావతి, జూన్ 26 :ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉప ముఖ్యమంత్రి కొణిదల పవన్ కళ్యాణ్ ఈనెల 29న కొండగట్టుకు రానున్నారు. గతం లో కొండగట్టు అంజన్న ను దర్శించుకుని, పవన్ కళ్యాణ్ వారాహి వాహనానికి పూజలు నిర్వహించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పర్యటించిన విషయం విదితమే.

ఇటీవల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగిన ఎన్నికల్లో ఎన్ డి ఏ కూటమి భారీ విజయం సాధించడం, ఉపముఖ్యమంత్రిగా పవన్ కళ్యాణ్ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. భారీ విజయాన్ని సొంత చేసుకోవడంతో కొండగట్టు ఆంజనేయ స్వామిని దర్శించుకుని మొక్కులు చెల్లించాలని పవన్ కళ్యాణ్ నిర్ణయించుకొని కొండగట్టు పర్యటనకు శ్రీకారం చుట్టారు. పవన్ రాక కన్ఫామ్ కావడంతో ఆయన అభిమానులు ఏర్పాట్లలో నిమగ్నమయ్యారు.

సప్త వర్ణాల వస్త్రాలు

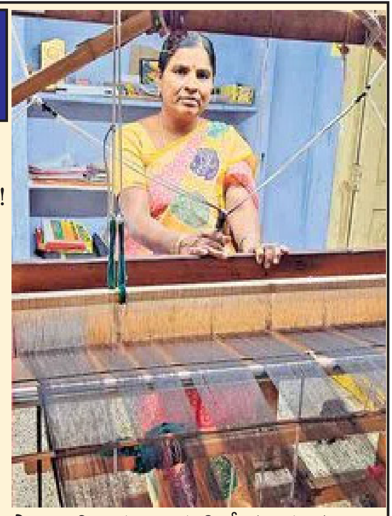

చేనేత మగ్గానా ఆ సప్త వర్ణాల వస్త్రాలు నేసేటి వైనమ్ !
మనల మానాల కాపాడె దారాలు అల్లేవు అందుకో మా వందనమ్ !
నీ సేత పుట్టిన నేత బట్టల గట్టి మెరిసేను మానవ సోయగమ్ !
పొగడలేని గనత.. చెరిగిపోని చరిత...
చేనేత కార్మిక నీ సొంతమ్.......
చేనేత కార్మిక నీ సొంతమ్ !

సృష్టి అందాలన్ని చీరలోన మలచి నక్షత్రాల తెచ్చి నగిశీల దిద్దేవు
పసిడి కాంతుల్లోన వజ్రాల పొదుగూల పట్టు
బట్టలు నేసి ప్రతిభనే చాటావు
పత్తికన్నా మెత్త మనసున్న నేతన్న......
పత్తికన్నా మెత్త మనసున్న నేతన్న !
కొవ్వొతి వెలుగయ్యి కాలేవు దారానా ! ॥చెనేత మగ్గానా !!

సాలి సాలని పథము సాల మగ్గము రథము
శాలోల్ల యుద్దాన సాగే సైన్యం వాడు.
దారం పోగుల దరువు, తనువు వంచిన ధనువు
వస్త్రాలె అస్త్రాలు పోరాడి గెలిచేడు.
నిండు ఆకాశాన గర్వంగ ఎగిరేటి
జాతీయ జెండయ్యి జేజేలు పొందేడు(వు) !
మర మగ్గాల నడప మానవ యంత్రామయ్యి
నీ రక్త మాంసాలు ఇంధనంగ చేసి
నీ కండ కరిగించి చేత వస్త్రం నేసి కూడు లేక కోటి తిప్పలే పడతావు
నీ కష్టమే నిలిచి కన్నీల్లు తుడిసేటి నీ కష్టమే నిలిచి కన్నీల్లు తుడిసేటి
కాలమ్ వస్తుందంటు కలలెన్నో కంటావు ॥చెనేత మగ్గానా ॥

ప్రాణమిడిచి మనిషి మట్టిలో కలువంగ.
పానమిడిచీ మనిషి మట్టిలో కలువంగ
విడివడని బంధమై బూ ఒడిని చేరేవు.
॥చెనేత మగ్గానా ॥
నువ్వు నేసే తాడు చేయొద్దు ఉరి తాడు
తీసుకోకు ప్రాణమ్........
ఆ ఉరితాలనే తీసి చిత్రాలుగా చేసి
చేరుకోర గమ్యమ్ !
తెలిసేను విజయ మార్గమ్ !

పండగల పబ్బాల, పెల్లి పేరంటాల రంగు హంగుల వస్త్ర సింగారమయ్యేవు.
ఎండా వానల నన్ను సల్లంగ చూసేటి స్నేహితుడవయ్యావు తనువూ తల్లివి నీవు.

-ఎస్.ఎస్.రెడ్డి
+91 9010 208 208

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1187వ రోజు ' ప్రయత్నం ' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. ' ప్రయత్నం ' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్‌రావు, 9441046839

ఆకాశమే నీ హద్దు

ప్రయత్నం లేనిదే
ఫలితం లేదు
ప్రయత్నం
పురుష లక్షణమే కాదు
మానవ లక్షణం!!.
వెయ్యి మైళ్ల ప్రయాణానికైనా
వేసే మొదటి అడుగు ముఖ్యం
ఆ అడుగే ఫర్లాంగులై
మైళ్ళు మైళ్ళు గా మారి
యోజనాలై ముందుకు సాగిస్తుంది!!
కెరటం నీకు ఆదర్శం కావాలి
పడి లేస్తున్నా
లేచి పడుతున్నా
మరల మరల
ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటుంది
మానవ ప్రయత్నం లేనిదే
దేవుడు కూడా ఏమీ చేయలేడు!!.
ప్రయత్నమే మన లక్ష్యం
ప్రయత్నించి చూడు
ప్రతిఫలం ఆశించకు
మొదట
అపజయం నిన్ను పలకరించినా
అపజయంలోనే
జయం ఉంది
పట్టుదలతో ప్రయత్నిస్తే
అంతిమ విజయం నీదే!!.
ప్రయత్నం, సాధన, విజయం
ఈ మూడింటికి
అవినాభావ సంబంధం
ఆటలకైనా పాటలకైనా
ప్రయత్నం సాధన ఎంతో ముఖ్యం
ప్రయత్నించాలి
సాధన చేయాలి
జయించాలి.

-పరిమి వెంకట సత్యమూర్తి

ప్రయత్నిస్తే విజయం మనదే!

అనుకున్న ఆశయాలు
నెరవేరాలంటే చెయ్యాలి
అలుపెరుగని ప్రయత్నం.
ఓటమికి బెదరక
చివరివరకూ
చెయ్యాలి ప్రయత్నం
ఎప్పటికైనా అవుతుంది విజయం నీదే!
అలెగ్జాండరు దండయాత్ర మరిచితిరా,
పదునాలుగు సార్లు ప్రయత్నించి
చివరకు విజయం సాధించిన వైనం.
తొలిప్రయత్నంలో ఏదీ కాదు విజయం
సైంటిస్టుల పరిశోధనల్లో
పలుమార్లు వైఫల్యాలు
అయినా సాధించారు విజయాలు
అవే మనకు మార్గదర్శకాలు.
రాజకీయ నాయకులు చేస్తారు
పదే పదే ప్రయత్నాలు
ఎన్ని సార్లు పరాజయం పొందినా
గెలవడానికి నిరాశ పడకుండా
గెలవడానికి ప్రయత్నాలు
చివరికి వరిస్తుంది విజయం
వారికి కడతారు పట్టం
అదే ఆశ.. ఆశతో
నిరాశ పడకుండా ప్రయత్నిస్తే
చివరికి నిలుస్తారు విజేతగా
అవుతారు అందరికీ ఆదర్శంగా.

-అరుణ కోదాటి

సాధన

సూర్యోదయం మొదలు
వ్యక్తికి
సాధన వల్లే విజయం
సర్వదా శుభం
సదా ప్రయత్నం వల్లే
ఆనంద మకరంద స్ఫూర్తి
అందుకే నిరంతర ప్రయత్నమా
మానవ వికాస విజ్ఞానమంతా
సాధన వల్లే
సాధనతో ప్రతి వ్యక్తి
విశిష్ట స్థానం పొందాలి

ప్రయత్నం మానవ లక్షణం

ప్రయత్నం లేకుండా ఏ పనీ జరగదు
ప్రయత్నం
మనిషికి పట్టుదలను నేర్పుతుంది
విజయాన్ని చేకూర్చుతుంది
ప్రయత్నం మనిషి లక్షణనీ
మనిషి చేతులు ముందు పెట్టుకొని
కూర్చోడు
ఊరికే కూర్చుంటే ఏపని కాదు
ప్రయత్నం చేస్తూనే వుంటాడు
కొత్త దానికోసం వెదుకుతూనే వుంటాడు
ఫలితాల కోసం
ప్రయత్నం చేస్తూనే వుంటాడు
పట్టుదలతో చేసే ప్రయత్నాలన్నీ
సఫలం
అందుకే భగీరథ ప్రయత్నం అన్నారు
కష్టమెంత వుంటే ఫలితనీ అంత
ప్రయత్నం చేసే వాడికి నిద్రాహారాలుండవు
సోమరికాకుండా ప్రయత్నం చేస్తూ పోతే
మనిషి ఆరోగ్యంగా వుంటాడనేది నిజం
ప్రయత్నం కృషికి పర్యాయం పదం
కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం
ఫలితాన్ని ఆశించకుండా
ప్రయత్నం చేస్తే తప్పులేదు
ప్రయత్నం మానవ లక్షణమంటే
తప్పులేదు.

-కందుకూరి మనోహర్

యత్నం

పువ్వు పుట్టగానే పరిమళించదు
ఎలా పెరిగితే అలా దాని
సువాసన అంచెలంచెలుగా
వెదజల్లి
దాని ఘనత చెప్తుంది
మనిషి ఎదుగుదల కూడా అంతే
ప్రయత్నం చేస్తే ఫలించనిదేది
చదువైనా
బిజినెస్ ఐనా
రాజకీయమైనా
ఏదైనా సరే
మనిషి ప్రయత్నంతో ఎదిగి
పదిమందిలో నిలబడతాడు.
పరీక్ష లో ఐనా జీవనంలో ఐనా
పుట్టిన మనిషి పెరగడమైనా
జీవనాన్ని సరిదిద్దడానికి మనిషి
పెద్ద వాడిగా మారడానికి
ప్రయత్నమే అవసరం.
అది లేని జీవనం కారు చీకటి
కాంతిలేక బతుకు బారం
బాదితులై నిలిచేవారెందరు లేరు.
అందుకే ప్రయత్నం
మనిషి రూపు రేఖలు మార్చి
ఆనంద జీవన
సౌగంధ సౌందర్యము నందించి
పూలరాశిలో నిలిచే జీవన సుగంధం.

– వి. సంధ్యారాణి

కార్యసాధకులు

నచ్చిన పని అందరికీ
దొరకకపోవచ్చు
దొరికిన పనినే ప్రేమించాలి!.
కష్టం అనుకోక ఇష్టపడితే
పనినే దైవంగా భావిస్తే
కర్మ ఫలితంపై ధ్యాస ఉంచక
ఆరాధనతో
భక్తి విశ్వాసాలతో
పనిచేస్తూ పోతే
పట్టుదల, దీక్షలతో
నిరంతర ప్రయత్నంతో సాగితే
ఫలితం ఏదో ఒకనాటికి.
ఆపదలెన్ని ఎదురైనా
సవాళ్లెన్ని విసిరినా
అడ్డంకులను అధిగమించి
కర్తవ్యాన్నే ధ్యానం చేస్తూ
తపస్సులా భావిస్తూ
అంకితభావంతో
కర్తవ్య నిమగ్నులైతే
కాగలరు కార్యసాధకులు!.
ప్రయత్నమే చేయని వారు అల్పులు
మధ్యలో మానివేసేవారు మధ్యములు
విడవకుండా
అనుకున్నది సాధించేవరకూ
అలుపెరుగని కృషి సలిపేవారే
మహితాత్ములు!

-చంద్రకళ దీకొండ

తపన

చెయ్యాలన్న కోరిక
చేయిస్తుంది కార్యం
తగినంత ఉత్తేజం
ఉద్వేగం నింపుకుంటే
అదే ప్రయత్నం
సకలం జయం
ప్రయత్నం లేని కార్యాలు
ప్రతిఫలం లేని గీతాలు
మూగ సంగీతాలు.
ప్రయత్న లోపం
బుద్ధి లోపం
ఆలోచనలు సక్రమమైన మార్గమైతే
అవరోధాలు మరు నిముషం
తొలగుతాయి.
అనుమానం లేక
పూర్తి తృప్తితో
సందేహం వదిలి
ప్రయత్నిస్తే ఫలం.
కడవరకు నిలుచువారు
నిష్ణాతులు
విజయోత్సవం
ఆనందాల సంద్రాలు.
కార్యక్రమం సక్రమమైతే
పద్ధతి కడవరకు
సాధిస్తాననే మాట
జయం నిర్భయంగా నాదే
అన్న దృఢ సంకల్పం
ఏ లోపం ఉన్నా
ప్రయత్న లోపం పనికిరాదు!.

-కె.కె.తాయారు

లక్ష్య సాధన??

కాల గతిలో జీవన ప్రతిలో
కర్తృత్వ ధోరణిలో
సేవా నివృత్యర్థంలో
విభిన్న లక్ష్యాల సాధనలో
జీవిత సార్ధకత ఆర్జన
నిగూఢ పరమ జీవన రహస్యం.
ఎంచుకున్న లక్ష్యం
సులువు కావచ్చు
సంక్లిష్టం కావచ్చు
కష్ట సుఖాలు ఎంతైనా ఏమైనా
ధృఢ సంకల్పంతో ప్రయత్నం
లక్ష్య సాధన మార్గం
ప్రయత్నం సఫలం కావాలంటే
సంకల్పంతో పాటు శ్రమించి
శక్తులన్నింటిని సంఘటిత పరిచి
లక్ష్యసాధన దిశలో కేంద్రీకృతం
చెయ్యటమే
సత్ప్రయత్నాల సంధానం
శక్తి యుక్తులు ప్రతిభలతో
లక్ష్యాలను గురి చూసి ప్రయోగిస్తే
నిశ్చయంగా విజయం హస్తగతం
వలదు వలదు
అసహాయస్థితిని అంగీకరించడం
సత్ప్రయత్నాలను విస్మరించి
భయభ్రాంతుల తటస్థులవడం
అసమర్థులుగా మిగిలి తొలగిపోవడం
శ్రమయేవ జయతే
కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం
కష్టే ఫలే
పరమ సత్యాలు
వేద సూక్తాలు
ప్రయత్నాలు
లక్ష్య సాధన మర్గాలు
తెలుసుకుంటే మిన్న
లేకుంటే శూన్యం.

-రాజప్ప

ఉడుంపట్టు

ఉడుంపట్టు తో యత్నం
వెనక్కి మరలేదే లేదు
మధ్యలో విడిస్తే
ధన్ మని నేలకూలి భోరుభోరు.
ఆరంభింపరు నీచమానవుల్
సాధనమున సమకూరు ధరలోన
గాలిలో దీపం పెట్టి
దేవుడా నీమహిమ అనటం ఘనమా?
తాబేలులా యత్నించు
ట్రై అండ్ ట్రై ఎగేన్
స్వామి వివేకానంద చెప్పినదదే.
యూట్యూబ్ వంటకాలు చూసి
లొట్టలు!
స్టవ్ వెలిగించకుంటే ఎలా?
దూకుడుగా బంతి
పట్టాలి క్యాచ్
విన్ ది మ్యాచ్.
పిల్లలని
ఎద్దు మొద్దు
బుద్ధావతారం అంటే ఎలా?
అధ్యాపకులు పర్ఫెక్ట్ గా
సబ్జెక్టు పై పట్టుతో పదిసార్లు
అనిపించి రాయిస్తే ఫలితం.
అడ్డగోలు సుత్తి తో
లెక్చర్ తో విసుగు చిరాకు
ముందే పెదవి విరిచే నైజం
తప్పించుకునే స్వార్థం!
దైవం పై భారం వేస్తూ
చేయాలి ప్రయత్నం
పాండవుల కథ బోధించేది అదే
ఇస్రో ఎన్నోసార్లు ప్రయోగాలు
ప్రయత్నాలు ఘనవిజయాలు
అబ్దుల్ కలామ్ పట్టుదల
ప్రయత్నంతో జై విజ్ఞాన్.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

సాధనమున పనులు సమకూరు ధరలోన

కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం
జపతో నాస్తి పాతకం
పని చేస్తూంటే పంట
పసందుగా పండుతుంది
కరువు కాటకాలు ఉండవు
నిరంతరం
దైవ నామ స్మరణ చేస్తూంటే
చేసిన దోషాలు పాపాల
ప్రక్షాళన
చదువుతూ ఉంటే
విద్య అలవడుతుంది
పాడుతూ ఉంటే రాగం
శ్రావ్యంగా అలవడుతుంది
ఆటైనా పాటైనా
చదువైనా ఏ కళ ఐనా
సాధన చేస్తూ ఉంటే
ప్రయత్నం ఫలిస్తుంది
దేనికైనా యత్నం కావాలి
ప్రయత్నం లేని పనులు
దైవానుగ్రహాన్ని కలిగించలేవు.
మహనీయులెందరో
పట్టువదలని విక్రమార్కుల్లా
భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం
నిర్విరామ కృషి చేసి
దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చారు.
దేనికైనా
కృషి, సాధన, అకుంఠిత దీక్షతో
ప్రయత్నం చేస్తూంటే
మానవులకు అసాధ్యం
ఏదీ ఉండదు
సాధించనిది అంటూ ఏదీ ఉండదు.
సంకల్పం దృఢంగా ఉండాలి
సాధిస్తాననే విశ్వాసం ఉండాలి
పట్టుదల ప్రస్ఫుటంగా ఉండాలి
ప్రయత్నం చేద్దాం
ఫలితం సాధిద్దాం
సాధనమున పనులు
సమకూరు ధరలోన.

– ప్రభాకర్ రావు గుండవరం

సూక్ష్మ జీవులు
చీమ సాలెపురుగు కూడా
ట్రై- ట్రై -టిల్ యు సక్సీడ్
రాబర్ట్ బ్రూస్
విజయాన్ని సాలెపురుగు నుంచి
నేర్చినట్టు
మనమూ అలాగే నేర్వాలి
ప్రయత్నం వల్లే సదా విజయం.
-నారుమంచి వాణీప్రభాకరి

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య

మరచిన మేలు

కన్నీరు కాలువలై
సంతోషాన్ని ముంచేస్తుంటే
బాధలో భగవంతునిలా
తోడై వెంటనడిచి వేధన
తీర్చే మనిషి మేలు
మనసున స్థిరమైపోవాలి.
తిన్న యింటి వాసాలు
లెక్కించే మనుషులు
చేసిన మేలును మరచి
చెడును గొడుగుచేసి
తలపై పెడితే తట్టుకోలేని
మనిషి తగవులాటతో
తప్పుదారిన నడుస్తాడు.
పాముకు పాలుపోస్తే
కాటువేయటం మాననట్లే
దుష్టులకు మేలుచేస్తే
నష్టాన్ని నజరానగా ఇస్తారు
కష్టాన్ని కాపాల ఉంచి
కాటికి దారి చూపుతాడు.
మేలుచేసే గోవు ,
నీడనిచ్చే వృక్షానికి
కీడు చేయనంతకాలం
నీడై తోడుగ నడుస్తు
జగతిన అమ్మలా కాపాడి
మేలుచేయు ప్రాణుల రక్షణ
కవచమై కాపాడాలి.

-డా.బి.సుధాకర్

కుయుక్తులు

అవసరాలే
తీయని ఆత్మీయతా అల్లికలు
అనుపల్లవి అనుబంధాల మల్లికలు.
తీరని ప్రేమలొలక బోస్తూ
చిరు నవ్వుల పెదవిపై తేనె పూత
వారి మదిలోలోన రోతల మేత
పూటకో వేషం ఊసర వెల్లిలా వేస్తు .
పలు రంగులు మారుస్తూ
నాలో ఊపిరి ఊదిన తల్లివి నీవని
బహు చక్కని బుల్లివి మరి మల్లివని
గుండె గుడిలో నిల్చిన దేవతవని
నీ చల్లని నీడే మాకు శ్రీరామరక్షణ.
పొగడ్తల పారాయణం వల్లే వేస్తూ
చుట్టంలా వచ్చి దయ్యంలా పట్టి
వారి ఇబ్బందులన్ని కంఠతా చెప్పి
మన ఇంటి గుట్టును రాబట్టి .
తిన్నినీటి వాసాలను లెక్కపెట్టి
కారుచిచ్చుల తీరినవసరం
మనకు తిప్పలు
పెడుతు పెట్టిన చేతిని
పెళ్ళున పెడ నరికి
మరచిన మేలు నమ్మకద్రోహమను
తీవెలెల్లలు లేక సాగి.
దురభిమానమే తమ అభిమాననీగ
చూపేదంతా కలిమాయ
అంత కలవరమే
తిరిగి ధర్మపాదనీ పాదుగొను
వరకెదురు చూపులే గదా!!.

-విజయ కుమారి
9100634635

మానవుడా!దానవుడా

ఓ మానవా !
తరువును నేను
నీజన్మకు ప్రాణవాయువునిస్తున్న
తల్లిని నేను
నేనేం పాపం చేసాను
నేనేం నేరం చేసాను.
నీ బిడ్డలకు కొమ్మలు చేతులనుచేసి
ఊయలలూపాను
నీకు నీడనిస్తున్నాను
నీ ఇంటికి వాసాన్నై నిలిచాను
వంట చెరకునై మండుతున్నాను
ఆకులతో నీ గుమ్మానికి
తోరణమై శుభాన్నిస్తున్నాను
నీ కడుపునింపుటకు ఎన్నో
ఫలాలనిస్తున్నాను.
ఎక్కడో అడవిలో మానునై ఉన్నా
నా మానాన నన్ను బతకనివ్వక
నా సామ్రాజ్యంలోకి
దూసుకొచ్చేసావు
దొంగలా దూరి దుంగలుగా నరికి
దోచుకుపోతున్నావు.
అణువణున నా తనువును
నీ జీవనానికై త్యాగం చేస్తున్నాను
మూర్ఖుడవై కూర్చున్న నా కొమ్మనే
నరుక్కుంటున్నావు
చేసిన మేలు మరచి
నన్ను నరికి పోగులు పెడుతున్నావు
చివరికి నీ చితికితోడై
నీతోనే ఆహుతి నవుతున్నాను
చేసిన మేలు మరచిన ఓ మానవుడా
నీ ఉనికికే నీవు చేటుచేసుకుంటున్నావు.

-కొలచన విజయ భారతి

నక్క వినయం

బహుశా నాటి కన్నీరు
వడగండ్ల వానయని కానలేక
పుడమిలా అక్కున చేర్చుకున్నాను..
నేడు అదే విషవృక్షమై
విషము గ్రుక్కుచున్నది.
ఆ మాటలలో దాగియున్నది
రేపటి శిశిరానికి ఆనవాళ్ళుని
ఊహించలేక
వసంతమై నీడ నిచ్చాను..
ఉష్ణపవనమని
జాలి హృదయం గ్రహించలేక
హిమపవనమై ఆవరించాను..
దుఃఖముతో నిండియున్న నెత్రలు పై
వానలా కురియాలని
చినుకునై తపించాను..
కాని బురదజల్లి
ఊబిలోకి నెట్టింది..
చేసిన మేలు మరిచే
కృతఘ్నులైన వారి
నక్క వినయాలకి
కరిగితే
అనామికలమై పోతాము.
ఇది తెరిచిన అనుభవ పేజి.

-శ్రీదేవి సురేష్ కుసుమంచి

సమైక్య సాహితి, కరీంనగర్
రి.నెం. 3659/92
సమైక్య సాహితి విశిష్ట పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం
తేది : 29-06-2024 శనివారం సా॥ 4.00 గంటలకు
వేదిక : ఫిల్మ్‌భవన్, కరీంనగర్.
ముఖ్య అతిథి : శ్రీ డి.ఎన్. ప్రసాద్ గారు, ఎడిటర్, ఈనాడు దినపత్రిక (తెలంగాణ)
విశిష్ట అతిథి : శ్రీ పొన్నం రవిచంద్ర గారు, కఫిసో అధ్యక్షులు
గౌరవ అతిథులు :
శ్రీ జి. అనంతాచార్యులు గారు, వాస్తు, జ్యోతిష్య పండితులు
శ్రీ అన్నవరం దేవేందర్ గారు, ప్రముఖ కవి, రచయిత
శ్రీ నంది శ్రీనివాస్ గారు, సాహితీ గౌతమి అధ్యక్షులు
ఆచార్య రజనిశ్రీ స్మారక పురస్కార గ్రహీత
శ్రీ పేరిణీ ప్రకాష్ గారు
కేంద్ర సంగీత నాటక అకాడమీ పురస్కార గ్రహీత
పురస్కార ప్రదాత :
శ్రీ జి.వి. శ్యామ్ ప్రసాద్ లాల్ గారు, జిల్లా అదనపు పాలనాధికారి - పెద్దపల్లి.
సంపత్ కుమారాచార్య స్మారక పురస్కార గ్రహీత
శ్రీ కొమండూరి రామాచారి గారు, ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసులు, సంగీత దర్శకులు
పురస్కార ప్రదాత :
శ్రీ కె.ఎస్.అనంతాచార్య గారు, ప్రధాన కార్యదర్శి, సమైక్య సాహితి
డాక్టర్ దారం నాగభూషణం స్మారక పురస్కార గ్రహీత
డా॥ ద్యావనపల్లి సత్యనారాయణ గారు,
తెలంగాణ గిరిజన మ్యూజియంల సంరక్షణాధికారి, జాయింట్ డైరెక్టర్
పురస్కార ప్రదాత :
డా॥ డి. రఘురామన్ గారు
రావికంటి రామయ్య గుప్త స్మారక పురస్కార గ్రహీత
శ్రీ ముద్దు రాజయ్య గారు, ప్రముఖ అవధాని, పద్య కవి
పురస్కార ప్రదాత :
శ్రీ రావికంటి శ్రీనివాస్ గారు, పూర్వ డిప్యూటీ న్యూస్ ఎడిటర్, ఈనాడు హైదరాబాద్.
మాడిశెట్టి మల్లయ్య స్మారక పురస్కార గ్రహీత
శ్రీ గాజుల రవీందర్ గారు, ఉపాధ్యాయులు, టెక్స్ట్ బుక్ రచయిత, కవి, పండితులు
పురస్కార ప్రదాత :
శ్రీ మాడిశెట్టి గోపాల్ గారు, అధ్యక్షులు - సమైక్య సాహితి
ఆహ్వానించువారు : బి.ఎస్.ఆర్. శర్మ, సమైక్య సాహితి-కరీంనగర్
సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఉంటాయి... అందరూ ఆహ్వానితులే...

నేటినిజం
సభ్యత్వ రుసుము
ప్రతి వారం ప్రచురిస్తున్న 'సాహితీ కెరటాలు'
5 సం॥రాలకు రూ.700/-లు.
10 సం॥రాలకు రూ1200/-లు.
పత్రిక కావాలనుకున్నవారు సభ్యత్వ రుసుమును సెల్: 9705011453కి గూగుల్‌పే/ఫోన్‌పే ద్వారా పంపవచ్చు.
'నేటినిజం' దినపత్రిక,
ఎస్‌ఆర్‌టి-169, జవహర్‌నగర్,
హైదరాబాద్-500 020.

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: B. Devadas.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.